

สารนิพนธ์

เรื่อง Farm stay กลยุทธ์ขยายการท่องเที่ยวของญี่ปุ่น

โดย

นางสาวณัฐริญา สิทธิพรต

รหัสนักศึกษา 05610809

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชื่อสารนิพนธ์	Farm stay กลยุทธ์ขยายการท่องเที่ยวของญี่ปุ่น
ผู้เขียน	นางสาวณัฐริญา สิทธิพรต
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์/บทความวิจัย	รองศาสตราจารย์ ดร.อภิเศก ปั่นสุวรรณ
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ปีการศึกษา	2564

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะการท่องเที่ยวประเภทฟาร์มสเตย์ ทั้งนี้ประเทศญี่ปุ่นยังได้นำการท่องเที่ยวประเภทนี้มาช่วยฟื้นฟูพื้นที่ประสบพิบัติภัยของตนด้วย ในงานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบ คักยภาพและอุปสรรคของฟาร์มสเตย์ในจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ ตลอดจนการเสนอแนะแนวทางการพัฒนาฟาร์มสเตย์ในประเทศไทย และในส่วนของวิธีการศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโดยวิธีการรวบรวมข้อมูลจากแพลตฟอร์ม YouTube, Facebook, Instagram และเว็บไซต์ต่าง ๆ ของฟาร์มสเตย์แต่ละพื้นที่ จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา(Content analysis), เทคนิค SWOT analysis และเทคนิค Comparison of the case study

ผลการศึกษาพบว่า ฟาร์มสเตย์เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่ให้นักท่องเที่ยวเข้ามาพักในพื้นที่ฟาร์ม และร่วมทำกิจกรรมกับเจ้าของฟาร์ม โดยมีการนำวัตถุดิบที่มีเฉพาะถิ่นมาสร้างเป็นกิจกรรม ดังนั้น กิจกรรมที่เกิดขึ้นจึงมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว นักท่องเที่ยวจึงสามารถเลือกเข้ามาทำกิจกรรมในฟาร์มสเตย์ตามความสนใจของตนได้ ซึ่งกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวและเจ้าของฟาร์มร่วมกันทำมากที่สุด คือ การเก็บวัตถุดิบในฟาร์มมาช่วยกันประกอบอาหาร กิจกรรมเหล่านี้ได้กลายเป็นจุดเด่นของฟาร์มสเตย์ และแม้ฟาร์มสเตย์จะประสบปัญหาที่ไม่สามารถควบคุมได้อย่างภัยพิบัติและคู่แข่งทางการค้า แต่ถ้าสามารถสร้างเอกลักษณ์ของตนขึ้นมาได้ ฟาร์มสเตย์นั้น ๆ ก็จะกลายเป็นตัวเลือกอันดับต้น ๆ ของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ผู้วิจัยยังค้นพบอีกว่า การท่องเที่ยวประเภทนี้จะสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องมีนโยบายที่คอยสนับสนุน และผลักดันให้เป็นที่รู้จัก

คำสำคัญ : ฟาร์มสเตย์, ภัยพิบัติครั้งใหญ่ในภูมิภาคโทโฮกุ, ประเทศญี่ปุ่น

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์เรื่อง เรื่อง Farm stay กลยุทธ์ขยายการท่องเที่ยวของญี่ปุ่น เป็นส่วนหนึ่งของ รายวิชา 450 112 การศึกษาเอกเทศ (Independent Study)

สารนิพนธ์วิจัยชิ้นนี้สามารถสำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับการกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร.อภิเศก ปันสุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยที่กรุณาให้คำแนะนำและให้ คำปรึกษา ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง จนทำให้ งานวิจัยในครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณอาจารย์อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณครอบครัวที่คอยสนับสนุนเรื่องทุนในการศึกษา และคอยเป็นกำลังใจให้เสมอมา ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ที่คอยให้คำแนะนำและรับฟังปัญหา ขอขอบคุณอินฮยอกและสมาชิกวง Super Junior ที่คอยเป็นแรงบันดาลใจในการดำเนินชีวิต ตลอดจนเป็นกำลังใจให้สามารถศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ หากมีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาด ประการใด ข้าพเจ้าก็ขออภัยไว้ ณ ที่นี้

ณัฐริญา สิริพิพรต

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญรูปภาพ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 ขอบเขตการศึกษา	2
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ	2
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	3
2.2 นโยบาย Cool Japan	4
2.3 เหตุการณ์แผ่นดินไหวและสึนามิในบริเวณโทโฮกุของประเทศญี่ปุ่น ปีพ.ศ.2554	5
2.4 ที่มาและความสำคัญของเส้นทางท่องเที่ยว Diamond Route	6
2.5 ลักษณะทั่วไปของจังหวัดฟูกูชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ	7
2.6 ตัวอย่างของฟาร์มสเตย์ที่เคยประสบภัยพิบัติ และได้รับการฟื้นฟู	16
2.7 ตัวอย่างของฟาร์มสเตย์ในประเทศญี่ปุ่น	18
2.8 ตัวอย่างของฟาร์มสเตย์ในประเทศไทย	26
2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย	
3.1 แหล่งที่มาของข้อมูล	36
3.2 วิธีการศึกษา	37
3.3 เทคนิคการวิเคราะห์	37

3.4 เครื่องมือ	37
บทที่ 4 ผลการศึกษา	
4.1 รูปแบบของฟาร์มสเตย์ในจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ	38
4.2 ศักยภาพและอุปสรรคในการดำเนินการฟาร์มสเตย์ในจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ	52
4.3 แนวทางการพัฒนาฟาร์มสเตย์ในประเทศไทย	64
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา	
5.1 สรุปผลการศึกษา	75
5.2 อภิปรายผลการศึกษา	76
5.3 ข้อเสนอแนะ	78
5.4 ข้อจำกัดในการศึกษา	79
บรรณานุกรม	80
ภาคผนวก	86
ประวัติผู้วิจัย	87
แบบโอนลิขสิทธิ์สารนิพนธ์	88

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 ภูมิประเทศของจังหวัดฟุกุชิมะ	7
ภาพที่ 2 ตำแหน่งของจังหวัดฟุกุชิมะ	8
ภาพที่ 3 แผนที่ของจังหวัดฟุกุชิมะที่แสดงเขตการปกครองต่าง ๆ	8
ภาพที่ 4 อุณหภูมิเฉลี่ยในจังหวัดฟุกุชิมะ	9
ภาพที่ 5 กราฟแสดงสภาพอากาศของแต่ละเดือน ในจังหวัดฟุกุชิมะ	9
ภาพที่ 6 ตารางแสดงสภาพอากาศของแต่ละเดือน ในจังหวัดฟุกุชิมะ	10
ภาพที่ 7 ภูมิประเทศของจังหวัดอิบาระกิ	10
ภาพที่ 8 ตำแหน่งของจังหวัดอิบาระกิ	11
ภาพที่ 9 แผนที่จังหวัดอิบาระกิที่แสดงเขตการปกครองต่าง ๆ	11
ภาพที่ 10 อุณหภูมิเฉลี่ยในจังหวัดอิบาระกิ	12
ภาพที่ 11 กราฟแสดงสภาพอากาศของแต่ละเดือน ในจังหวัดอิบาระกิ	12
ภาพที่ 12 ตารางแสดงสภาพอากาศของแต่ละเดือน ในจังหวัดอิบาระกิ	13
ภาพที่ 13 ภูมิประเทศของจังหวัดโทชิกิ	13
ภาพที่ 14 ตำแหน่งของจังหวัดโทชิกิ	14
ภาพที่ 15 แผนที่จังหวัดโทชิกิที่แสดงเขตการปกครองต่าง ๆ	14
ภาพที่ 16 อุณหภูมิเฉลี่ยในจังหวัดโทชิกิ	15
ภาพที่ 17 กราฟแสดงสภาพอากาศของแต่ละเดือน ในจังหวัดโทชิกิ	15
ภาพที่ 18 ตารางแสดงสภาพอากาศของแต่ละเดือน ในจังหวัดโทชิกิ	16
ภาพที่ 19 บรรยากาศของฟาร์มสเตย์คะมะโตะ	17
ภาพที่ 20 กิจกรรมในฟาร์มสเตย์คะมะโตะ	17
ภาพที่ 21 บรรยากาศของฟาร์มสเตย์เด็นเอ็นรันปุ	18
ภาพที่ 22 บรรยากาศของฟาร์มสเตย์เด็นเอ็นรันปุ	18
ภาพที่ 23 กิจกรรมในฟาร์มสเตย์เด็นเอ็นรันปุ	19
ภาพที่ 24 กิจกรรมในฟาร์มสเตย์เด็นเอ็นรันปุ	19
ภาพที่ 25 กิจกรรมในช่วงฤดูใบไม้ผลิของฟาร์มสเตย์เปียโนเกสเฮาส์	20
ภาพที่ 26 กิจกรรมในช่วงฤดูใบไม้ผลิของฟาร์มสเตย์เปียโนเกสเฮาส์	20
ภาพที่ 27 กิจกรรมในช่วงฤดูร้อนของฟาร์มสเตย์เปียโนเกสเฮาส์	20
ภาพที่ 28 กิจกรรมในช่วงฤดูร้อนของฟาร์มสเตย์เปียโนเกสเฮาส์	20

สารบัญรูปภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 29 กิจกรรมในช่วงฤดูใบไม้ร่วงของฟาร์มสเตย์เปียนโนเกสเฮาส์	21
ภาพที่ 30 กิจกรรมในช่วงฤดูใบไม้ร่วงของฟาร์มสเตย์เปียนโนเกสเฮาส์	21
ภาพที่ 31 กิจกรรมในช่วงฤดูหนาวของฟาร์มสเตย์เปียนโนเกสเฮาส์	22
ภาพที่ 32 กิจกรรมในช่วงฤดูหนาวของฟาร์มสเตย์เปียนโนเกสเฮาส์	22
ภาพที่ 33 กิจกรรมที่มีตลอดทั้งปีในฟาร์มสเตย์เปียนโนเกสเฮาส์	22
ภาพที่ 34 กิจกรรมที่มีตลอดทั้งปีในฟาร์มสเตย์เปียนโนเกสเฮาส์	22
ภาพที่ 35 House of Sekiya family (บ้านพักครอบครัวเซกียะ)	23
ภาพที่ 36 เจ้าของฟาร์มสเตย์ร่วมทำอาหารกับนักท่องเที่ยว	23
ภาพที่ 37 เจ้าของฟาร์มสเตย์ร่วมรับประทานอาหารกับนักท่องเที่ยว	24
ภาพที่ 38 เจ้าของฟาร์มสเตย์สอนวิธีเก็บผักต่าง ๆ	24
ภาพที่ 39 กิจกรรมเก็บหน่อไม้	25
ภาพที่ 40 งานฝีมือของเจ้าของฟาร์ม	25
ภาพที่ 41 ลักษณะที่ผักและฟาร์มของฟาร์มสเตย์แม่สาด	26
ภาพที่ 42 ลักษณะที่ผักและฟาร์มของฟาร์มสเตย์แม่สาด	26
ภาพที่ 43 กิจกรรมภายในและภายนอกฟาร์มสเตย์แม่สาด	28
ภาพที่ 44 กิจกรรมภายในและภายนอกฟาร์มสเตย์แม่สาด	28
ภาพที่ 45 ลักษณะที่ผักของฟาร์มสเตย์ Walk camp	28
ภาพที่ 46 ลักษณะที่ผักของฟาร์มสเตย์ Walk camp	28
ภาพที่ 47 กิจกรรมภายในฟาร์มสเตย์ Walk camp	30
ภาพที่ 48 กิจกรรมภายในฟาร์มสเตย์ Walk camp	30
ภาพที่ 49 ลักษณะที่ผักของฟาร์มสเตย์ Ahsa Farmstay	30
ภาพที่ 50 ลักษณะที่ผักของฟาร์มสเตย์ Ahsa Farmstay	30
ภาพที่ 51 กิจกรรมภายในฟาร์มสเตย์ Ahsa Farmstay	32
ภาพที่ 52 กิจกรรมภายในฟาร์มสเตย์ Ahsa Farmstay	32
ภาพที่ 53 นักท่องเที่ยวร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ กับเจ้าของฟาร์มสเตย์เดินเอ็นรันปู	42
ภาพที่ 54 นักท่องเที่ยวร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ กับเจ้าของฟาร์มสเตย์เดินเอ็นรันปู	42
ภาพที่ 55 อาหารที่นักท่องเที่ยวร่วมทำกับเจ้าของฟาร์ม	43
ภาพที่ 56 บรรยากาศบนโต๊ะอาหารของฟาร์มสเตย์บ้านพักครอบครัวเซกียะ	43

สารบัญรูปภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 57 นักท่องเที่ยวร่วมทำคัสโมจิกกับเจ้าของฟาร์มสเตย์เปียโนเกสเฮาส์	43
ภาพที่ 58 นักท่องเที่ยวรับชมการแสดงคอนเสิร์ตของเจ้าของฟาร์มสเตย์เปียโนเกสเฮาส์	43
ภาพที่ 59 รูปแบบห้องพักของฟาร์มสเตย์เปียโนเกสเฮาส์	45
ภาพที่ 60 แผนผังของพื้นที่ส่วนกลางและห้องพักของฟาร์มสเตย์เปียโนเกสเฮาส์	45
ภาพที่ 61 เจ้าของฟาร์มสเตย์ร่วมจัดห้องพักกับนักท่องเที่ยว	46
ภาพที่ 62 ผลผลิตในฟาร์มสเตย์เต็นเอ็นรันปู	46
ภาพที่ 63 ผลผลิตในฟาร์มสเตย์เปียโนเกสเฮาส์	47
ภาพที่ 64 นักท่องเที่ยวเก็บผลผลิตในฟาร์มสเตย์บ้านพักครอบครัวเซกียะ	47
ภาพที่ 65 นักท่องเที่ยวเก็บผลผลิตในฟาร์มสเตย์บ้านพักครอบครัวเซกียะ	47
ภาพที่ 66 หน้าเว็บไซต์ช่องทางติดต่อฟาร์มสเตย์เต็นเอ็นรันปู	48
ภาพที่ 67 หน้าเว็บไซต์ช่องทางติดต่อฟาร์มสเตย์เต็นเอ็นรันปู	48
ภาพที่ 68 หน้าเว็บไซต์ช่องทางติดต่อฟาร์มสเตย์เปียโนเกสเฮาส์	49
ภาพที่ 69 หน้าเว็บไซต์ช่องทางติดต่อฟาร์มสเตย์เปียโนเกสเฮาส์	49
ภาพที่ 70 หน้าเว็บไซต์ช่องทางติดต่อฟาร์มสเตย์เปียโนเกสเฮาส์	49
ภาพที่ 71 บ้านพื้นเมืองเก่าแก่ของฟาร์มสเตย์เปียโนเกสเฮาส์	53
ภาพที่ 72 พื้นที่ทำนาของฟาร์มสเตย์เต็นเอ็นรันปู	54
ภาพที่ 73 พื้นที่ทำนาของฟาร์มสเตย์เต็นเอ็นรันปู	54
ภาพที่ 74 พื้นที่ส่วนกลางที่ใช้แสดงคอนเสิร์ตของฟาร์มสเตย์เปียโนเกสเฮาส์	55
ภาพที่ 75 พื้นที่ส่วนกลางที่ใช้แสดงคอนเสิร์ตของฟาร์มสเตย์เปียโนเกสเฮาส์	55
ภาพที่ 76 บริเวณสวนผักข้างบ้านของฟาร์มสเตย์บ้านพักครอบครัวเซกียะ	55
ภาพที่ 77 ห้องที่เปิดให้นักท่องเที่ยวพักของฟาร์มสเตย์บ้านพักครอบครัวเซกียะ	55
ภาพที่ 78 การเก็บผลไม้ในฟาร์มสเตย์เปียโนเกสเฮาส์ (ขั้นตอนการเก็บวัตถุดิบ)	57
ภาพที่ 79 การทำแยมจากผลไม้ (ขั้นตอนการแปรรูป) ในฟาร์มสเตย์เต็นเอ็นรันปู	57
ภาพที่ 80 การทำแยมจากผลไม้ (ขั้นตอนการแปรรูป) ในฟาร์มสเตย์เต็นเอ็นรันปู	57
ภาพที่ 81 เจ้าของฟาร์มสเตย์บ้านพักครอบครัวเซกียะ บอกลานักท่องเที่ยวที่เข้ามา	58
ภาพที่ 82 หน้าเว็บไซต์ของฟาร์มสเตย์เปียโนเกสเฮาส์ที่แสดงกิจกรรมในแต่ละฤดูกาล	59
ภาพที่ 83 Logo Cool Japan	59
ภาพที่ 84 แผนที่แสดงเส้นทาง Diamond route ที่เชื่อมต่อจังหวัดต่าง ๆ	60

สารบัญรูปภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 85 แผนที่แสดงเส้นทาง Diamond route ที่เชื่อมต่อจังหวัดต่าง ๆ	60
ภาพที่ 86 ฟาร์มสเตย์คะมะโตะมินชยุคุ ในจังหวัดอะคิตะ	62
ภาพที่ 87 ฟาร์มสเตย์คะมะโตะมินชยุคุ ในจังหวัดอะคิตะ	62
ภาพที่ 88 รายการบ้านและสวน	69
ภาพที่ 89 รายการชื่นใจไทยแลนด์ของช่องอมรินทร์ทีวี	69
ภาพที่ 90 โลโก้ที่หน่วยงานภายนอกออกแบบให้ชาวบ้านเลือก	70
ภาพที่ 91 ลักษณะบรรจุภัณฑ์ที่หน่วยงานภายนอกออกแบบให้ชาวบ้านเลือก	70

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตารางแสดงรูปแบบของฟาร์มสเตย์ในจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ	38
ตารางที่ 2 ศักยภาพและอุปสรรคในการดำเนินการฟาร์มสเตย์ในจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ	52
ตารางที่ 3 ตารางเปรียบเทียบเพื่อหาข้อเสนอแนะ	64

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญ

ฟาร์มสเตย์เป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro-tourism) มีจุดเริ่มต้นจากการทำฟาร์มแบบตะวันตกในพื้นที่ฟาร์มขนาดใหญ่ที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคที่สวยงาม มีแหล่งวัฒนธรรมเฉพาะที่น่าสนใจดึงดูดให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสธรรมชาติและวิถีชีวิตแบบชาวชนบททั้งเรื่องการประกอบอาชีพ และที่อยู่อาศัย ซึ่งประเทศญี่ปุ่นเป็นอีกหนึ่งประเทศที่มีลักษณะดังที่กล่าวมาข้างต้น อีกทั้งยังเป็นประเทศที่มีการทำเกษตรกรรมมาตั้งแต่อดีต รัฐบาลญี่ปุ่นที่มองเห็นในส่วนตรงนี้ จึงได้เริ่มส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยการพัฒนาฟาร์มทั่วประเทศกว่า 500 แห่ง ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแบบฟาร์มสเตย์ เพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวให้ได้ 40 ล้านคนภายในปี 2020 ตามแผนการดำเนินงานฉบับร่างเกี่ยวกับส่งเสริมการท่องเที่ยว (Talon Japan, 2560)

จากการที่ประเทศญี่ปุ่นมีลักษณะภูมิประเทศแบบหมู่เกาะที่ทอดตัวยาวตามแนวเหนือใต้ จึงทำให้เป็นประเทศที่มีลักษณะภูมิอากาศในแต่ละพื้นที่แตกต่างกันมาก เหตุนี้จึงทำให้ประเทศญี่ปุ่นมีลักษณะวัฒนธรรมที่หลากหลาย ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาเพลิดเพลินกับอาหารและวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ในแต่ละพื้นที่ จนทำให้เป็นประเทศที่ประสบความสำเร็จจากการเข้ามาของนักท่องเที่ยวต่างชาติ แต่ในขณะเดียวกัน ภายใต้การประสบความสำเร็จครั้งนี้ ประเทศญี่ปุ่นก็ต้องเผชิญกับปัญหาภัยพิบัติ เนื่องจาก มีลักษณะภูมิประเทศที่เป็นหมู่เกาะและตั้งอยู่ในบริเวณแนวรอยเลื่อนของโลก ปัญหาภัยพิบัติเหล่านี้ได้สร้างความเสียหายให้กับพื้นที่ในประเทศจนต้องฟื้นฟูพื้นที่นั้น ๆ อยู่บ่อยครั้ง เหตุนี้ประเทศญี่ปุ่นจึงจำเป็นต้องพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาสโดยประยุกต์ใช้การฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยไปสู่การฟื้นฟูการท่องเที่ยว

ซึ่งในปี พ.ศ. 2554 บริเวณเกาะฮอนชู ในภูมิภาคโทโฮคุ ได้เกิดเหตุการณ์แผ่นดินไหวและสึนามิที่สร้างความเสียหายให้ประเทศญี่ปุ่นเป็นอย่างมาก เนื่องจาก มีเหตุโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ในจังหวัดฟูกูชิมะได้เกิดการรั่วไหลของกัมมันตภาพรังสี จนทำให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของผู้คนและสิ่งแวดล้อมในระยะยาว รัฐบาลญี่ปุ่นจำเป็นต้องฟื้นฟูพื้นที่และปรับสายตาความเข้าใจของผู้คนในเรื่องความปลอดภัยจากรังสี จึงได้พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวใหม่ที่เรียกว่า ‘Diamond Route’ ซึ่งเป็นเส้นทางที่เป็นความร่วมมือกันระหว่างจังหวัดฟูกูชิมะ จังหวัดอิบาระกิ จังหวัดโทชิกิ แนะนำนักท่องเที่ยวได้เดินทางจากกรุงโตเกียวไปตามรอยวัฒนธรรม อาหารผลไม้ แหล่งท่องเที่ยวที่แตกต่างกันใน 3 จังหวัด เพื่อฟื้นฟูการท่องเที่ยว (ณัฐ ลีละวัฒน์, 2562)

จากข้อมูลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยเห็นว่า จังหวัดฟูกูชิมะ จังหวัดอิบาระกิ จังหวัดโทชิกิเป็นเมืองที่กำลังฟื้นฟูตนเองด้วยการท่องเที่ยว ฟาร์มสเตย์จึงเป็นอีกทางหนึ่งที่สามารถทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้ามาช่วยฟื้นฟูจังหวัดดังกล่าวได้มากขึ้นจากการเข้ามาเรียนรู้และสนับสนุนสินค้าของคนในพื้นที่ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาการใช้ฟาร์มสเตย์เป็นกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของญี่ปุ่น เพื่อให้ผลการวิจัยสามารถเป็นตัวแบบให้ประเทศต่าง ๆ ได้นำมาศึกษาและปรับใช้กับประเทศของตนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบของฟาร์มสเตย์ในจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ
2. เพื่อศึกษาศักยภาพและอุปสรรคในการดำเนินการฟาร์มสเตย์ในจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาฟาร์มสเตย์ในประเทศไทย

ขอบเขต

กรณีศึกษาในครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะจังหวัดที่ได้รับผลกระทบจากเหตุแผ่นดินไหวและสึนามิในปี 2554 ตามเส้นทางการท่องเที่ยว Diamond route ที่ประกอบไปด้วยจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ และกรณีศึกษาในประเทศไทยที่ผู้วิจัยเลือกนำมาเปรียบเทียบกับกรณีศึกษาที่กล่าวไปข้างต้น ประกอบไปด้วยฟาร์มสเตย์บ้านแม่สาด จังหวัดเชียงราย, Walk camp จังหวัดเชียงใหม่ และ Ahsa Farmstay จังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นจังหวัดที่เกิดพิบัติภัยอยู่บ่อยครั้งเช่นเดียวกัน เพื่อนำผลการเปรียบเทียบมาหาแนวทางในการพัฒนาฟาร์มสเตย์ในประเทศไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ฟาร์มสเตย์ หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวที่รองรับนักท่องเที่ยวให้เข้ามาพักในบ้านของชาวบ้านที่อยู่ในท้องถิ่นนั้น และร่วมกันทำกิจกรรมกับเจ้าของบ้านที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการทำเกษตรกรรม การทำประมง โดยนักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสประสบการณ์ชีวิตในท้องถิ่นและได้รับปฏิสัมพันธ์ที่จริงใจจากคนในท้องถิ่น (Tsushima Trip, 2564)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบรูปแบบของฟาร์มสเตย์ในจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ
2. ทำให้ทราบศักยภาพและข้อจำกัดในการดำเนินการฟาร์มสเตย์ในจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ
3. งานชิ้นนี้สามารถเป็นต้นแบบให้กับคนในชุมชน หน่วยงานรัฐ องค์กรเอกชน ในลักษณะการประยุกต์ใช้เพื่อฟื้นฟูในพื้นที่ที่เกิดภัยพิบัติ

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาเรื่อง Farm stay กลยุทธ์ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของญี่ปุ่น ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

2.1.1 ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro-tourism)

Ecotourism world (2564) ได้จำกัดความหมายของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรไว้ ดังนี้ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (agrotourism) เป็นความสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยวและการเกษตร โดยมีแก่นเน้นให้เป็นการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำการเกษตรในชนบท ซึ่งในแต่ละพื้นที่จะมีการดำเนินกิจกรรมที่แตกต่างกัน เช่น การปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์ นอกจากนี้ จากการศึกษาพบว่ายังมีทรัพยากรที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็น อาหาร พืชสมุนไพร นม ขนสัตว์ เนื้อสัตว์ จึงทำให้พื้นที่ชนบทเหมาะสำหรับการทำการท่องเที่ยว

The National Agricultural Law Center (2564) ได้อธิบายความหมายของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรไว้ ดังนี้ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร คือ รูปแบบขององค์กรการค้าที่ใช้การทำ การเกษตร และการทำการแปรรูปวัตถุดิบต่าง ๆ มาดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวในฟาร์ม หรือธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร โดยมีวัตถุประสงค์ในการสร้างความบันเทิงและให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว อีกทั้งเป็นการสร้างรายได้ให้กับเจ้าของกิจการด้วย

2.1.2 ความหมายของฟาร์มสเตย์ (FARM STAY)

Rohana (2558) ได้อธิบายความหมายของฟาร์มสเตย์ไว้ว่า ฟาร์มสเตย์ เป็นประเภทหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สามารถเรียกได้อีกชื่อว่า ฟาร์มรีสอร์ท ซึ่งฟาร์มสเตย์เป็นฟาร์มที่ให้บริการทั้ง ที่พักและอาหารสำหรับนักท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เพลิดเพลินไปกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในฟาร์ม และได้สัมผัสวัฒนธรรมของชาวชนบท รวมถึงการมอบประสบการณ์เกี่ยวกับการทำฟาร์มให้นักท่องเที่ยวด้วย (กฤษฎา ทองจิบ, ปานทิพย์ ศรีรัตน์และจิรวัดน์ วิศิษฐ์ผล, 2561)

2.2 นโยบาย Cool Japan

เนื่องจากวิกฤตเศรษฐกิจฟองสบู่ในช่วงทศวรรษ 90 และปัญหาประชากรลดลงทำให้เศรษฐกิจของประเทศญี่ปุ่นหยุดชะงัก รวมถึงการเติบโตของเศรษฐกิจในหลาย ๆ ประเทศ เริ่มทำให้เกิดความแข่งขันที่มีความรุนแรง ประเทศญี่ปุ่นจึงจำเป็นต้องหาแนวทางใหม่ ๆ ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของตนเองให้เข้มแข็งขึ้น ซึ่งรัฐบาลญี่ปุ่นได้เห็นความสำเร็จของรัฐบาลเกาหลีใต้ที่ได้ประสบความสำเร็จในการเผยแพร่วัฒนธรรมผ่านทางอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ประเทศญี่ปุ่นที่มีวัฒนธรรมเป็นเอกลักษณ์เช่นกัน จึงได้พัฒนานโยบาย Cool Japan เพื่อขยายตลาดออกนอกประเทศ โดยใช้อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ (Creative Industry) ในการเปลี่ยนวัฒนธรรมต่าง ๆ มาเป็นสินค้า เช่น การ์ตูน อาหาร เกม และสร้างคุณค่าที่ส่งผลต่อจิตใจของผู้บริโภคผ่านการใช้วัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์ในชุมชนและวิถีชีวิตต่าง ๆ (วิฑูรย์ สิมะโชคดี, 2560)

2.2.1 ความหมายของนโยบาย Cool Japan

นโยบาย Cool Japan เป็นนโยบายในการสร้างฐานตลาดในต่างประเทศ โดยการใช้สินค้าที่มีความเป็นเอกลักษณ์ในการนำเสนอเพื่อเชื้อเชิญให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในประเทศ จนนำไปสู่การเติบโตของเศรษฐกิจและการเพิ่มการจ้างงานในประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเป็นนโยบายที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลอย่างเต็มที่ ในช่วงเริ่มแรกสินค้าและบริการส่วนใหญ่เป็นสินค้าเกี่ยวกับอุตสาหกรรมบันเทิง เช่น มังงะ ภาพยนตร์ ดนตรีและเกม แต่ในปัจจุบันได้เริ่มขยายตัวไปที่อุตสาหกรรมอื่น เช่น อุตสาหกรรมอาหาร แฟชั่น ดีไซน์ วัฒนธรรม ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น และท่องเที่ยว เป็นต้น (สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงโตเกียว, 2559)

2.2.2 ภาพรวมของนโยบาย Cool Japan

1. การสร้างกระแสนิยมญี่ปุ่น โดยการประชาสัมพันธ์เสน่ห์ของประเทศญี่ปุ่นผ่านการเผยแพร่คอนเทนต์ที่มีความเฉพาะในแต่ละท้องถิ่นและข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของประเทศญี่ปุ่นสู่ต่างประเทศ
2. การสร้างรายได้ในต่างประเทศ โดยการสร้าง Platform เพื่อเป็นช่องทางในการเผยแพร่คอนเทนต์ต่าง ๆ ของประเทศญี่ปุ่นโดยเฉพาะ และจัดจำหน่ายสินค้าที่มีความเกี่ยวข้องกับสิ่งเหล่านั้นในศูนย์การค้าด้วย
3. ส่งเสริมการบริโภคในประเทศญี่ปุ่น โดยการเชิญชวนนักท่องเที่ยวและนักธุรกิจต่างชาติเข้ามาภายใต้โครงการ visit japan

2.3 เหตุการณ์แผ่นดินไหวและสึนามิในบริเวณโทโฮกุของประเทศญี่ปุ่น ปีพ.ศ. 2554

เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2554 เกิดแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ที่วัดความรุนแรงได้ขนาด 9.0 แมกนิจูด โดยมีศูนย์กลางแผ่นดินไหวอยู่นอกชายฝั่งตะวันออกเฉียงเหนือ หรือบริเวณโทโฮกุ ซึ่งแผ่นดินไหวครั้งนี้ได้ทำให้เกิดคลื่นสึนามิขนาดใหญ่และสร้างความเสียหายอย่างมากในบริเวณแนวชายฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิก บริเวณตอนเหนือของญี่ปุ่น

2.3.1 ผลกระทบ

เหตุการณ์ครั้งนี้ได้ทำให้โรงไฟฟ้านิวเคลียร์ในฟูกูชิมะระเบิดถึง 2 ครั้ง ส่งผลให้กัมมันตภาพรังสีในบริเวณโดยรอบมีระดับสูงขึ้น เหตุนี้จึงทำให้ประชาชนในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียงกว่า 200,000 คน ต้องอพยพหนีไปที่อื่น จากเหตุการณ์นี้ได้สร้างความเสียหายเป็นอย่างมาก จึงมีผู้เสียชีวิตไม่ต่ำกว่า 9,408 ราย สูญหาย 14,716 คน และได้รับบาดเจ็บ 2,746 คน อีกทั้ง ยังมีผู้ที่ต้องไร้ที่อยู่อาศัยอีกจำนวนมาก (สุคนธ์เมธ จิตรมหันตกุล, 2556)

จากการที่มีการระเบิดของโรงไฟฟ้านิวเคลียร์และมีกัมมันตรังสีกระจายไปบริเวณต่าง ๆ ผ่านการนำพาของน้ำฝนและหิมะ รวมถึงการกระจายไปในชั้นบรรยากาศและการตกลงมาในพื้นดิน จึงก่อให้เกิดการปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อมและอาหาร ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อการดำเนินชีวิตของคนในพื้นที่และบริเวณโดยรอบที่ต้องปรับตัวให้สามารถใช้ชีวิตในพื้นที่ดังกล่าวหลังจากการเกิดภัยพิบัติให้ได้ (รุจพร ชนะชัย, 2554)

นอกจากนี้ เมื่อมีการตรวจการปนเปื้อนของสารกัมมันตรังสีในพื้นที่ของเมืองฟูกูชิมะ พบว่าในพืชหลายชนิดที่เก็บเกี่ยวภายหลังจากการเกิดเหตุการณ์ระเบิดของโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ไม่สามารถระบุแหล่งที่มาของพืชที่นำมาตรวจได้ ส่งผลให้เกษตรกรไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าผลผลิตที่ได้จากแปลงตัวเองสามารถรับประทานได้หรือไม่ (คณะกรรมการหนังสือคู่มือฟูกูชิมะ, 2558)

2.3.2 แนวทางการฟื้นฟู

ภายหลังจากเกิดเหตุการณ์นี้ การฟื้นฟูเป็นเรื่องสำคัญที่รัฐบาลญี่ปุ่นไม่สามารถมองข้ามได้ ดังนั้น รัฐบาลญี่ปุ่นจำเป็นต้องฟื้นฟูผู้ที่ได้รับผลกระทบ โดยเฉพาะผู้ที่อาศัยอยู่ในเมืองฟูกูชิมะ ซึ่งเป็นเมืองที่เป็นที่ได้รับความเสียหายอย่างมาก ซึ่งสิ่งที่ต้องทำให้เป็นรูปธรรม คือ การสื่อสารข้อมูลที่ต้องให้กับประชาชนทุกเพศและทุกวัยได้เข้าใจ โดยในช่วงภายหลัง 8 ปีหลังจากการฟื้นฟู มีจัดตั้งศูนย์สร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมประจำจังหวัดฟูกูชิมะหรือคอมมิวนิตี ฟูกูชิมะ, ศูนย์รังสีในสิ่งแวดล้อมในอำเภอมินามิโซมะ และที่อื่น ๆ เพื่อให้ความรู้กับผู้มาเยือน

อีกทั้งในพื้นที่พุทฺุชิมะมีพื้นที่ที่มีการทำเกษตรกรรมจำนวนมาก ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของญี่ปุ่น ดังนั้น การฟื้นฟูเกษตรกรรม รวมถึงการประมงจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างมาก โดยชาวพุทฺุชิมะได้พยายามทำให้สินค้าของตนกลับมาเป็นที่ยอมรับอีกครั้ง โดยมีมาตรการมากมายที่ไม่ละเลย เช่น มาตรการตรวจสอบคุณภาพของรังสีตกค้าง และเพิ่มความเข้มข้นของมาตรฐานให้สูงกว่ามาตรฐานที่ยอมรับโดยทั่วไป ซึ่งสินค้าที่ได้รับการตรวจสอบแล้วจะได้รับการติดฉลากรับรองผ่านการตรวจสอบเพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้บริโภค อีกทั้งมีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำการเกษตรมาเป็นฟาร์มสเตย์เพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามา นอกจากนี้ ยังได้มีการกำหนดเส้นทาง Diamond Route เพื่อฟื้นฟูการท่องเที่ยวของจังหวัดพุทฺุชิมะอีกด้วย (ณัฐ ลีละวัฒน์, 2562)

2.4 ที่มาและความสำคัญของเส้นทางท่องเที่ยว Diamond Route

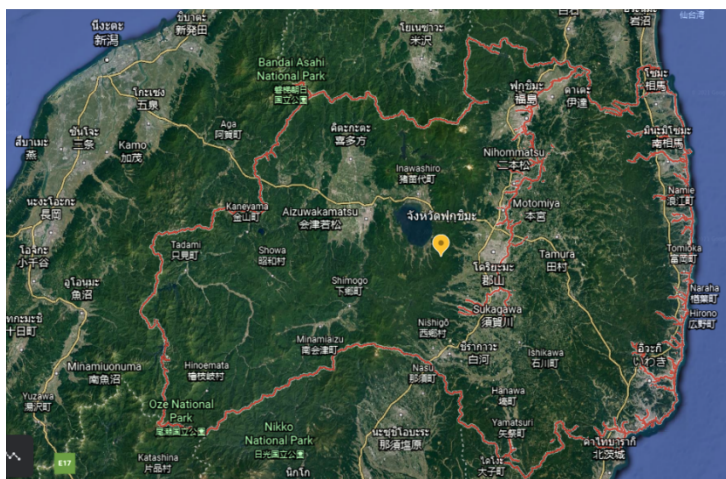
เส้นทางท่องเที่ยว Diamond Route เป็นเส้นทางท่องเที่ยวรูปทรงคล้ายเพชรที่สร้างขึ้นมาจากพื้นที่ฟูทฺุการท่องเที่ยวเมืองพุทฺุชิมะ ภายหลังจากเกิดเหตุการณ์ภัยพิบัติครั้งใหญ่ในปี พ.ศ. 2554 โดยเส้นทางนี้เป็นการร่วมมือกันระหว่างจังหวัดจังหวัดพุทฺุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ ซึ่งเส้นทางนี้เป็นเส้นทางที่สะดวกต่อการเดินทาง และสามารถเดินทางได้โดยรถไฟ โดยเริ่มเดินทางจากเมืองโตเกียวไปสู่อีก 3 จังหวัดที่มีลักษณะเฉพาะแตกต่างกัน ทั้งวัฒนธรรม อาหาร วิถีชีวิต ประวัติศาสตร์ ให้นักท่องเที่ยวได้เพลิดเพลินไปกับความหลากหลายของธรรมชาติและวัฒนธรรมอันเก่าแก่ รวมถึงได้สัมผัสความแปลกใหม่ในแต่ละพื้นที่ ซึ่งเส้นทางนี้จะมาจากที่เมืองโตเกียวเหมือนตอนเริ่มต้นการเดินทาง (ณัฐ ลีละวัฒน์, 2562)

2.5 ลักษณะทั่วไปของจังหวัดฟุกุชิมะ จังหะอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ

2.5.1 จังหวัดฟุกุชิมะ

1. ลักษณะภูมิประเทศ

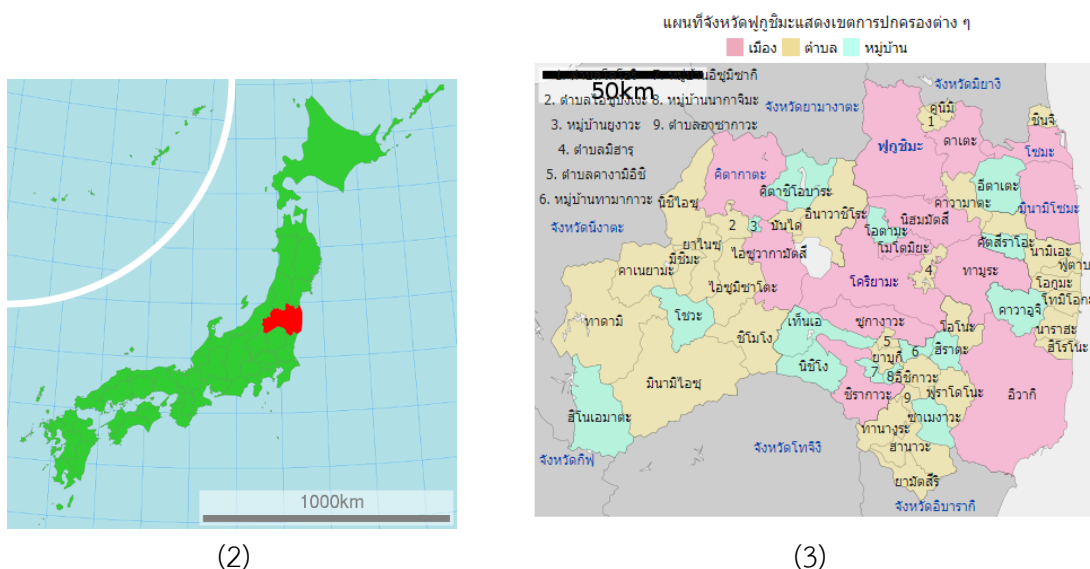

ภาพที่ 1 ภูมิประเทศของจังหวัดฟุกุชิมะ

ที่มา : <https://earth.google.com/web/search/ญี่ปุ่น+福島県,%20> (2021)

จังหวัดฟุกุชิมะ เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ทางใต้สุดของภูมิภาคโทโฮกุ ซึ่งอยู่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของเกาะฮอนชู มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดยามางาตะและจังหวัดมียางิจทางทิศเหนือพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา โดยประกอบด้วย 13 เมือง 13 อำเภอ 31 ตำบล และ 15 หมู่บ้าน

การตั้งถิ่นฐานของประชากรส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ตามแนวชายฝั่งของทะเลสาบอินาวาชิโระ ซึ่งทะเลสาบนี้มีพื้นที่ 100 ตารางไมล์ (100 ตารางกิโลเมตร) ตั้งอยู่ตรงบริเวณศูนย์กลางของจังหวัด ส่วนทางตะวันตกเฉียงเหนือของจังหวัดได้ครอบคลุมพื้นที่ของภูเขาไฟบันได และภูเขาอะสุมะโดยเนินลาดด้านล่างของภูเขาไฟเต็มไปด้วยทะเลสาบและหนองน้ำหลายแห่ง ซึ่งเกิดจากการปะทุของภูเขาไฟบันไดในปี 1888 เหตุนี้ทำให้บริเวณนี้มีการเปิดเป็นพื้นที่สพาเป็นจำนวนมาก

ภาพที่ (2) และ (3) ตำแหน่งของจังหวัดฟุกุชิมะ และแผนที่ของจังหวัดฟุกุชิมะที่

แสดงเขตการปกครองต่าง ๆ ตามลำดับ

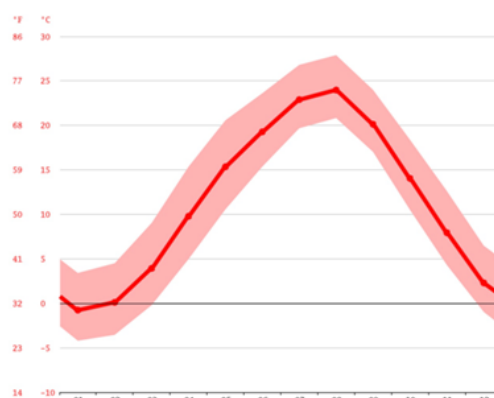
ที่มา : <https://th.wikipedia.org/wiki/จังหวัดฟุกุชิมะ> (2021)

จังหวัดฟุกุชิมะเป็นจังหวัดเกษตรกรรม ในพื้นที่จึงมีการปลูกข้าวและพืชเศรษฐกิจหลายอย่าง เช่น ยาสูบ หม่อน(ไหม) ผลไม้ ธัญพืช ผักที่ทนต่ออุณหภูมิต่ำ อีกทั้งยังมีการทำป่าไม้และการประมงอีกด้วย นอกจากนี้ ในเมืองอิวากิ ซึ่งเป็นเมืองชายฝั่งยังมีการเก็บสาหร่าย และทางตะวันออกเฉียงใต้ของโคரியามะมีการทำเหมืองถ่านหินที่ทุ่งถ่านหินโจบัง (ปัจจุบันเป็นส่วนหนึ่งของอิวากิ) และหยุดการผลิตในปลายศตวรรษที่ 20 โดยอุตสาหกรรมส่วนใหญ่จะกระจุกตัวอยู่ในเมือง เช่น ในตัวเมืองฟุกุชิมะ อิวากิ และโคரியามะ โดยมีสินค้าสำคัญ เช่น กล้อง ไหม ไหมเรยอน สิ่งทอ ผลไม้ ต้นบอนไซ และตุ๊กตาโคเคชิ

2. ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพอากาศของฟุกุชิมะ มีลักษณะอบอุ่นค่อนข้างเย็น โดยทั่วไปจะอบอุ่น จนถึงอบอุ่นปานกลาง ฟุกุชิมะมีปริมาณน้ำฝนเป็นจำนวนมากในระหว่างปี ซึ่งอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีอยู่ที่ 11.6 °C โดยในเดือนที่มีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดของปี คือ เดือนสิงหาคม มีอุณหภูมิเฉลี่ย 24.0 °C และเดือนที่มีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุดของปี คือ เดือนมกราคมมีอุณหภูมิเฉลี่ย -0.8 °C และฤดูร้อนจะเริ่มในปลายเดือนมิถุนายนและสิ้นสุดในเดือนกันยายน

AVERAGE TEMPERATURE FUKUSHIMA

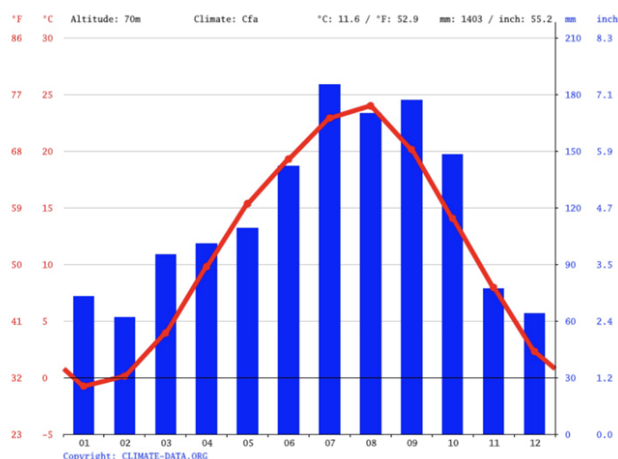

ภาพที่ 4 อุณหภูมิเฉลี่ยในจังหวัดฟุกุชิมะ

ที่มา : <https://en.climate-data.org/asia/japan/fukushima/fukushima-5396/>
(2021)

ในหนึ่งปีจะมีปริมาณน้ำฝนอยู่ 1403 มิลลิเมตร ซึ่งปริมาณน้ำฝนจะต่ำสุดในเดือนกุมภาพันธ์ โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 62 มิลลิเมตร และปริมาณฝนสูงสุดในเดือนกรกฎาคม โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 185 มิลลิเมตร อีกทั้งเดือนกรกฎาคมยังเป็นเดือนที่มีจำนวนวันฝนตกสูงสุดด้วย (18.23 วัน) โดยเดือนที่มีจำนวนวันฝนตกน้อยที่สุดคือ เดือนพฤศจิกายน (10.10 วัน)

CLIMATE GRAPH // WEATHER BY MONTH FUKUSHIMA

ภาพที่ 5 กราฟแสดงสภาพอากาศของแต่ละเดือน ในจังหวัดฟุกุชิมะ

ที่มา : <https://en.climate-data.org/asia/japan/fukushima/fukushima-5396/> (2021)

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเดือนที่อากาศแห้งที่สุดและฝนตกชุก ความต่างของปริมาณน้ำฝน คือ 123 มิลลิเมตร และอุณหภูมิเฉลี่ยแปรผัน คือ 24.7 °C ซึ่งเดือนที่มีความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดคือ เดือนกรกฎาคม (86.09 %) และเดือนที่มีความชื้นสัมพัทธ์ต่ำที่สุดคือ เดือนมีนาคม (70.19 %)

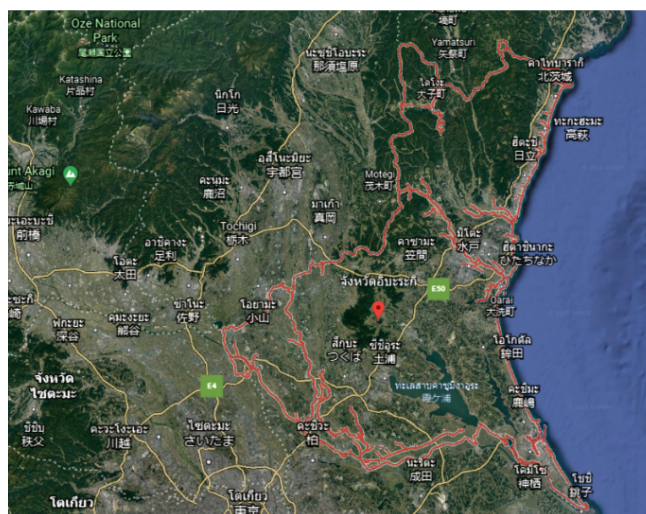
WEATHER BY MONTH // WHEATHER AVERAGES FUKUSHIMA

	January	February	March	April	May	June	July	August	September	October	November	December
Avg. Temperature °C (°F)	-0.8 °C (30.6) °F	0.1 °C (32.2) °F	3.9 °C (39.1) °F	9.8 °C (49.6) °F	15.4 °C (59.6) °F	19.3 °C (66.7) °F	22.9 °C (73.2) °F	24 °C (75.2) °F	20.1 °C (68.2) °F	14 °C (57.3) °F	7.9 °C (46.3) °F	2.3 °C (36.1) °F
Min. Temperature °C (°F)	-4.2 °C (24.4) °F	-3.5 °C (25.6) °F	-0.2 °C (31.6) °F	5 °C (40.9) °F	10.6 °C (51) °F	15.4 °C (59.7) °F	19.7 °C (67.4) °F	20.8 °C (69.5) °F	17 °C (62.6) °F	10.5 °C (50.9) °F	4.3 °C (39.8) °F	-1 °C (30.3) °F
Max. Temperature °C (°F)	3.4 °C (38.2) °F	4.5 °C (40.1) °F	9 °C (48.3) °F	15.4 °C (59.7) °F	20.6 °C (69.1) °F	23.6 °C (74.5) °F	26.8 °C (80.3) °F	27.9 °C (82.2) °F	24 °C (75.2) °F	18.4 °C (65.1) °F	12.6 °C (54.7) °F	6.5 °C (43.7) °F
Precipitation / Rainfall mm (in)	73 (2.9)	62 (2.4)	95 (3.7)	101 (4)	109 (4.3)	142 (5.6)	185 (7.3)	170 (6.7)	177 (7)	148 (5.8)	77 (3)	64 (2.5)
Humidity(%)	78%	75%	70%	71%	74%	81%	86%	85%	85%	81%	80%	78%
Rainy days (d)	10	9	10	9	9	11	14	12	11	8	8	9
avg. Sun hours (hours)	4.9	5.4	6.5	7.7	8.6	7.5	6.9	6.8	6.1	5.9	5.4	5.0

ภาพที่ 6 ตารางแสดงสภาพอากาศของแต่ละเดือน ในจังหวัดฟูกูชิมะ
ที่มา : <https://en.climate-data.org/asia/japan/fukushima/fukushima-5396/>
(2021)

2.5.2 จังหวัดอิบาระกิ

1. ลักษณะภูมิประเทศ

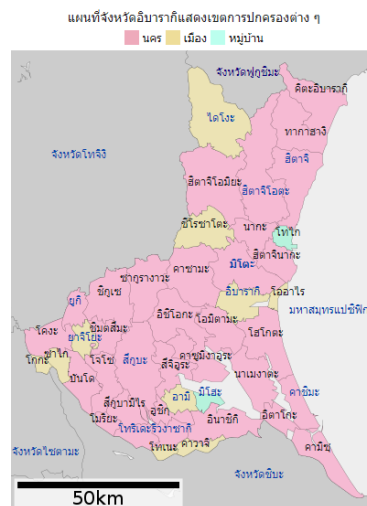
ภาพที่ 7 ภูมิประเทศของจังหวัดอิบาระกิ

ที่มา : <https://earth.google.com/web/search/ญี่ปุ่น+茨城県/> (2021)

จังหวัดอิบารากิตั้งอยู่ที่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของเกาะฮอนชู มีเมืองมิโตะเป็นเมืองหลักของจังหวัด ซึ่งตั้งอยู่บริเวณแม่น้ำนากะ จังหวัดอิบารากิตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของที่ราบคันโต โดยทางทิศใต้ของจังหวัดนี้ถูกล้อมรอบด้วยแม่น้ำโทเนะ และมีทะเลสาบคะสุมิ ซึ่งเป็นทะเลสาบที่ใหญ่เป็นอันดับสองรองจากทะเลสาบบิวะ โดยจังหวัดอิบารากิประกอบด้วย 32 นคร 7 อำเภอ 10 เมือง และ 2 หมู่บ้าน

(8)

(9)

ภาพที่ (8) และ (9) ตำแหน่งของจังหวัดอิบารากิ และแผนที่จังหวัดอิบารากิที่แสดงเขตการปกครองต่าง ๆ ตามลำดับ

ที่มา : <https://th.wikipedia.org/wiki/จังหวัดอิบารากิ> (2021)

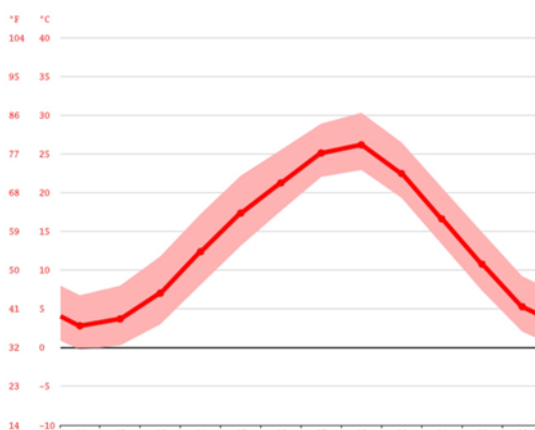
จังหวัดอิบารากิเป็นพื้นที่เกษตรกรรม จึงมีการผลิตธัญพืช มันฝรั่ง และยาสูบ โดยอุตสาหกรรมในจังหวัดเพิ่มขึ้นในช่วงครึ่งหลังของศตวรรษที่ 20

2. ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศของจังหวัดอิบารากิมีลักษณะอบอุ่น มีฝนตกชุกตลอดทั้งปี ถึงแม้จะเป็นเดือนที่แห้งแล้งที่สุดแต่ก็ยังคงมีฝนตกชุก โดยตลอดปีมีอุณหภูมิเฉลี่ย 14.2 °C และมีปริมาณน้ำฝน 1475 มิลลิเมตร ซึ่งเดือนที่มีปริมาณน้ำฝนมากที่สุด คือ เดือนมิถุนายน มีค่าเฉลี่ยที่ 197 มิลลิเมตร และเดือนที่มีปริมาณน้ำฝนน้อยที่สุด คือ เดือนมกราคม มีค่าเฉลี่ยที่ 62 มิลลิเมตร

เดือนที่มีจำนวนวันฝนตกสูงสุด คือ เดือนกรกฎาคม (14.17 วัน) และเดือนที่มีจำนวนวันฝนตกน้อยที่สุด คือ เดือนธันวาคม (6.67 วัน)

AVERAGE TEMPERATURE IBARAKI

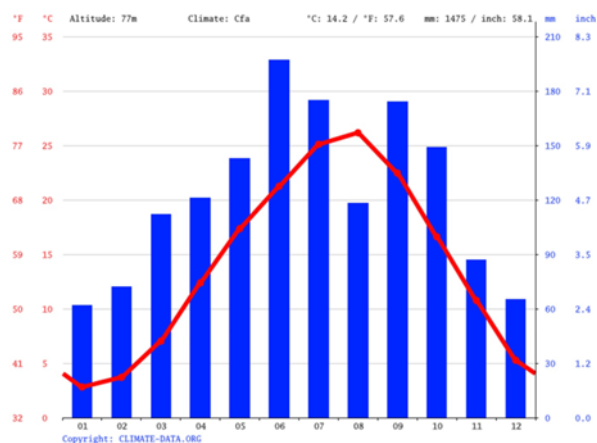

ภาพที่ 10 อุณหภูมิเฉลี่ยในจังหวัดอิบาระกิ

ที่มา : <https://en.climate-data.org/asia/japan/osaka-prefecture/ibaraki-4850/>
(2021)

ซึ่งเดือนที่มีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด คือ เดือนสิงหาคม มีอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 26.2 °C และเดือนที่มีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เดือนมกราคม มีอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 2.8 °C ซึ่งฤดูร้อนในจังหวัดอิบาระกิจะเริ่มในปลายเดือนมิถุนายนและสิ้นสุดในเดือนกันยายน

CLIMATE GRAPH // WEATHER BY MONTH IBARAKI

ภาพที่ 11 กราฟแสดงสภาพอากาศของแต่ละเดือน ในจังหวัดอิบาระกิ

ที่มา : <https://en.climate-data.org/asia/japan/osaka-prefecture/ibaraki-4850/>
(2021)

เมื่อเปรียบเทียบปริมาณน้ำฝนระหว่างเดือนที่แห้งแล้งที่สุดและเดือนที่ฝนตกชุกที่สุด จะมีความแตกต่างของปริมาณน้ำฝนเท่ากับ 135 มิลลิเมตร และมีอุณหภูมิเฉลี่ยแปรผัน 23.3 °C โดยเดือนที่มีความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด คือ เดือนกรกฎาคม (81.30 %) และเดือนที่มีความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดคือ เดือนมีนาคม (69.62%)

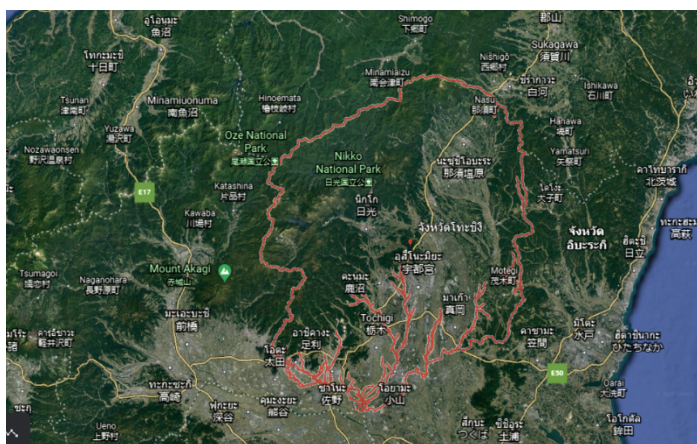
WEATHER BY MONTH // WHEATHER AVERAGES IBARAKI

	January	February	March	April	May	June	July	August	September	October	November	December
Avg. Temperature °C	2.8 °C	3.7 °C	7 °C	12.4 °C	17.4 °C	21.3 °C	25.1 °C	26.2 °C	22.5 °C	16.6 °C	10.8 °C	5.3 °C
(°F)	(37.1) °F	(38.7) °F	(44.7) °F	(54.3) °F	(63.2) °F	(70.3) °F	(77.2) °F	(79.1) °F	(72.4) °F	(61.9) °F	(51.4) °F	(41.5) °F
Min. Temperature °C (°F)	-0.3 °C (31.5) °F	0.3 °C (32.5) °F	3 °C (37.4) °F	8.1 °C (46.6) °F	13.1 °C (55.6) °F	17.6 °C (63.8) °F	22 °C (71.6) °F	22.9 °C (73.3) °F	19.3 °C (66.8) °F	13.3 °C (56) °F	7.4 °C (45.2) °F	2.1 °C (35.7) °F
Max. Temperature °C	6.8 °C	8 °C	11.8 °C	17.2 °C	22.2 °C	25.5 °C	28.9 °C	30.3 °C	26.5 °C	20.7 °C	14.9 °C	9.2 °C
(°F)	(44.2) °F	(46.4) °F	(53.2) °F	(63) °F	(71.9) °F	(77.9) °F	(84) °F	(86.5) °F	(79.7) °F	(69.2) °F	(58.8) °F	(48.6) °F
Precipitation / Rainfall	62	72	112	121	143	197	175	118	174	149	87	65
mm (in)	(2.4)	(2.8)	(4.4)	(4.8)	(5.6)	(7.8)	(6.9)	(4.6)	(6.9)	(5.9)	(3.4)	(2.6)
Humidity(%)	74%	72%	70%	70%	72%	78%	81%	77%	78%	76%	76%	74%
Rainy days (d)	5	6	8	8	8	10	11	10	9	7	6	5
avg. Sun hours (hours)	5.9	6.2	7.8	8.9	9.9	9.8	10.0	10.1	8.8	7.9	7.0	6.1

ภาพที่ 12 ตารางแสดงสภาพอากาศของแต่ละเดือน ในจังหวัดอิบารากิ
ที่มา : <https://en.climate-data.org/asia/japan/osaka-prefecture/ibaraki-4850/>
(2021)

2.5.3 จังหวัดโทชิกิ

1. ลักษณะภูมิประเทศ

ภาพที่ 13 ภูมิประเทศของจังหวัดโทชิกิ

ที่มา : <https://earth.google.com/web/search/ญี่ปุ่น+栃木県/> (2021)

จังหวัดโทจิกิตั้งอยู่ทางตอนเหนือของภูมิภาคคันโต โดยมีเมืองอุสึโนะมียะเป็นเมืองหลักของจังหวัด ซึ่งพื้นที่ของจังหวัดประกอบไปด้วยที่ราบสูงอาชิโอะ ทะเลสาบชูเซ็นจิ และมีแม่น้ำสายหลักในจังหวัดคือ แม่น้ำคินุไหลตามยาวระหว่างกลุ่มภูเขาทางทิศตะวันออกและตะวันตก และจังหวัดโทจิกิประกอบไปด้วย 14 เมือง 5 อำเภอ และ 11 ตำบล

สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ ข้าว ผัก ยาสูบ ป่าน และน้ำเต้าหู้ฝั้ง อีกทั้งยังมีการเลี้ยงโคอีกด้วย นอกจากนี้ยังขุดแร่ทองแดงและแมงกานีสในที่ราบสูงอาชิโอะ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ และการขุดได้หยุดลงในช่วงกลางทศวรรษ 1970

(14)

(15)

ภาพที่ (14) และ (15) ตำแหน่งของจังหวัดโทจิกิ และแผนที่จังหวัดโทจิกิที่แสดงเขตการปกครองต่าง ๆ ตามลำดับ

ที่มา : <https://th.wikipedia.org/wiki/จังหวัดโทจิกิ>, (2021)

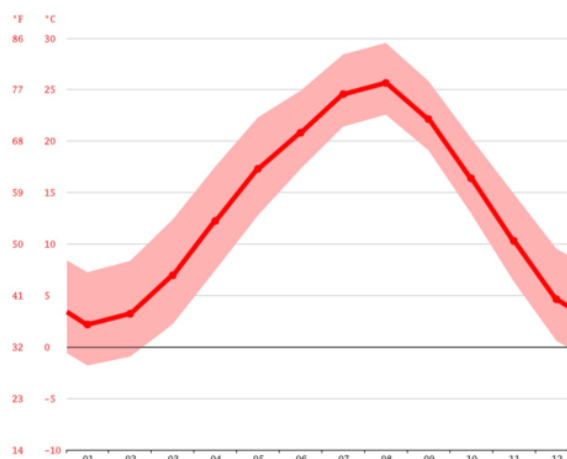
2. ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศในจังหวัดโทจิกิมีลักษณะอบอุ่นและมีฝนตกชุก ถึงแม้จะเป็นเดือนที่แห้งแล้งที่สุด โดยอุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี คือ 13.9 °C และตลอดปีจะมีปริมาณน้ำฝนอยู่ที่ 1634 มิลลิเมตร โดยเดือนที่มีปริมาณน้ำฝนน้อยที่สุด คือ เดือนธันวาคม มีค่าเฉลี่ยปริมาณน้ำฝนอยู่ที่ 55 มิลลิเมตร และเดือนที่มีปริมาณน้ำฝนมากที่สุด คือ เดือนกันยายน โดยมีค่าเฉลี่ยปริมาณน้ำฝนอยู่ที่ 223 มิลลิเมตร

เดือนที่มีจำนวนวันฝนตกมากที่สุดคือ เดือนกรกฎาคม (17.97 วัน) และเดือนที่มีจำนวนวันฝนตกน้อยที่สุดคือ เดือนมกราคม (5.87 วัน)

AVERAGE TEMPERATURE TOCHIGI

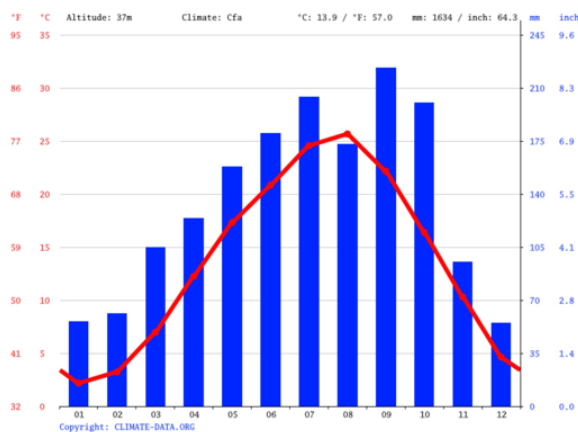

ภาพที่ 16 อุณหภูมิเฉลี่ยในจังหวัดโทชิกิ

ที่มา : <https://en.climate-data.org/asia/japan/tochigi/tochigi-5787/> (2021)

ซึ่งเดือนที่มีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด คือ เดือนสิงหาคม โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ย 25.7 °C และเดือนที่มีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด คือ เดือนมกราคม โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ย 2.2 °C และฤดูร้อนที่จังหวัดโทชิกิจะเริ่มในปลายเดือนมิถุนายนและสิ้นสุดในเดือนกันยายน

CLIMATE GRAPH // WEATHER BY MONTH TOCHIGI

ภาพที่ 17 กราฟแสดงสภาพอากาศของแต่ละเดือน ในจังหวัดโทชิกิ

ที่มา : <https://en.climate-data.org/asia/japan/tochigi/tochigi-5787/>(2021)

เมื่อเปรียบเทียบปริมาณน้ำฝนระหว่างเดือนที่แห้งแล้งที่สุดและเดือนที่ฝนตกชุกที่สุดจะมีความแตกต่างของปริมาณน้ำฝนเท่ากับ 168 มิลลิเมตร และมีอุณหภูมิเฉลี่ยแปรผัน 23.5 °C โดยเดือนที่มีความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดคือ เดือนกรกฎาคม (83.36 %) เดือนที่มีความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดคือ เดือนมีนาคม (66.18 %)

WEATHER BY MONTH // WEATHER AVERAGES TOCHIGI

	January	February	March	April	May	June	July	August	September	October	November	December
Avg. Temperature °C (°F)	2.2 °C (35.9) °F	3.2 °C (37.8) °F	7 °C (44.5) °F	12.3 °C (54.1) °F	17.3 °C (83.2) °F	20.8 °C (69.5) °F	24.6 °C (76.2) °F	26.7 °C (78.2) °F	22.1 °C (71.9) °F	16.4 °C (61.5) °F	10.3 °C (50.6) °F	4.6 °C (40.3) °F
Min. Temperature °C (°F)	-1.8 °C (28.7) °F	-0.9 °C (30.3) °F	2.2 °C (36) °F	7.5 °C (45.4) °F	12.8 °C (55) °F	17.3 °C (83.2) °F	21.4 °C (70.6) °F	22.6 °C (72.7) °F	19.1 °C (66.4) °F	13 °C (55.4) °F	6.4 °C (43.5) °F	0.6 °C (33.1) °F
Max. Temperature °C (°F)	7.3 °C (45.1) °F	8.4 °C (47.1) °F	12.4 °C (54.3) °F	17.5 °C (63.6) °F	22.3 °C (72.2) °F	24.9 °C (76.8) °F	28.4 °C (83.2) °F	29.6 °C (85.2) °F	25.8 °C (78.5) °F	20.3 °C (68.5) °F	14.9 °C (58.8) °F	9.5 °C (49.2) °F
Precipitation / Rainfall mm (in)	56 (2.2)	61 (2.4)	105 (4.1)	124 (4.9)	158 (6.2)	180 (7.1)	204 (8)	173 (6.8)	223 (8.8)	200 (7.9)	95 (3.7)	55 (2.2)
Humidity(%)	66%	67%	68%	71%	74%	81%	83%	81%	81%	79%	77%	71%
Rainy days (d)	4	6	9	9	10	13	13	12	12	10	7	5
avg. Sun hours (hours)	7.8	7.8	8.0	8.3	8.8	7.6	7.6	7.7	7.0	6.7	6.9	7.3

ภาพที่ 18 ตารางแสดงสภาพอากาศของแต่ละเดือน ในจังหวัดโทจิกิ

ที่มา : [https://en.climate-data.org/asia/japan/tochigi/tochigi-5787/\(2021\)](https://en.climate-data.org/asia/japan/tochigi/tochigi-5787/(2021))

2.6 ตัวอย่างของฟาร์มสเตย์ที่เคยประสบภัยพิบัติ และได้รับการฟื้นฟู

農家民宿 (かまど) ในเมืองอะกิตะ ประเทศญี่ปุ่น

ฟาร์มสเตย์คะมะโดะ เป็นฟาร์มสเตย์ที่อยู่ในเมืองอะกิตะ โดยแรกเริ่มพื้นที่บริเวณนี้เคยเป็นฟาร์มเลี้ยงวัวมาก่อน แต่ก็ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ จนทำให้วัวล้มตายและพื้นที่ของฟาร์มได้รับความเสียหาย เจ้าของฟาร์มสเตย์จึงได้ปรับปรุงพื้นที่ แล้วเปลี่ยนฟาร์มวัวมาเป็นฟาร์มสเตย์แทน

ภาพที่ 19 บรรยากาศของฟาร์มสเตย์คะมะโตะ

ที่มา : http://www.sugoi.jp.com/travel_details.php?id=972&fbclid=IwAR (2021)

ซึ่งฟาร์มสเตย์แห่งนี้ เป็นบ้านพักของชาวบ้านที่ทำอาชีพเกี่ยวกับการเกษตร (ภาษาญี่ปุ่น : มินซุกุ) เป็นพื้นที่ที่อยู่ในชนบท ซึ่งรายล้อมไปด้วยความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติ โดยฟาร์มสเตย์แห่งนี้ ได้มีการจัดกิจกรรมและจัดอาหารให้เหมาะสมตามแต่ละฤดูกาล อย่างเช่น หากมาท่องเที่ยวในช่วงฤดูหนาว กิจกรรมที่จะได้ทำ คือ การตกปลา ทำอาหาร และ snow mobile โดยการทำอาหารนั้น วัตถุประสงค์ส่วนใหญ่จะหาซื้อตามท้องถิ่นหรือเป็นผลิตภัณฑ์ที่เก็บจากในสวนของชาวบ้าน เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสความเป็นอยู่และวิถีชีวิตของชาวบ้านในบริเวณนั้น อีกทั้งได้รับรสชาติที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นของเมืองนี้ด้วย (SugoiJapan, 2562)

ภาพที่ 20 กิจกรรมในฟาร์มสเตย์คะมะโตะ

ที่มา : http://www.sugoi.jp.com/travel_details.php?id=972&fbclid=IwAR (2021)

2.7 ตัวอย่างของฟาร์มสเตย์ในประเทศญี่ปุ่น

1. 田園ランプ เมืองคิตะคาตะ จังหวัดฟุกุชิมะ

(21)

(22)

ภาพที่ (21) และ (22) บรรยากาศของฟาร์มสเตย์เดินเอ็นรันปุ

ที่มา : <http://www.kitakata-gt.jp/farmers/detail.php?i=3> (2021)

ฟาร์มสเตย์เดินเอ็นรันปุ เป็นฟาร์มสเตย์ที่ตั้งอยู่บนเนินเขา ทำให้สามารถรับชมทัศนียภาพสวยงามโดยรอบได้อย่างชัดเจน โดยกิจกรรมของฟาร์มสเตย์แห่งนี้ มีดังนี้

- เก็บบลูเบอร์รี่ และแอปเปิล มาเป็นส่วนผสมในการทำแยมและคุกกี้
- ทำเวิร์กชอปต่าง ๆ เช่น เวิร์กชอปการทำพิซซ่าจากเตาหิน

เจ้าของบ้าน

คุนชิคาโกะ อาราคิ (荒井千賀子)

ค่าที่พัก

- ผู้ใหญ่ พัก 1 คืน (รวมอาหาร 2 มื้อ) 8500-9000 เยน (ไม่รวมภาษี)
- พัก 1 คืน (รวมอาหารมื้อเช้า) 6000 เยน (ไม่รวมภาษี)
- พัก 1 คืน (ไม่รวมอาหาร) 5500 เยน (ไม่รวมภาษี)
- นักเรียน ราคา 70% ของราคาผู้ใหญ่
- เด็กที่อายุ 3 ปีขึ้นไป
- ก่อนวัยเรียน 2500 เยน (ไม่รวมภาษี) และเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ฟรี

(23)

(24)

ภาพที่ (23) และ (24) กิจกรรมในฟาร์มสเตย์เดินเอ็นรันปุ

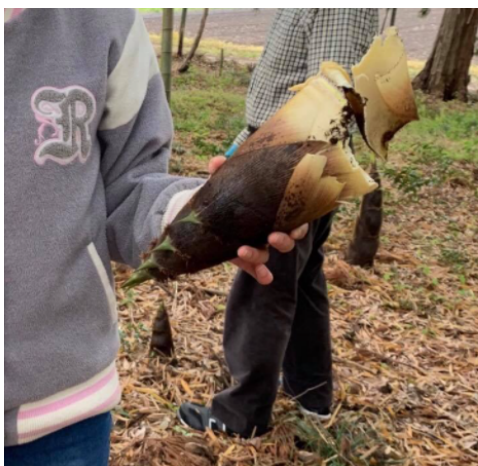
ที่มา : <http://www.kitakata-gt.jp/farmers/detail.php?i=3> (2021)

2. 古民家ゲストハウスぴあの เมืองอิชิโอะกะ จังหวัดอิบาระกิ

ฟาร์มสเตย์โคะมินกะเกะซุโตะอะฮะซุซุเปียโนะ หรือ เปียโนเกสเฮาส์ เป็นฟาร์มสเตย์ที่ตั้งอยู่ในหมู่บ้านที่อยู่บนภูเขาทำให้สามารถมองเห็นทัศนียภาพของภูเขาซึคุบะ ทางทิศตะวันตกได้อย่างชัดเจน ในอดีตฟาร์มสเตย์แห่งนี้เคยเป็นบ้านพื้นเมืองที่มีอายุ 100 ปี แต่ได้เปลี่ยนเป็นที่พักในภายหลัง ซึ่งภายในประกอบไปด้วยห้องพัก 4 ห้อง และกิจกรรมภายในฟาร์มสเตย์ก็มีมากมาย แบ่งไปตามฤดูกาล ดังนี้

กิจกรรมฤดูใบไม้ผลิ (เดือนมีนาคม - เดือนพฤษภาคม)

- คาเฟ่ฮิมะมัตสึริ
- ทำคุสะโมจิ
- การซุดหน่อไม้
- การปลูกข้าว
- เดินป่าบนภูเขาซึคุบะ

(25)

(26)

ภาพที่ (25) และ (26) กิจกรรมในช่วงฤดูใบไม้ผลิของฟาร์มสเตย์เปียโนเกสเฮาส์

ที่มา : <https://guesthousepianoyumin89.jimdofree.com/> (2021)

กิจกรรมฤดูร้อน (มิถุนายน-สิงหาคม)

- เทศกาลพลัม
- ทำยาไล่แมลงด้วยสมุนไพร
- ร่วมงานเทศกาลในหมู่บ้านเล็ก ๆ

(27)

(28)

ภาพที่ (27) และ (28) กิจกรรมในช่วงฤดูร้อนของฟาร์มสเตย์เปียโนเกสเฮาส์

ที่มา : <https://guesthousepianoyumin89.jimdofree.com/> (2021)

กิจกรรมฤดูใบไม้ร่วง (เดือนกันยายน – เดือนพฤศจิกายน)

- การเกี่ยวข้าว
- เก็บเกาลัด
- เก็บแอปเปิล
- การทำผักดองสำหรับฤดูหนาว

(29)

(30)

ภาพที่ (29) และ (30) กิจกรรมในช่วงฤดูใบไม้ร่วงของฟาร์มสเตย์เปียนเกสเฮาส์

ที่มา : <https://guesthousepianoyumin89.jimdofree.com/> (2021)

กิจกรรมฤดูหนาว (เดือนธันวาคม – เดือนกุมภาพันธ์)

- ทำอาหารต้อนรับปีใหม่
- ทำคะโดมัตสึ
- เล่นหิมะ (ขึ้นอยู่กับปริมาณหิมะ)

(31)

(32)

ภาพที่ (31) และ (32) กิจกรรมในช่วงฤดูหนาวของฟาร์มสเตย์เปียนเนสเฮาส์

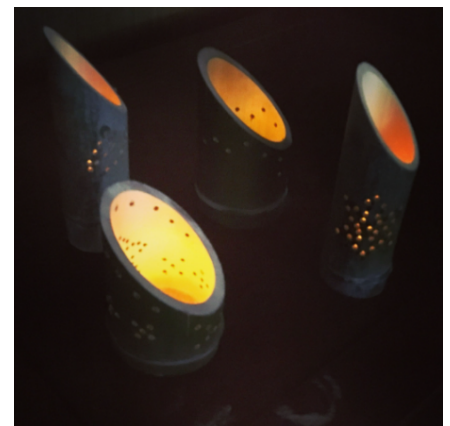
ที่มา : <https://guesthousepianoyumin89.jimdofree.com/> (2021)

กิจกรรมที่มีตลอดทั้งปี

- คอนเสิร์ตเปียนโน
- การทำเครื่องประดับจากไม้ไผ่
- การทำอาหารตามฤดูกาล

(33)

(34)

ภาพที่ (33) และ (34) กิจกรรมที่มีตลอดทั้งปีในฟาร์มสเตย์เปียนเนสเฮาส์

ที่มา : <https://guesthousepianoyumin89.jimdofree.com/> (2021)

3. House of Sekiya family (บ้านพักครอบครัวเซกิยะ) เมืองโอะตะวาระ จังหวัดโทชิกิ

ภาพที่ 35 House of Sekiya family (บ้านพักครอบครัวเซกิยะ)

ที่มา : <https://www.facebook.com/daisukijapantv/photos/a.735994369842470/1618726551569243/?type=3&theater> (2021)

บ้านพักครอบครัวเซกิยะ เป็นฟาร์มสเตย์ที่อยู่ในเมืองโอะตะวาระ โดยเจ้าของฟาร์มสเตย์แห่งนี้ ได้สืบทอดการทำกรเกษตรมารุ่นสู่รุ่น มีทั้งการปลูกพริกแดง ปลูกข้าว และผักต่าง ๆ เนื่องจากที่ทำฟาร์มอยู่แล้ว จึงได้ตัดสินใจเปิดรับนักท่องเที่ยวให้ได้มาสัมผัสกับกิจกรรมในฟาร์มของตน โดยฟาร์มสเตย์แห่งนี้ มีกิจกรรมที่หลากหลาย ดังนี้

- เจ้าของฟาร์มร่วมทำอาหารกับนักท่องเที่ยว โดยใช้วัตถุดิบจากสวนที่ปลูกเอง

ภาพที่ 36 เจ้าของฟาร์มสเตย์ร่วมทำอาหารกับนักท่องเที่ยว

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=n11gkPa7u0Y> (2021)

- เจ้าของฟาร์มร่วมรับประทานอาหารกับนักท่องเที่ยว พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรื่องต่าง ๆ และทำกิจกรรมร่วมกัน

ภาพที่ 37 เจ้าของฟาร์มสแตย์ร่วมรับประทานอาหารกับนักท่องเที่ยว

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=n11gkPa7u0Y> (2021)

- เจ้าของฟาร์มสอนวิธีเก็บผักต่าง ๆ ให้นักท่องเที่ยว

ภาพที่ 38 เจ้าของฟาร์มสแตย์สอนวิธีเก็บผักต่าง ๆ

ที่มา : <https://www.facebook.com/daisukijapantv/photos/a.735994369842470/1618726548235910/?type=3&theater> (2021)

- ช่วงเดือนพฤษภาคม ถึงมิถุนายน จะมีกิจกรรมเก็บหน่อไม้ โดยเจ้าของฟาร์มจะสอนวิธีเก็บ และวิธีชูดหน่อไม้ให้แก่พนักงานที่เกี่ยวข้อง

ภาพที่ 39 กิจกรรมเก็บหน่อไม้

ที่มา : <https://www.facebook.com/daisukijapantv/photos/a.735994369842470/1618726718235893/?type=3&theater> (2021)

- ร่วมกันทำงานฝีมือ โดยใช้วัสดุธรรมชาติจากท้องถิ่น และเศษผ้ากิโมโนเก่า ๆ มาเย็บเป็นตุ๊กตาต่าง ๆ

ภาพที่ 40 งานฝีมือของเจ้าของฟาร์ม

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=ghoVFcFkxf8> (2021)

2.8 ตัวอย่างของฟาร์มสเตย์ในประเทศไทย

1. ฟาร์มสเตย์บ้านแม่สาด ตำบลแม่กรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

(41)

(42)

ภาพที่ (41) และ (42) ลักษณะที่พักและฟาร์มของฟาร์มสเตย์แม่สาด

ที่มา : <https://www.welocal.asia/agro-tourism-village/245#> และ
<https://www.youtube.com/watch?v=1NPLlFFPyn0> (2022)

ชุมชนแม่สาดเป็นชุมชนเล็ก ๆ ที่ดำรงชีพด้วยการเกษตรทั้งการปลูกผักและเลี้ยงสัตว์ ชาวบ้านในพื้นที่มองว่าพื้นที่แห่งนี้สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ จึงได้เปิดเป็นฟาร์มสเตย์ให้นักท่องเที่ยวได้มาเข้าพักและจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกฟาร์ม ซึ่งฟาร์มสเตย์แม่สาดแห่งนี้เป็นฟาร์มสเตย์ที่มีรูปแบบการทำการเกษตรแบบสวนผักอินทรีย์ ไร้สารเคมี ด้วยเหตุนี้จึงมีผลผลิตที่ได้คุณภาพ ซึ่งคนในชุมชนเองก็นำผลผลิตนี้มารับประทานและจัดจำหน่ายด้วย ทั้งนี้ฟาร์มสเตย์แห่งนี้ยังเป็นพื้นที่ที่ใช้รวมกลุ่มเพื่อมอบหมายงานให้กับชาวบ้านที่เป็นสมาชิกไปปลูกผักและจัดหาช่องทางจำหน่าย อย่างเช่น โรงเรียน หน่วยงานต่าง ๆ โรงพยาบาล เพื่อกระจายรายได้ให้คนในชุมชนได้อย่างทั่วถึง โดยชาวบ้านที่ไม่มีแปลงผักก็จะได้รับรายได้จากเงินปันผลที่มาจากการเข้ามาดูแลแปลงผักและตัดผักเมื่อมีการสั่งซื้อ ในปัจจุบันพื้นที่แห่งนี้ก็ได้มีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้เกิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวสุขภาพ ซึ่งบริหารจัดการโดยคนในชุมชน ดังนั้น กิจกรรมที่ปรากฏจึงเป็นกิจกรรมที่ชาวบ้านในชุมชนเข้ามาร่วมกับนักท่องเที่ยว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

กิจกรรม แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ

1. กิจกรรมภายในฟาร์มสเตย์

- นักท่องเที่ยวสามารถเก็บผักสด ๆ ในฟาร์ม เช่น กะหล่ำหัวใจ ค่ะน้า ถั่วพู มาทำอาหารในบ้านพัก หรือจะให้ชาวบ้านในพื้นที่ช่วยทำก็ได้

- การเพาะเมล็ดผักร่วมกับชาวบ้าน เช่น บวบ ถั่ว ถั่วพู และถั่วฝักยาวที่ต้องการซื้อเมล็ดพันธุ์ ฟาร์มสเตย์แห่งนี้จะมีต้นกล้าของพืชขายให้กับนักท่องเที่ยว

2. กิจกรรมนอกฟาร์มสเตย์ (เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยว one day trip และนักท่องเที่ยวพักค้างคืน)

- เรียนรู้การปลูกผักจากแปลงผักอินทรีย์ ทั้งผักสลัด ผักจีน และผักพื้นบ้านไปพร้อมกับรับฟังเรื่องราวความเป็นมาของบ้านแม่สาด
- ทำและชิมขนม อาหารพื้นบ้าน
- สปาปลาริมลำห้วยแม่สาด
- ทำกิจกรรมนำกล้วยไม้ป่าไปคืนให้กับไม้ใหญ่ในป่า และชมต้นจิวร้อยปี
- กิจกรรม “อู๋สอนหลาน” เรียนรู้งานหัตถกรรมพื้นบ้าน เช่น การสานตะกร้า ทำไม้กวาด
- กิจกรรมลงนาปลูกข้าว เรียนรู้การปลูกผักอินทรีย์ (กิจกรรมตามเปลี่ยนไปตามฤดูกาล)
- รับชมการแสดงของชาวบ้าน และเด็ก ๆ ในหมู่บ้าน
- กิจกรรมเสริม คือ เดินทางไปเยือนหมู่บ้านอาข่าที่อยู่บนดอยเหนือหมู่บ้าน พร้อมชมการแสดงและชิมชาอัสสัม โดยการเดินทางมาหมู่บ้านอาข่าใช้เวลาเดินทางและทำกิจกรรมประมาณ 2 ชั่วโมง คิดค่าบริการ 300 บาท / คน

ค่าบริการ

- ค่าบริการโปรแกรมท่องเที่ยววันเดียวบ้านแม่สาด รวมค่าอาหารกลางวันแบบขันโตก พร้อมอาหารว่างเช้าบ่าย ราคา 500 บาท/ คน

ช่องทางการติดต่อ

Tel : 088-417-7975

(43)

(44)

ภาพที่ (43) และ (44) กิจกรรมภายในและภายนอกฟาร์มสเตย์แม่สาด

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=1NPLlFFPyn0>

และ <https://www.youtube.com/watch?v=JxuaQ1QcTEk> (2022)

2. Walk camp ไร่อ้อมกอดภูเขา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

(45)

(46)

ภาพที่ (45) และ (46) ลักษณะที่พักของฟาร์มสเตย์ Walk camp

ที่มา : <https://www.facebook.com/walkcamp/> และ

[https://www.youtube.com/watch?v=N6ali8FNlcQ&t=110s\(2022\)](https://www.youtube.com/watch?v=N6ali8FNlcQ&t=110s(2022))

แหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้เป็นที่ฟาร์มเกษตรอินทรีย์และศูนย์อนุบาลช้าง ซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลของ Thai Elephant Home (Eco-tourism & Conservation) โดยวัตถุประสงค์ในการเปิดแหล่งท่องเที่ยว คือ ต้องการให้นักท่องเที่ยวได้มาเข้าสัมผัสกับวิถีชีวิตของ ‘ช้าง’ และ ‘ควาญช้าง’ รวมถึงเรียนรู้เกษตรอินทรีย์ผ่านกิจกรรมตามฤดูกาล เช่น การปลูกผัก การดำนาเกี่ยวข้าว เป็นต้น โดยนักท่องเที่ยวจะได้มาพักผ่อนอย่างเรียบง่ายอยู่ นอนกระท่อมไม้ท่ามกลางธรรมชาติได้ ไร้ไฟฟ้าอย่าง

จำกัด และมีสัญญาณโทรศัพท์เฉพาะบางเครือข่าย (Walk camp, 2565) โดยมีรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

กิจกรรม

- นักท่องเที่ยวเปลี่ยนชุดเป็นชุดม่อฮ่อม
- นักท่องเที่ยวร่วมทำกิจกรรมการเกษตรกับคนในฟาร์ม เช่น การปลูกผัก เดินชมไร่ และทำความรู้จักกับช้างผ่านการให้อาหารและอาบน้ำ
- กิจกรรมเวิร์กชอปทำสบู่จากดอกไม้ภายในไร่
- ทำสปาแช่เท้าด้วยสมุนไพรธรรมชาติ และพอกหน้าด้วยโคลน
- แคมป์ไฟ และปิ้งบาร์บีคิวร่วมกับนักท่องเที่ยวท่านอื่น
- กิจกรรมช่วยความทุกข์ทำความสะอาดโรงช้าง และให้อาหารช้าง
- กิจกรรมคว่ำและดริปกาแฟออร์แกนิก

ค่าบริการ

- โปรแกรม 2 วัน 1 คืน ประกอบด้วย อาหาร 4 มื้อและที่พัก 1 คืน (กระท่อมไม้ไผ่)

เด็กอายุ 5-10 ปี   ราคา 1,500 บาท/คน

ผู้ใหญ่   ราคา 2,500 บาท/คน

ช่องทางการติดต่อ

Tel : 083-433-1478

Facebook : WALK CAMP

Website : <https://walk-camp.com/>

(47)

(48)

ภาพที่ (47) และ (48) กิจกรรมภายในฟาร์มสเตย์ Walk camp

ที่มา : <https://www.facebook.com/walkcamp/> (2022)

3. Ahsa Farmstay หมู่บ้านแม่สลองใน ตำบลป่าซาง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

(49)

(50)

ภาพที่ (49) และ (50) ลักษณะที่พักของฟาร์มสเตย์ Ahsa Farmsaty

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=N4PpBXqxjLM> และ

https://ahsafarmstay.com/life_at_ahsa (2022)

ฟาร์มสเตย์แห่งนี้เป็นฟาร์มสเตย์ที่ได้รับรองมาตรฐานตามแบบโรงแรม จึงมีความ สะดวกสบาย และมีความปลอดภัย โดยบริเวณที่พักได้รับการออกแบบและสร้างจากไม้เก่าที่ชาวบ้าน รื้อทิ้ง ซึ่งเกิดจากการที่เจ้าของฟาร์มสเตย์เล็งเห็นการสร้างประโยชน์จากไม้เก่าที่ถูกทิ้ง ทั้งนี้ก็เพื่อให้ ชาวบ้านเล็งเห็นถึงสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น วิถีชีวิตเดิม ๆ ด้วย โดยการสร้างฟาร์มสเตย์แห่งนี้เจ้าของ ฟาร์มได้จ้างช่างในท้องถิ่นมาสร้างเพื่อกระจายรายได้สู่ชุมชน ภายในฟาร์มสเตย์มีพื้นที่กว่า 85 ไร่ ประกอบด้วย อาคารที่พักของเจ้าของฟาร์มสเตย์ซึ่งอยู่ใกล้ ๆ กับอาคารห้องพักของนักท่องเที่ยว พุงนา ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ แปลงเกษตรอินทรีย์ บนเนินก็จะมีการปลูกยางพาราและสวนลิ้นจี่ด้วย ส่วน

อาคารสำหรับห้องพักนักท่องเที่ยวจะประกอบไปด้วย 2 อาคาร แต่ละอาคารมีห้องพัก 4 ห้อง คือ ห้องชั้นล่างเป็นห้องแบบครอบครัว และห้องชั้นบนเป็นห้องแบบคู่รัก โดยในหนึ่งวันฟาร์มสเตย์สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ 10-12 คนเท่านั้น และจะมีชาวบ้านในท้องถิ่นที่เข้ามาร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ กับนักท่องเที่ยว โดยกิจกรรมที่ทำก็สร้างจากวิถีชีวิตเดิม ๆ ของชาวบ้าน ซึ่งมีรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

กิจกรรม

- กิจกรรมการเกษตร เช่น การดำนา การปลูกและเก็บดอกอัญชัน
- เรียนรู้ขั้นตอนการกรีดยางพาราจากชาวบ้าน
- ทำสปาแกงสมุนไพร โดยใช้สมุนไพรมาประยุกต์แทนตู้อบน้ำและอบตัวด้วยใช้สมุนไพรพื้นบ้าน
- บริการพอกหน้าด้วยสมุนไพร (มีบริการเสริมอย่างนวดแผนไทยในราคาชั่วโมงละ 600 บาท)
- นักท่องเที่ยวร่วมจ่ายตลาดพร้อมกับเจ้าของฟาร์มเพื่อซื้อวัตถุดิบมาทำอาหารเย็น และร่วมทำอาหารพื้นเมือง เช่น น้ำพริกอ่อง แกงผักกาดจ้อ ลาบคั่ว และไก่ทอดขมิ้น
- นักท่องเที่ยวร่วมทำขนมกล้วยกับนักท่องเที่ยวเพื่อนำไปต่กบาตรในวันรุ่งขึ้น
- กิจกรรมเดินป่าใกล้ ๆ ที่พัก เพื่อชมพันธุ์ไม้แปลกตา เช่น ลูกไม้ป่า เห็ดป่า
- เยี่ยมชมบ้านป่าดู หมู่บ้านของชาวเขาเผ่าอาข่า เพื่อชมการแสดงและเรียนรู้วิถีชีวิตของชาวอาข่าผ่านการแสดง เช่น หยอดเมล็ดพันธุ์ข้าว, การทอผ้า, ปั่นด้าย เป็นต้น

ค่าบริการ

โปรแกรม 2 วัน 1 คืน

- ห้องชั้นบน

พัก 1 ท่าน ราคา 5,950 บาท

พัก 2 ท่าน ราคา 6,200 บาท

- ห้องชั้นล่าง

พัก 1 ท่าน ราคา 5,350 บาท

พัก 2 ท่าน ราคา 5,600 บาท

พัก 3 ท่าน ราคา 8,400 บาท

- เด็กอายุ 5-12 ปี ราคา 1,500 บาท

ช่องทางการติดต่อ

Website : www.ahsafarmstay.com

Facebook : <https://www.facebook.com/ahsafarmstay/>

Line : @ahsafarm

Tel : 097-248-2674 (09:00-18:00)

Instagram : [ahsafarmstay \(https://www.instagram.com/ahsafarmstay/\)](https://www.instagram.com/ahsafarmstay/)

(51)

(52)

ภาพที่ (51) และ (52) กิจกรรมภายในฟาร์มสเตย์ Ahsa Farmstay

ที่มา : https://ahsafarmstay.com/life_at_ahsa/ (2022)

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ฉัญญลักษณ์ ศิริวรรณางกุล (2555) ศึกษาเรื่อง “แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบฟาร์มสเตย์ จังหวัดสระบุรี” เป็นการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินธุรกิจแบบฟาร์มสเตย์จากภาคธุรกิจเอกชนและรัฐวิสาหกิจในจังหวัดสระบุรี การสำรวจแรงจูงใจและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาท่องเที่ยวฟาร์มสเตย์ และเพื่อสำรวจพฤติกรรมและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในเรื่องอำนวยความสะดวกในการเดินทางมาท่องเที่ยวฟาร์มสเตย์ การศึกษาค้นคว้าจะศึกษาโดยการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ ผู้ประกอบการฟาร์มสเตย์ และนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในฟาร์มสเตย์ในจังหวัดสระบุรี โดยมีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและมีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ผล

ผลการวิจัยพบว่าฟาร์มสเตย์เป็นธุรกิจของเอกชนที่ยังไม่ค่อยได้รับความสนับสนุนจากภาครัฐ เนื่องจาก ยังไม่ได้รับความนิยมน้อยอย่างแพร่หลาย โดยฟาร์มสเตย์นี้สามารถทำได้หลายขนาด ทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ โดยสามารถทำฟาร์มได้หลายประเภท เช่น ฟาร์มโคนม ฟาร์มผึ้ง สวนผลไม้ ซึ่งการฟาร์มสเตย์ไม่จำเป็นต้องมีกิจกรรมเชิงเกษตรภายในฟาร์มก็ได้ แต่ควรสร้างความสัมพันธ์กับฟาร์มอื่น ๆ เพื่อพาให้นักท่องเที่ยวไปที่ฟาร์มที่ได้ทำความสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักการทำกิจกรรมเชิงเกษตร เช่น การรีดนมจากแม่โคอย่างถูกวิธี การปลูกผักสวนครัว การเก็บเกี่ยวผลผลิต เป็นต้น นอกจากนี้ ฟาร์มสเตย์อาจจะต้องมีกิจกรรมเสริมเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เพลิดเพลินไปกับความหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการขี่จักรยานภายในฟาร์ม การขับรถโกคาร์ท การล่องแก่ง เป็นต้น โดยฟาร์มสเตย์มีนโยบายที่จำสร้างความพอใจให้กับนักท่องเที่ยวไปพร้อม ๆ กับการแทรกความรู้เชิงการเกษตรให้แก่เกษตรกรด้วย ซึ่งสินค้าหลักของฟาร์มสเตย์ คือ การบริการที่พักแรม และมีจุดแข็ง คือ การได้สัมผัสธรรมชาติอย่างใกล้ชิด แต่จะมีจุดอ่อน คือ ไม่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ เจ้าของฟาร์มสเตย์จึงมักตั้งราคาของที่พักและกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนวณจากต้นทุนและบวกกำไรตามที่ต้องการ

ลิขิต กนกศิริญาณกร (2559) ศึกษาเรื่อง “แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวแบบฟาร์มสเตย์ที่เหมาะสมกับประเทศไทย” เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวแบบฟาร์มสเตย์ในประเทศไทยและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในฟาร์มสเตย์ โดยการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาแบบผสมผสาน คือ สัมภาษณ์ แล้วเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการฟาร์มสเตย์จำนวน 6 แห่ง ที่กระจายออกไปตามภูมิภาคต่าง ๆ โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาในการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ประกอบการฟาร์มสเตย์ และการใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลนักท่องเที่ยวที่ใช้บริการฟาร์มสเตย์

400 ตัวอย่าง โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมนักท่องเที่ยว

ผลการวิจัยพบว่า การทำฟาร์มสเตย์ในแต่ละพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันโดยจะขึ้นอยู่กับลักษณะการจัดการภายใน ซึ่งจะแบ่งเป็นรวมกลุ่มกันจัดการเป็นระบบ โดยจะการแบ่งหน้าที่ในการจัดการอย่างชัดเจนและการจัดการด้วยตัวคนเดียว ที่ต้องจัดการหลาย ๆ อย่างเป็นไปพร้อมกัน จึงต้องบริหารงานอย่างรัดกุม และผลจากการวิจัยพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว พบว่า ความพึงพอใจอันดับแรกของนักท่องเที่ยว คือ ทัศนคติของเจ้าของบ้าน ถัดมา คือ สิ่งดึงดูดใจต่าง ๆ ลักษณะที่พัก ความยากลำบากในการเข้าถึงที่พัก และสิ่งอำนวยความสะดวก

Hiroki Takakura (2018) ศึกษาเรื่อง “Local Agricultural Knowledge as TimeManipulation : Paddy Field Farmers after the Great East Japan Earthquake of 2011” ศึกษาโดยการสำรวจบทบาทความรู้ของชาวนาในท้องถิ่นในบริบทของการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมหลังเกิดภัยพิบัติ แผ่นดินไหวและสึนามิในโทโฮกุในปี 2554 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการเปิดเผยกระบวนการทางวัฒนธรรมที่เป็นรากฐานของถิ่นที่ใช้ในการฟื้นฟูภูมิภาคโทโฮกุ และมีความยืดหยุ่นอย่างไรในการรับรองความรู้เพื่อฟื้นฟูเกษตรกรรม

จากการศึกษาพบว่า ความรู้ในท้องถิ่นเกี่ยวกับปัจจัยการผลิตข้าว หลังจากเหตุการณ์การเกิดภัยพิบัติในภูมิภาคโทโฮกุในปี 2554 เป็นความรู้ที่มีความซับซ้อนและทรงพลัง เนื่องจากมีเรื่องมิติตั้งเดิมและร่วมสมัยที่ผสมผสานกัน กล่าวคือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวนาถึงแม้จะเป็นเรื่องที่ผ่านมาหลายชั่วอายุคน แต่ก็สามารถปรับให้มีความยืดหยุ่นได้ เหตุนี้จึงทำให้เกษตรกรสามารถปรับตัวเข้ากับความยากลำบาก และสามารถเลือกวิธีการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพที่สุดในการปลูกข้าวในดินที่ได้รับเสียหาย โดยความรู้เหล่านี้สามารถช่วยในการฟื้นตัวของเกษตรกรหลังจากการเกิดภัยพิบัติ ดังนั้น ความรู้เหล่านี้จึงสามารถนำไปช่วยกำหนดนโยบายพัฒนาและฟื้นฟูท้องถิ่นต่อไป

Dey Banasree, Mathew Jones and Chee-Hua Chin (2020) ศึกษาเรื่อง “Influence of destination attractiveness factors and travel motivations on rural homestay choice: the moderating role of need for uniqueness” เป็นการศึกษาเพื่อประเมินถึงบทบาทของปัจจัยที่ทำให้แหล่งท่องเที่ยวน่าดึงดูดใจและศึกษาปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยวเลือกโฮมสเตย์นั้น ๆ อีกทั้งในการวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาเกี่ยวกับเอกลักษณ์ในการเสริมสร้างแรงจูงใจนั้นด้วย โดยสำรวจจากนักท่องเที่ยวชาวอินเดีย 201 คนที่เคยไปเที่ยวโฮมสเตย์ในชนบทในรัฐอุตตราขัณฑ์ ประเทศอินเดีย และวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา

ผลจากการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ทำให้แหล่งท่องเที่ยวน่าดึงดูดใจ มี 2 ประการ คือ 1. สถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและชนบท 2. ตำแหน่งของแหล่งท่องเที่ยวและการคมนาคม โดย 2 ปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้น จะมีความสัมพันธ์กับการเลือกโฮมสเตย์ในชนบท นอกจากนี้ ความเป็นเอกลักษณ์ยังจะช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการเลือกสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติและเลือกโฮมสเตย์ในชนบทด้วย

Krystyn R. Moon, Jennifer Rhode Ward, José Vazquez Rodriguez and Jorge Foyo (2021) ศึกษาเรื่อง “La Picadora: A Case Study in Cuban Agroecotourism” ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ La Picadora โดยเมือง La Picadora เคยเป็นเมืองที่ประสบภัยจากพายุเฮอริเคน ทำให้ทรัพยากรมากมาย อย่างเช่น ผลผลิตทางการเกษตร สัตว์เลี้ยง ต้นกาแฟและต้นผลไม้ที่ชาวบ้านปลูกไว้ ซึ่งเป็นแหล่งอาหารและสิ่งของที่ใช้แลกเปลี่ยนที่สำคัญได้รับความเสียหาย แต่เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางการเกษตรและเกษตรกรซึ่งเป็นคนในท้องถิ่น (ภาษาสเปน : campesino) เป็นผู้ผลิต ทำให้มีอัตราการฟื้นตัวมีความรวดเร็ว โดยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาโดยการอาศัยอยู่ในเมือง La Picadora กับชาวบ้านในเมืองและสัมภาษณ์ชาวท้องถิ่น 14 คน เพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตร

ผลการวิจัยพบว่า การท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ La Picadora แสดงให้เห็นถึงศักยภาพของการท่องเที่ยวที่ขับเคลื่อนโดยชุมชนชนบท โดยคนในท้องถิ่นได้ตระหนักถึงการแบ่งปันความรู้และทักษะต่าง ๆ ให้กับนักท่องเที่ยว ผ่านการใช้แนวทางการปฏิบัติทางการเกษตรตามแบบฉบับของคิบบา และอาหารที่เสิร์ฟให้กับนักท่องเที่ยวก็สะท้อนให้เห็นถึงการผสมผสานระหว่างประเพณีวัฒนธรรมของคิบบาและวัตถุดิบในท้องถิ่น นอกจากนี้ เนื่องจากความเข้าใจวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของคิบบา จึงทำให้คนในท้องถิ่นปรับปรุงกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวเสมอ กล่าวคือ เมือง La Picadora เป็นเมืองที่มีการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในยุคแรก ๆ และจะเป็นต้นแบบให้กับพื้นที่อื่น ๆ ในคิบบา

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

3.1 แหล่งที่มาของข้อมูล

3.1.1 ข้อมูลทุติยภูมิ ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ข้อมูลนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทยปี เช่น นโยบาย cool japan จากสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ
2. ข้อมูลผลกระทบจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวและสึนามิในบริเวณโทโฮกุของประเทศไทยปี พ.ศ. 2554 จากเว็บไซต์ geothai.net, เว็บไซต์ si.mahidol.ac.th และจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. ข้อมูลการฟื้นฟูจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวและสึนามิในบริเวณโทโฮกุของประเทศไทยปี พ.ศ. 2554 จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. ข้อมูลของเส้นทางการท่องเที่ยว Diamond Route จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. ข้อมูลทางภูมิศาสตร์ของเมืองฟุกุชิมะ อิบาระกิและโทชิกิ โดยรวบรวมข้อมูลลักษณะภูมิประเทศจากเว็บไซต์ britannica.com และข้อมูลลักษณะภูมิอากาศจากเว็บไซต์ en.climate-data.org
6. ข้อมูลของฟาร์มสเตย์ที่เคยประสบภัยพิบัติ และได้รับการฟื้นฟูจากเว็บไซต์ sugoi.jp
7. ข้อมูลของฟาร์มสเตย์ของเมืองฟุกุชิมะ อิบาระกิและโทชิกิ รวบรวมจากเว็บไซต์ guesthousepianoyumin89.jimdo.com, เว็บไซต์ kitakata-gt.jp และข้อมูลจากแพลตฟอร์ม Youtube
8. ข้อมูลฟาร์มสเตย์ของประเทศไทยในจังหวัดเชียงใหม่ และเชียงราย จากเว็บไซต์ welocal.asia/agro-tourism-village/245#, walk-camp.com, ahsafarmstay.com และข้อมูลจากแพลตฟอร์ม Youtube และ Facebook

3.2 วิธีการศึกษา

Farm stay กลยุทธ์ขยายการท่องเที่ยวของญี่ปุ่น มีวิธีการศึกษา ดังนี้

1. ทำการศึกษารูปแบบของฟาร์มสเตย์ในจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ เพื่อนำมาเปรียบเทียบ ซึ่งขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลมาจากเว็บไซต์ [guesthousepiano yumin89.jimdofree.com](http://guesthousepiano.yumin89.jimdofree.com), เว็บไซต์ kitakata-gt.jp และข้อมูลจากแพลตฟอร์ม youtube จากนั้นนำมาวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และนำเสนอในรูปแบบการเขียนเชิงบรรยายประกอบตาราง
2. ทำการศึกษาศักยภาพและอุปสรรคในการดำเนินการฟาร์มสเตย์ในจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค Swot analysis และนำเสนอในรูปแบบการเขียนเชิงบรรยายประกอบตาราง
3. ทำการศึกษานโยบายการพัฒนาฟาร์มสเตย์ในประเทศไทย โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค Comparison of the case study เพื่อเปรียบเทียบฟาร์มสเตย์ในประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทย และนำไปสู่การสรุปเป็นข้อเสนอแนะ โดยฟาร์มสเตย์ในประเทศไทยที่นำมาเปรียบเทียบได้นำข้อมูลมาจากเว็บไซต์ welovelocal.asia/agro-tourism-village/245#, walk-camp.com, ahsafarmstay.com และนำเสนอในรูปแบบการเขียนเชิงบรรยายประกอบตาราง

3.3 เทคนิคการวิเคราะห์

Content analysis

SWOT analysis

Comparison of the case study

3.4 เครื่องมือ

Google Earth

Google Map

บทที่ 4

ผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง “Farm stay กลยุทธ์ขยายการท่องเที่ยวของญี่ปุ่น” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบ ศักยภาพ และอุปสรรคในการดำเนินการฟาร์มสเตย์ในจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ รวมถึงเสนอแนะแนวทางการพัฒนาฟาร์มสเตย์ในประเทศไทย

4.1 รูปแบบของฟาร์มสเตย์ในจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ

ฟาร์มสเตย์ในแต่ละจังหวัดมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และการจัดการ โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาลักษณะของฟาร์มสเตย์ และนำมาวิเคราะห์ความเหมือน ความต่างของแต่ละพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การเปรียบเทียบศักยภาพ อุปสรรคในการดำเนินงานในแต่ละฟาร์มสเตย์ จนนำไปสู่การเสนอแนะแนวทางการปรับใช้เพื่อต่อยอดให้เข้ากับฟาร์มสเตย์ในประเทศไทยในวัตถุประสงค์ของสุดท้าย โดยรูปแบบของแต่ละฟาร์มสเตย์มีรายละเอียดดังที่แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางแสดงรูปแบบของฟาร์มสเตย์ในจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ

ชื่อฟาร์มสเตย์	สถานที่	กิจกรรม	ค่าบริการ	ช่องทางในการติดตาม
เด็นเอ็นรันบุ (田園ランブ)	เมืองคิตะคาตะ จังหวัดฟุกุชิมะ	- เก็บบลูเบอร์รี่และ แอปเปิลมาเป็นส่วนผสม ในการทำแยมและคุกกี้ - ทำเวิร์กชอปต่าง ๆ เช่น เวิร์กชอปการทำพิซซ่าจาก เตาหิน - ปลุกข้าว - อื่น ๆ (กิจกรรมไม่ แน่นอนเปลี่ยนแปลงไป ตามฤดูกาลและเทศกาล เช่น การชมดอกไม้ การชม การแสดงพื้นเมือง)	ผู้ใหญ่ - พัก 1 คืน (รวมอาหาร 2 มื้อ) 8500-9000 เยน (ไม่รวมภาษี) - พัก 1 คืน (รวมอาหาร มื้อเช้า) 6000 เยน (ไม่รวมภาษี) - พัก 1 คืน (ไม่รวม อาหาร) 5500 เยน (ไม่รวมภาษี) นักเรียน - ราคา 70% ของราคา ผู้ใหญ่	Facebook : 森姫農園 (https://www.facebook.com/morihimenouen/) Website : http://www.kitakata-gt.jp/farmers/detail.php?i=3

ชื่อฟาร์มสเตย์	สถานที่	กิจกรรม	ค่าบริการ	ช่องทางในการติดตาม
			<p>เด็กที่อายุ 3 ปีขึ้นไป</p> <p>- ก่อนวัยเรียน 2500 เยน (ไม่รวมภาษี)</p> <p>เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีฟรี</p>	
<p>โคะมินกะเกะซุ โคะฮะอุซุเปีย โนะ หรือ เปียโนเกสเฮาส์ (古民家ゲ ストハウ スびあの)</p>	<p>เมืองอิชิ โอกะ จังหวัด อิบาระกิ</p>	<p>กิจกรรมฤดูใบไม้ผลิ (มีนาคม - พฤษภาคม)</p> <ul style="list-style-type: none"> - คาเฟ่ฮิมะมัดสึริ - ทำคุสะโมจิ - การชูดหน่อไม้ - การปลูกข้าว - เดินป่าบนภูเขาซึคุบะ <p>กิจกรรมฤดูร้อน (มิถุนายน - สิงหาคม)</p> <ul style="list-style-type: none"> - เทศกาลพลัม - ทำยาไล่แมลงจากสมุนไพร - ร่วมงานเทศกาลในหมู่บ้านเล็ก ๆ <p>กิจกรรมฤดูใบไม้ร่วง (กันยายน - พฤศจิกายน)</p> <ul style="list-style-type: none"> - เกี่ยวข้าว - เก็บเกาลัด - เก็บแอปเปิล - เก็บส้ม - การทำผักดองสำหรับฤดูหนาว 	<p>- 5,000 เยน/คืน (รวมอาหารเช้า)</p> <p>- บริการให้เช่าพื้นที่ส่วนกลาง พื้นที่ส่วนนี้เคยเป็นบริเวณที่ได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติทางฟาร์มสเตย์จึงได้ปรับเปลี่ยนเป็นพื้นที่ส่วนกลางให้สามารถเช่าได้ มีรายละเอียดค่าใช้จ่ายดังนี้</p> <p>วันธรรมดา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทั้งวัน (9:00 - 17:00 น.) 8,000 เยน - ช่วงเช้าเท่านั้น (9:00 - 13:00 น.) 4,000 เยน - ช่วงบ่ายเท่านั้น (13:00 - 17:00 น.) 4,000 เยน 	<p>Website : https://guesthousepianoyumin89.jimdofree.com</p> <p>Instagram : https://www.instagram.com/yumiko3839/?hl=ja</p> <p>Facebook : https://www.facebook.com/古民家ゲストハウスびあの-411614953017152/</p>

ชื่อฟาร์มสเตย์	สถานที่	กิจกรรม	ค่าบริการ	ช่องทางในการติดตาม
		<p>กิจกรรมฤดูหนาว (ธันวาคม - กุมภาพันธ์)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทำอาหารต้อนรับปีใหม่ - ทำคะโดมัตสึ - เล่นหิมะ (ขึ้นอยู่กับปริมาณหิมะ) <p>กิจกรรมที่มีตลอดทั้งปี</p> <ul style="list-style-type: none"> - คอนเสิร์ตเปียโน - การทำเครื่องประดับจากไม้ไผ่ - การทำอาหารตามฤดูกาล 	<p>วันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทั้งวัน (9:00 - 17:00 น.) <p>10,000 เยน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ช่วงเช้าเท่านั้น (9:00 -13:00 น.) <p>5,000 เยน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ช่วงบ่ายเท่านั้น (13:00 - 17:00 น.) <p>5,000 เยน</p> <p>โดยค่าบริการ</p> <p>ภายหลัง 17:00 น. คิดเพิ่มเป็น 1,000 เยนต่อชั่วโมง (ทุกวัน)</p>	
<p>บ้านพักครอบครัวเซกิยะ (House of Sekiya family)</p>	<p>เมืองโอะตาวาระ จังหวัดโทชิกิ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - นักท่องเที่ยวร่วมทำอาหารกับเจ้าของฟาร์มโดยใช้วัตถุดิบจากสวนที่ปลูกเอง - นักท่องเที่ยวร่วมรับประทานอาหารกับเจ้าของฟาร์มพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรื่องต่าง ๆ และทำกิจกรรมร่วมกัน - นักท่องเที่ยวร่วมจัดห้องนอนกับเจ้าของฟาร์ม 	<p>N/A</p>	<p>N/A</p>

ชื่อฟาร์มสเตย์	สถานที่	กิจกรรม	ค่าบริการ	ช่องทางในการติดตาม
		<p>- เจ้าของฟาร์มสอนวิธีเก็บผักหลากหลายชนิดให้นักท่องเที่ยว เช่น บรอกโคลี เมล็ดบวบ ผักญี่ปุ่น ฯลฯ (ช่วงเดือนพฤษภาคม ถึง มิถุนายน จะมีกิจกรรมเก็บหน่อไม้ โดยเจ้าของฟาร์มจะสอนวิธีเก็บและวิธีชุดหน่อไม้ให้นักท่องเที่ยว)</p> <p>- เจ้าของฟาร์มแนะนำเกี่ยวกับของสะสมของตัวเองแก่นักท่องเที่ยว (ของสะสมของที่นี่ คือ รถมอเตอร์ไซค์ฮาร์ลีย์)</p> <p>- เจ้าของฟาร์มและนักท่องเที่ยวร่วมกันทำงานฝีมือ โดยใช้วัสดุธรรมชาติจากท้องถิ่น และเศษผ้ากิโมโนเก่า ๆ มาเย็บเป็นตุ๊กตาต่าง ๆ</p>		

ที่มา : ผู้วิจัย (2564)

จากตารางแสดงให้เห็นส่วนที่เหมือนและต่างกันของฟาร์มสเตย์ทั้ง 3 แห่ง โดยจะแบ่งวิเคราะห์เป็นประเด็นดังต่อไปนี้

4.1.1 กิจกรรมของฟาร์มสเตย์

แบ่งวิเคราะห์เป็น 2 ประเด็น มีรายละเอียด ดังนี้

1. ลักษณะกิจกรรมของฟาร์มสเตย์

ลักษณะกิจกรรมที่ปรากฏในตารางมี 2 รูปแบบ คือ กิจกรรมที่จัดให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับเจ้าของฟาร์ม และกิจกรรมที่ให้นักท่องเที่ยวเป็นผู้รับชมเพียงอย่างเดียว มีรายละเอียดดังนี้

1.1 กิจกรรมที่จัดให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับเจ้าของฟาร์ม เช่น ฟาร์มสเตย์เต็นเอ็นรันปุ (田園ランプ) ในจังหวัดฟุกุชิมะได้ให้นักท่องเที่ยวร่วมทำนา ทำแยม ชมการแสดงของพื้นถิ่น และร่วมชมเทศกาลดอกไม้ในไร่ของพวกเขา, ฟาร์มสเตย์ House of Sekiya family ในจังหวัดโทชิกิได้ให้นักท่องเที่ยวร่วมทำกิจกรรมเก็บผักเพื่อนำมาประกอบอาหารเย็นร่วมรับประทานอาหารกับเจ้าของฟาร์ม นอกจากนี้ก็มีการร่วมกันทำงานฝีมือด้วย และฟาร์มสเตย์โคะมินกะเกะซุโตะฮะอุซุเปียโนะ (古民家ゲストハウスピあの) ในจังหวัดอิบาระก็มีกิจกรรมที่ให้นักท่องเที่ยวร่วมทำกับเจ้าของฟาร์ม อย่างหลากหลาย เช่น การทำคุสโมจิ การเก็บเกาลัด เทศกาลพลัม

1.2 กิจกรรมที่ให้นักท่องเที่ยวเป็นผู้รับชมเพียงอย่างเดียว เช่น กิจกรรมการแสดงคอนเสิร์ตเปียโนของเจ้าของฟาร์มในฟาร์มสเตย์โคะมินกะเกะซุโตะฮะอุซุเปียโนะ(古民家ゲストハウスピあの)

จากข้อมูลข้างต้น แสดงให้เห็นว่าจุดที่มีร่วมกันของลักษณะกิจกรรมของฟาร์มสเตย์ทั้ง 3 แห่ง คือ มีการจัดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการทำกับเจ้าของฟาร์มสเตย์

(53)

(54)

ภาพที่ (53) และ (54) นักท่องเที่ยวร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ กับเจ้าของฟาร์มสเตย์เต็นเอ็นรันปุ

ที่มา : https://www.facebook.com/morihimenouen/?ref=page_internal (2021)

(55)

(56)

ภาพที่ (55) และ (56) อาหารที่นักท่องเที่ยวร่วมทำกับเจ้าของฟาร์ม และบรรยากาศ
บนโต๊ะอาหารของฟาร์มสเตย์บ้านพักครอบครัววเซกียะ

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=n11gkPa7u0Y> (2021)

(57)

(58)

ภาพที่ (57) และ (58) นักท่องเที่ยวร่วมทำคัสเซโมจิกับเจ้าของฟาร์มและนักท่องเที่ยวรับชม
การแสดงคอนเสิร์ตของเจ้าของฟาร์มสเตย์เปียโนเกสเฮาส์

ที่มา : <https://guesthousepianoyumin89.jimdofree.com/> (2021)

2. การสร้างกิจกรรมของแต่ละฟาร์มสเตย์

ฟาร์มสเตย์ทั้ง 3 แห่ง มีการนำทรัพยากรในพื้นที่มาเป็นต้นทุนทางวัฒนธรรมและใช้ในการสร้างกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยว โดยทรัพยากรที่ใช้นั้นจะเปลี่ยนแปลงไปตามฤดูกาล มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ฟาร์มสเตย์เด็นเอ็นรันบุ (田園ランプ) ในจังหวัดฟุกุชิมะ แต่เดิมกิจกรรมทางการเกษตรที่มีของฟาร์ม คือ การทำนา ทำสวนบลูเบอร์รี่ ทำสวนแอปเปิล และปลูกผัก เมื่อเจ้าของ

ฟาร์มได้เปิดฟาร์มต้อนรับนักท่องเที่ยวให้มาพักอาศัย เขาก็ได้นำวัตถุติดมืออยู่อย่างบลูเบอร์รี แอปเปิล และอื่น ๆ มาสร้างเป็นเวิร์กช็อปการทำแยม (ใช้วัตถุดิบแตกต่างกันเปลี่ยนไปตามฤดูกาล) และการทำพิซซ่าจากเตาหิน

2.2 ฟาร์มสเตย์โคะมินกะเกะซุโตะอะฮุซุเปียโนะ (古民家ゲストハウスピあの) ในจังหวัดอิบาระกิ เดิมทีฟาร์มสเตย์แห่งนี้เป็นบ้านพื้นเมืองที่ได้รับการสืบทอดมารุ่นสู่รุ่น ในอดีตเจ้าของฟาร์มสเตย์ได้ใช้บ้านหลังนี้เป็นห้องเรียนสอนดนตรี และเปิดเป็นฟาร์มสเตย์ในภายหลัง โดยมีจุดประสงค์ที่ต้องการให้นักท่องเที่ยวได้ฟังดนตรีขณะที่นั่งล้อมวงกันที่บริเวณเตาผิง และเมื่อนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมนักก็จะเปิดเวิร์กช็อปต่าง ๆ ที่แตกต่างกันไปตามฤดูกาล เช่น การเก็บลูกพลัมในฤดูร้อน เก็บเกาลัดในฤดูใบไม้ร่วงและปลูกข้าวในฤดูใบไม้ผลิ เป็นต้น

2.3 ฟาร์มสเตย์บ้านพักครอบครัวเซกิยะ (House of Sekiya family) ในจังหวัดโทชิกิ เดิมทีฟาร์มสเตย์แห่งนี้มีกิจกรรมทางการเกษตรที่หลากหลายชนิด เช่น การทำนา การปลูกผักต่าง ๆ เมื่อเจ้าของฟาร์มได้เปิดรับนักท่องเที่ยวให้เข้ามาพักในพื้นที่ของตน พวกเขาได้นำสิ่งที่มีอยู่เหล่านี้มาปรับใช้กับกิจกรรมเพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นการร่วมกันเก็บวัตถุดิบเพื่อนำมาทำอาหาร การร่วมกันทำงานฝีมือ ซึ่งการที่เจ้าของฟาร์มสเตย์ได้หยิบยกกิจกรรมเหล่านี้มาจากสิ่งที่ตนมีอยู่แล้วนั้นจึงทำให้ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างมูลค่าให้กับสิ่งที่มีอยู่รอบตัวอีกด้วย โดยวัตถุดิบที่กล่าวมาข้างต้นนั้นจะมีความแตกต่างกันไปตามแต่ละฤดูกาล ทำให้พืชผักที่ปลูกแต่ละฤดูจึงไม่เหมือนกัน เป็นเหตุให้เกิดเป็นกิจกรรมที่มีความเฉพาะในฤดูกาลนั้น ๆ เช่น กิจกรรมการเกี่ยวกับการเก็บหน่อไม้ที่ทำเพียงแคในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงมิถุนายน

จากข้อมูลข้างต้น หากกล่าวถึงกิจกรรมของฟาร์มสเตย์ที่ได้ทำการศึกษา ลักษณะกิจกรรมที่ฟาร์มสเตย์ทั้ง 3 แห่งมีเหมือนกัน คือ การจัดให้นักท่องเที่ยวร่วมทำอาหารกับเจ้าของฟาร์มโดยใช้วัตถุดิบภายในฟาร์มมาประกอบอาหาร นอกจากนี้ กิจกรรมที่ปรากฏในฟาร์มยังเป็นกิจกรรมที่สร้างมาจากการนำทรัพยากรในพื้นที่มาเป็นต้นทุนทางวัฒนธรรมด้วย ซึ่งการกระทำเช่นนี้ก่อให้เกิดกิจกรรมที่มีความเฉพาะตัวและเป็นเอกลักษณ์ให้กับฟาร์มสเตย์นั้น ๆ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เกิดลูกค้าเฉพาะกลุ่มที่ชื่นชอบการท่องเที่ยวฟาร์มสเตย์มากขึ้น จนนำไปสู่การสร้างสนใจให้กับการท่องเที่ยวประเภทนี้ โดยกิจกรรมที่สร้างความเป็นเอกลักษณ์ให้กับฟาร์มแต่ละแห่ง มีดังนี้

1. กิจกรรมการทำพืชจากเตาถ่านหินในฟาร์มสเตย์เต็นเอ็นรันบุ (田園ランプ)
2. กิจกรรมการแสดงดนตรีโซวโนฟาร์มสเตย์โคะมินกะเกะซุโตะอะฮุซุเปียโนะ (古民家ゲストハウスぴあの) จากเหตุที่ฟาร์มสเตย์แห่งนี้เคยเป็นห้องเรียนสอนดนตรีมาก่อน ทางเจ้าของฟาร์มจึงได้ดึงเอาจุดเด่นตรงนี้มาสร้างเป็นกิจกรรมเพื่อดึงดูดลูกค้าให้เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ของตน
3. กิจกรรมการทำงานฝีมือร่วมกับเจ้าของฟาร์มในฟาร์มสเตย์บ้านพักครอบครัวเซกียะ (House of Sekiya family)

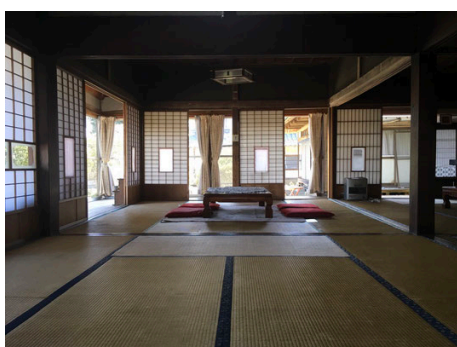
จากกิจกรรมที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่าล้วนเป็นกิจกรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของฟาร์ม และจะไม่ปรากฏกิจกรรมนั้น ๆ ในอีก 2 ฟาร์มที่เหลือ

4.1.2 ที่พัก

แบ่งวิเคราะห์ออกเป็น 2 ประเด็น คือ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงของห้องพัก และกิจกรรมภายในห้องพัก มีรายละเอียด ดังนี้

- การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงห้องพัก

จากตารางไม่ได้ระบุถึงการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงลักษณะที่ห้องพักของฟาร์มสเตย์ทั้ง 3 แห่งอย่างชัดเจน แต่ฟาร์มสเตย์โคะมินกะเกะซุโตะอะฮุซุเปียโนะ (古民家ゲストハウスぴあの) ในจังหวัดอิบาระกิ ได้เปิดพื้นที่ส่วนกลางให้นักท่องเที่ยวสามารถเช่าได้ เนื่องจากพื้นที่ส่วนกลางนี้เคยได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติ ดังนั้น อาจสันนิษฐานได้ว่าที่พักของฟาร์มสเตย์แห่งนี้อาจเคยได้รับการปรับปรุงภายหลังจากการเกิดความเสียหาย

(59)

(60)

ภาพที่ (59) และ (60) รูปแบบห้องพัก และแผนผังของพื้นที่ส่วนกลางและห้องพักของฟาร์มสเตย์เปียโนเอสเฮาส์

ที่มา : <https://guesthousepianoyumin89.jimdofree.com/> (2021)

- กิจกรรมภายในห้องพัก

จากตาราง กิจกรรมที่ปรากฏให้เห็น คือ กิจกรรมที่เจ้าของฟาร์มสเตย์ให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการจัดห้องนอนของตนเองในฟาร์มสเตย์บ้านพักครอบครัวเซกิยะ (House of Sekiya family) จังหวัดโทชิกิ

ภาพที่ 61 เจ้าของฟาร์มสเตย์ร่วมจัดห้องพักกับนักท่องเที่ยว

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=n11gkPa7u0Y> (2021)

4.1.3 อาหาร

ฟาร์มสเตย์ทั้ง 3 แห่ง มีการใช้วัตถุดิบที่เหมือนและแตกต่างกันขึ้นอยู่กับลักษณะภูมิประเทศของแต่ละพื้นที่ มีรายละเอียด ดังนี้

- ฟาร์มสเตย์เด็นเอ็นรันปุ (田園ランプ) ในจังหวัดฟุกุชิมะ มีการใช้วัตถุดิบ คือ แอปเปิล บลูเบอร์รี่ ข้าว และวัตถุดิบอื่น ๆ ในการทำพิซซ่า

ภาพที่ 62 ผลผลิตในฟาร์มสเตย์เด็นเอ็นรันปุ

ที่มา : <https://www.facebook.com/morihimenouen/> (2021)

- ฟาร์มสเตย์โคะมินกะเกะชูโตะฮะฮะอุซุเปียโนะ (古民家ゲストハウスびあの) ในจังหวัดอิบาระกิ มีการใช้วัตถุดิบ คือ หน่อไม้ ข้าว พลัม สมุนไพรต่าง ๆ เกาลัด แอปเปิล ส้ม ฯลฯ

ภาพที่ 63 ผลผลิตในฟาร์มสเตย์โคะมินกะเกะชูโตะฮะฮะอุซุเปียโนะ

ที่มา : <https://guesthousepianoyumin89.jimdofree.com/> (2021)

- ฟาร์มสเตย์บ้านพักครอบครัวเซกิยะ (House of Sekiya family) ในจังหวัดโทชิกิ มีการใช้วัตถุดิบ คือ บรอกโคลี เมล็ดบัว ผักญี่ปุ่น ข้าว พริกแดง ฯลฯ

(64)

(65)

ภาพที่ (64) และ (65) นักท่องเที่ยวเก็บผลผลิตในฟาร์มสเตย์บ้านพักครอบครัวเซกิยะ

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=n11gkPa7u0Y> (2021)

4.1.4 รูปแบบทางการตลาด

ฟาร์มสเตย์ทั้ง 3 แห่ง มีการทำการตลาดที่เหมือนกัน คือ มีการแสดงข้อมูลต่าง ๆ ของฟาร์ม ผ่านสื่อมีเดีย มีรายละเอียด ดังนี้

- ฟาร์มสเตย์เดินเอ็นรันปู้ (田園ランプ) มีช่องทางการติดต่อของฟาร์ม 2 ช่องทาง คือ

1. เว็บไซต์การท่องเที่ยวเชิงเกษตรของเมืองคิตะคะตะจังหวัดฟูกูชิมะ โดยระบุเพียงรายละเอียดพื้นฐานของฟาร์มสเตย์
2. ช่องทาง Facebook ของฟาร์มสเตย์เดินเอ็นรันปู้ (田園ランプ) ช่องทางนี้ระบุการอัปเดตข่าวสารรายวันของฟาร์มสเตย์ มีการการอัปโหลดรูปเพื่อโปรโมทลักษณะกิจกรรมต่าง ๆ มีการอัปโหลดรูปถ่ายกลุ่มนักท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ทางเจ้าของฟาร์มได้ร่วมทำกับนักท่องเที่ยว และจากเหตุที่ช่องทางนี้อัปเดตข่าวสารเกี่ยวกับฟาร์มอยู่เป็นประจำ นักท่องเที่ยวจึงสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย

(66)

(67)

ภาพที่ (66) และ (67) หน้าเว็บไซต์ช่องทางติดต่อฟาร์มสเตย์เดินเอ็นรันปู้

ที่มา : <http://www.kitakata-gt.jp/farmers/detail.php?i=3> และ

<https://www.facebook.com/morihimenouen/> (2022)

- ฟาร์มสเตย์โคะมินกะเกะซุโตะฮะอะซุเปียโนะ (古民家ゲストハウスびあの) มีช่องทางการติดต่อของฟาร์ม 3 ช่องทาง คือ

1. เว็บไซต์หลักของฟาร์มสเตย์ เป็นช่องทางที่ระบุเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารและรายละเอียดห้องพัก, กิจกรรมต่าง ๆ อย่างชัดเจน แต่ไม่ได้อัปเดตข่าวสารรายวันเป็นประจำ

2. Facebook ของฟาร์มสเตย์ และ Instagram ส่วนตัวของผู้จัดการฟาร์มสเตย์ เป็นช่องทางในการอัพเดทข่าวสารรายวัน โดยช่องทาง Instagram ส่วนตัวของผู้จัดการฟาร์มสเตย์เป็นช่องทางที่มีการอัพเดทข้อมูลบ่อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับความถี่ในการอัพเดทผ่านช่องทาง Facebook ซึ่งผู้จัดการฟาร์มสเตย์มักอัพเดทเกี่ยวกับไลฟ์สไตล์ของฟาร์ม ผลิตภัณฑ์ที่ร่วมทำกับนักท่องเที่ยว การเล่นดนตรี และภาพถ่ายร่วมกับนักท่องเที่ยวที่มาเข้าพัก

(68)

(69)

ภาพที่ (68) และ (69) หน้าเว็บไซต์ช่องทางติดต่อฟาร์มสเตย์เปียโนเกสเฮาส์
 ที่มา : <https://guesthousepianoyumin89.jimdofree.com> และ [www.facebook.com /古民家ゲストハウスびあの-411614953017152/](http://www.facebook.com/古民家ゲストハウスびあの-411614953017152/) (2022)

ภาพที่ 70 หน้าเว็บไซต์ช่องทางติดต่อฟาร์มสเตย์เปียโนเกสเฮาส์
 ที่มา : <https://www.instagram.com/yumiko3839/?hl=ja> (2022)

- ฟาร์มสเตย์บ้านพักครอบครัวเซกิยะ (House of Sekiya family) ไม่ปรากฏช่องทางการติดต่อของฟาร์ม

จากข้อมูลข้างต้น แสดงให้ทราบถึงวิธีการทำการตลาดของแต่ละฟาร์มสเตย์ โดยฟาร์มสเตย์ที่เข้าถึงข้อมูลได้ง่ายมากที่สุด คือ ฟาร์มสเตย์โคะมินกะเกะซุโตะฮะฮะอุซุเปียโนะ (古民家ゲストハウスピノ) ที่มีช่องทางการติดต่อถึง 3 ช่องทาง อีกทั้งยังมีการอัปเดตข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ รองลงมา คือ ฟาร์มสเตย์เด็นเอ็นรันปุ (田園ランプ) ที่มีช่องทางติดต่อ 2 ช่องทาง ดังนั้น อาจสันนิษฐานได้ว่าฟาร์ม สเตย์ทั้ง 2 แห่งมีความเป็นไปได้ที่จะได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวได้ง่ายกว่าฟาร์มสเตย์บ้านพักครอบครัวเซกียะ (House of Sekiya family) ที่ไม่มีช่องทางการติดต่อเลย

กล่าวโดยสรุป ฟาร์มสเตย์ทั้ง 3 แห่งมีส่วนที่เหมือนกัน คือ การทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างเจ้าของฟาร์มและนักท่องเที่ยว โดยกิจกรรมที่ทั้ง 3 แห่งมีเหมือนกัน คือ กิจกรรมการประกอบอาหารร่วมกับนักท่องเที่ยวโดยเจ้าของฟาร์มสเตย์จะเลือกใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นที่ตนเองปลูกไว้มานำเสนออาหาร ประเด็นนี้เป็นเหมือนการใช้ “อาหารในชีวิตประจำวัน” มาสร้างจุดขายเพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาสนใจด้วย โดยกิจกรรมการประกอบอาหารร่วมกันนี้ทำให้นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ใหม่จากการเรียนรู้อาหารที่ไม่เคยรับประทานมาก่อนในขณะเดียวกันก็ได้รับความอบอุ่นจากเจ้าของฟาร์มสเตย์จนรู้สึกราวกับว่าตนเองได้มาเที่ยวบ้านของสมาชิกในครอบครัวที่อยู่ต่างจังหวัด และอีกประเด็นหนึ่งที่ฟาร์มสเตย์ทั้ง 3 แห่งมีลักษณะร่วมกัน คือ รูปแบบการทำการตลาดผ่านสื่อมีเดีย เนื่องด้วยจำนวนช่องทางในการเข้าถึงข้อมูลของฟาร์มสเตย์แต่ละแห่งมีไม่เท่ากัน อาจส่งผลให้ความนิยมฟาร์มสเตย์แต่ละแห่งมีไม่เท่ากันด้วย ฟาร์มสเตย์ที่มีช่องทางเข้าถึงได้มากกว่าและอัปเดตข้อมูลดีกว่าจะเป็นฟาร์มสเตย์ที่เข้าถึงได้ง่ายและได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวมากกว่า ฟาร์มสเตย์ที่ไม่มีช่องทางติดต่อเลย

ส่วนที่ต่างกันของฟาร์มสเตย์ทั้ง 3 แห่ง คือ การเลือกใช้วัตถุดิบของแต่ละฟาร์มที่เลือกใช้ทั้งวัตถุดิบที่เหมือนและต่างกันเพื่อนำมาสร้างกิจกรรม เช่น กิจกรรมจากการเก็บหน่อไม้ที่ปรากฏทั้งในฟาร์มสเตย์บ้านพักครอบครัวเซกียะ(House of Sekiya family) และฟาร์มสเตย์โคะมินกะเกะซุโตะฮะฮะอุซุเปียโนะ (古民家ゲストハウスピノ), กิจกรรมการทำแยมจากแอปเปิล และบลูเบอร์รี่ที่ปรากฏเพียงในฟาร์มสเตย์เด็นเอ็นรันปุ (田園ランプ) และกิจกรรมการใช้สมุนไพรมาทำยาฆ่าแมลงที่ปรากฏเพียงในฟาร์มสเตย์โคะมินกะเกะซุโตะฮะฮะอุซุเปียโนะ (古民家ゲストハウスピノ) เท่านั้น จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการเลือกใช้วัตถุดิบของแต่ละพื้นที่นั้นมีความแตกต่างไปตามลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศของพื้นที่ ซึ่งความแตกต่างเหล่านี้ได้กลายเป็นลักษณะเฉพาะที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวสนใจ และเข้ามาสร้างประสบการณ์ในพื้นที่เหล่านั้น นอกจากนี้ ยังมีประเด็นเรื่องการสร้างกิจกรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวโดยนำทรัพยากรในพื้นที่มาเป็นต้นทุนทางวัฒนธรรมด้วย เช่น กิจกรรมการทำพิซซ่าจากเตาถ่านหินที่ปรากฏในฟาร์มสเตย์ (田園ランプ) กิจกรรมการแสดงดนตรีโซวโนฟาร์มสเตย์โคะมินกะเกะซุโตะฮะฮะอุซุเปียโนะ (古民家ゲストハウスピノ) และกิจกรรมการทำงานฝีมือร่วมกับเจ้าของฟาร์มในฟาร์มสเตย์บ้านพักครอบครัวเซกียะ (House of Sekiya

family) กิจกรรมที่กล่าวไปในข้างต้นจะปรากฏในพื้นที่ของตนเท่านั้น เหตุนี้จึงทำให้ฟาร์มสเตย์แต่ละแห่งมีลักษณะโดดเด่นแตกต่างกัน จนสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวที่มีความสนใจเฉพาะกลุ่มมาเที่ยวในพื้นที่ที่ตนเองสนใจได้ เหตุนี้อาจนำไปสู่ความนิยมในการท่องเที่ยวแบบฟาร์มสเตย์มากยิ่งขึ้นด้วย

เมื่อกล่าวถึงภาพรวมของจุดขายของฟาร์มสเตย์ทั้งสามแห่ง สิ่งที่เห็นได้ชัดเจน คือ ฟาร์มสเตย์ทั้งสามแห่งใช้ประเด็นเรื่องกิจกรรมมาเป็นจุดขายให้กับฟาร์มของตัวเอง โดยสิ่งที่เป็นจุดเด่น คือ ผู้ประกอบการมักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาสร้างเป็นกิจกรรมจนเกิดเป็นกิจกรรมที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งเป็นเหมือนการสร้างแรงดึงดูดให้นักท่องเที่ยวที่มีความสนใจเฉพาะกลุ่มได้เข้ามาท่องเที่ยวและสร้างประสบการณ์ตามความสนใจของตนเอง อีกทั้งยังสร้างกิจกรรมมาจากชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองด้วย ไม่ว่าจะเป็นจากอาชีพที่ตนเองประกอบ หรือความถนัดของตนเอง เช่น การแปรรูปอาหาร การเล่นดนตรี การทำงานฝีมือ เป็นต้น นอกจากนี้ ผู้ประกอบการฟาร์มสเตย์มักเน้นกิจกรรมที่ให้นักท่องเที่ยวร่วมทำกับตนเองด้วย ทั้งนี้ ภายหลังจากการทำกิจกรรมสิ้นสุดในวันแล้วนักท่องเที่ยวก็สามารถเข้าพักในบ้านของเจ้าของฟาร์มสเตย์ได้เลย ซึ่งเป็นการต่อยอดมาจากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรประเภทอื่นที่อยู่ในรูปแบบ one day trip เปิดให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ แคในช่วงกลางวันและไม่สามารถเข้าพักในพื้นที่ของกิจกรรมได้ ประเด็นนี้เองก็ช่วยให้การท่องเที่ยวแบบฟาร์มสเตย์เป็นการท่องเที่ยวที่น่าสนใจและได้รับความนิยมมากยิ่งขึ้น

4.2 ศักยภาพและอุปสรรคในการดำเนินการฟาร์มสเตย์ในจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิและจังหวัดโทชิกิ

จากข้อมูลที่กล่าวในหัวข้อ 4.1 รูปแบบของฟาร์มสเตย์ในจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิสามารถนำมาวิเคราะห์โดยใช้เทคนิค SWOT analysis เพื่อหาศักยภาพและอุปสรรคในการดำเนินฟาร์มในพื้นที่ดังกล่าวได้ ดังนี้

ตารางที่ 2 ตารางวิเคราะห์ศักยภาพและอุปสรรคในการดำเนินฟาร์มสเตย์ในจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ

<p>Internal Origin</p> <ul style="list-style-type: none"> - Material - Man power - Money - Marketing - Management - Machine 	<p>Strengths</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฟาร์มสเตย์แต่ละแห่งมีวัตถุดิบที่เป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง เช่น บ้านเก่า ผักต่าง ๆ - ผู้ประกอบการมีฟาร์มเป็นของตัวเอง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเฉพาะต่าง ๆ - ผู้ประกอบการบางรายมีช่องทางการติดต่อผ่านสื่อออนไลน์ - ผู้ประกอบการสามารถผลิตกิจกรรมต่าง ๆ ได้เอง โดยไม่พึ่งพาเทคโนโลยีจากภายนอก - ผู้ประกอบการบางรายจัดทำฟาร์มสเตย์เอง โดยไม่ได้จ้างแรงงานมาช่วยเหลือ 	<p>Weaknesses</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ประกอบการบางรายไม่มีช่องทางการติดต่อผ่านสื่อออนไลน์ - กิจกรรมที่เกิดขึ้นในฟาร์มสเตย์แต่ละแห่งต้องรอทำตามฤดูกาลที่มีวัตถุดิบนั้น ๆ เท่านั้น
<p>External Origin</p> <p>ผลกระทบจากภายนอก เช่น นโยบายต่าง ๆ ภูมิอากาศ กระแสการท่องเที่ยว</p>	<p>Opportunities</p> <ul style="list-style-type: none"> - นโยบาย Cool japan ส่งเสริมการท่องเที่ยวและนำเสนอกิจกรรมผ่านสื่อ ส่งผลให้ฟาร์มสเตย์เป็นที่รู้จัก - เส้นทาง Diamond Route ส่งเสริมให้คนมาท่องเที่ยวในจังหวัดฟุกุชิมะ อิบาระกิ และโทชิกิ - กระแสการท่องเที่ยว Eco tourism ที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้นักท่องเที่ยวหันมาสนใจการท่องเที่ยวเชิงเกษตร 	<p>Threats</p> <ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศญี่ปุ่นเกิดภัยพิบัติบ่อยครั้ง ส่งผลให้นักท่องเที่ยวเกิดความไม่สบายใจ เช่น บริเวณจังหวัดฟุกุชิมะ อิบาระกิและโทชิกิ เคยเกิดภัยพิบัติครั้งใหญ่ - นโยบาย Cool japan ส่งเสริมการท่องเที่ยว จึงทำให้ตัวญี่ปุ่นมีการท่องเที่ยวประเภทนี้ อาจนำไปสู่การแข่งขันของฟาร์มสเตย์แต่ละพื้นที่

ที่มา : ผู้วิจัย (2565)

จากตารางผู้วิจัยได้นำหลัก 5 M (Material, Man power, Money, Marketing, Management, Machine) มาวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของฟาร์ม ทั้งนี้ก็นำผลกระทบจากภายนอกมาวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคของแต่ละฟาร์ม เพื่อให้เห็นถึงศักยภาพและอุปสรรคของฟาร์มสเตย์ทั้ง 3 แห่งด้วย โดยแบ่งอธิบายรายละเอียดต่าง ๆ เป็นประเด็น ดังต่อไปนี้

4.2.1 ประเด็นจุดแข็ง

- ฟาร์มสเตย์แต่ละแห่งมีวัตถุประสงค์ที่เป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง

เนื่องจากฟาร์มสเตย์แต่ละแห่งตั้งอยู่ในภูมิภาคและภูมิอากาศที่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้วัตถุประสงค์ที่มีในฟาร์มสเตย์เป็นวัตถุประสงค์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะของตัวเอง เช่น วัตถุประสงค์หน่อไม้ที่เป็นวัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรมการชูดหน่อไม้ในฟาร์มสเตย์บ้านพักครอบครัวเซกิยะ (House of Sekiya family) วัตถุประสงค์บลูเบอร์รี่ แอปเปิลที่เป็นวัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรมการทำแยมในฟาร์มสเตย์เด็นเอ็นรันบุ (田園ランブ) และบ้านพื้นเมืองเก่าแก่ที่ใช้ในการเปิดเป็นห้องเรียนสอนดนตรีในอดีตก็ได้กลายเป็นวัตถุประสงค์ให้กับฟาร์มสเตย์โคะมินกะเกะซุโตะอะฮุซึเอโนะ (古民家ゲストハウスピノ) ที่ใช้ในการสร้างเอกลักษณ์ให้กับตัวฟาร์มเพื่อเป็นจุดขายด้วย ทั้งนี้ทางฟาร์มสเตย์ยังมีกิจกรรมการจัดคอนเสิร์ตเล่นดนตรีเพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาสนใจ จนกลายเป็นเอกลักษณ์ที่จดจำได้ง่าย

กล่าวคือ ฟาร์มสเตย์แต่ละแห่งที่ได้กล่าวไปในข้างต้นได้สร้างเอกลักษณ์ให้ตัวเองโดยใช้วัตถุประสงค์ที่มีในท้องถิ่นมาสร้างจุดขายให้กับฟาร์มสเตย์ของตน เหตุนี้จึงทำให้เกิดเป็นจุดแข็งให้นักท่องเที่ยวได้สามารถจดจำลักษณะเฉพาะของฟาร์ม และความน่าสนใจของแต่ละฟาร์มได้ง่ายดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มเข้าไปเพลิดเพลินกับกิจกรรมที่ตนเองชื่นชอบ

ภาพที่ 71 บ้านพื้นเมืองเก่าแก่ของฟาร์มสเตย์เปโนเกสเฮาส์

ที่มา : <https://www.instagram.com/p/BqbvXublgP5/> (2022)

- ผู้ประกอบการมีฟาร์มเป็นของตัวเอง

ฟาร์มเป็นทุนเริ่มต้นที่ฟาร์มสเตย์ทั้ง 3 แห่งมีเหมือนกันตั้งแต่แรก ฟาร์มจึงถือเป็นจุดแข็ง และจุดขายที่สำคัญของการท่องเที่ยวประเภทนี้ ทั้งนี้การมีทุนเริ่มต้นเช่นนี้ยังช่วยลดต้นทุนของการประกอบธุรกิจด้วย เนื่องจากผู้ประกอบการฟาร์มสเตย์ได้เปิดให้พื้นที่บ้านของตนเป็นที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว อีกทั้งใช้เอกลักษณ์เฉพาะตัวที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาสร้างเป็นกิจกรรมต่าง ๆ และใช้บริเวณพื้นที่โดยรอบของบ้านมาเป็นบริเวณในการทำกิจกรรม ผู้ประกอบการกิจการจึงไม่จำเป็นต้องลงทุนในสิ่งเหล่านี้เพิ่มเติม ซึ่งพื้นที่และกิจกรรมที่ทำในพื้นที่นั้น ๆ ของแต่ละฟาร์ม สามารถแบ่งอธิบายรายละเอียดได้ ดังนี้

1. ฟาร์มสเตย์เด็นเอ็นรันปุ (田園ランプ) ได้ใช้พื้นที่บริเวณนาของตนเองในการทำกิจกรรมปลูกข้าว และใช้พื้นที่ในบ้านของตัวเองทำกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การทำแยม การทำพิซซ่า

(72)

(73)

ภาพที่ (72) และ (73) พื้นที่ทำนาของฟาร์มสเตย์เด็นเอ็นรันปุ

ที่มา : <https://www.facebook.com/morihimenouen/photos/1205935076241942>

และ <https://www.facebook.com/morihimenouen/photos/1033412210160897>

(2022)

2. ฟาร์มสเตย์โคะมินกะเกะซุโตะฮะอูซุเปียโนะ (古民家ゲストハウスピノ) ได้ใช้บริเวณพื้นที่ส่วนกลางของบ้านในการจัดคอนเสิร์ตการแสดงดนตรี และใช้พื้นที่ภายในสวนผลไม้ของตนเองในการทำกิจกรรมเก็บผลไม้ที่ออกผลในแต่ละฤดูกาล อีกทั้ง ใช้พื้นที่บริเวณบ้านในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การทำคุกกี้ การทำยาไล่แมลงจากสมุนไพร การทำผักดองสำหรับฤดูหนาว ฯลฯ

(74)

(75)

ภาพที่ (74) และ (75) พื้นที่ส่วนกลางที่ใช้แสดงคอนเสิร์ตของฟาร์มสเตย์เปียโนเกสเฮาส์

ที่มา : <https://www.instagram.com/p/BhAymNBB8v9/>และ

<https://www.instagram.com/p/BW31x1hSqs/> (2022)

3. ฟาร์มสเตย์บ้านพักครอบครัวเซกิยะ (House of Sekiya family) ได้ใช้สวนผักข้าง ๆ บ้าน เป็นพื้นที่ในการทำกิจกรรมเก็บผักเพื่อนำมาปรุงอาหาร, ใช้ห้องหนึ่งภายในบ้านเป็นห้องพักสำหรับ นักท่องเที่ยว และใช้พื้นที่ส่วนกลางของบ้านเป็นพื้นที่ในการรับประทานอาหารร่วมกับนักท่องเที่ยว และคุยแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกัน

(76)

(77)

ภาพที่ (76) และ (77) บริเวณสวนผักข้างบ้านและห้องที่เปิดให้นักท่องเที่ยวพักของ

ฟาร์มสเตย์บ้านพักครอบครัวเซกิยะ

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=n11gkPa7u0Y&t=1212s> (2022)

กล่าวคือ ผู้ประกอบการของทั้ง 3 แห่ง ได้ใช้บ้านและพื้นที่ของบ้านของตนเองในการจัด กิจกรรมต่าง ๆ ให้นักท่องเที่ยวได้เข้าทำกิจกรรมและเรียนรู้ โดยใช้จุดขายเรื่องอาหารในท้องถิ่นและการต้อนรับด้วยความอบอุ่นเสมือนการมาท่องเที่ยวในบ้านของญาติต่างจังหวัด

- ผู้ประกอบการบางรายมีช่องทางการติดต่อผ่านสื่อออนไลน์

เนื่องด้วยปัจจุบัน โลกได้เปลี่ยนแปลงไปสู่การเป็นโลกาภิวัตน์ หรือสังคมที่ติดต่อกันได้โดยไม่มีพรมแดนมากขึ้น ผู้ประกอบการบางรายจึงจำต้องปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัยปัจจุบันเพื่อที่จะสามารถติดต่อสื่อสารกับนักท่องเที่ยวได้อย่างรวดเร็วและให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงได้ง่าย ผู้ประกอบการบางรายจึงเรียนรู้การใช้เทคโนโลยี และสร้างแพลตฟอร์มออนไลน์ให้เข้ามาช่วยทำการตลาดให้กับฟาร์มสเตย์ของตัวเองได้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น จากข้อมูลที่กล่าวมาในหัวข้อ 4.1 รูปแบบของฟาร์มสเตย์ในจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ แสดงให้เห็นว่าฟาร์มสเตย์ทั้ง 3 แห่งได้โปรโมทตัวเองผ่านสื่อออนไลน์ แต่มีฟาร์มสเตย์เพียง 2 แห่งเท่านั้น ที่มีช่องทางการติดต่อผ่านสื่อออนไลน์ คือ ฟาร์มสเตย์เด็นเอ็นรันปุ (田園ランプ) ที่ปรากฏช่องทางติดต่อ 2 แห่ง คือเว็บไซต์การท่องเที่ยวเชิงเกษตรของเมืองคิตะคะตะ ในจังหวัดฟุกุชิมะ และ Facebook ของฟาร์มสเตย์เอง อีกหนึ่งฟาร์ม คือ ฟาร์มสเตย์โคะมินกะเกะซุโตะอะฮะซุเปียโนะ (古民家ゲストハウスピあの) ที่ปรากฏช่องทางการติดต่อ 3 แห่ง คือ เว็บไซต์ของตนเอง, Facebook ของตนเอง และ Instagram ผู้จัดการฟาร์มสเตย์

อาจกล่าวได้ว่าการมีช่องทางการติดต่อออนไลน์จะทำให้ธุรกิจฟาร์มสเตย์เป็นที่รู้จักในวงกว้าง ไม่ได้จำกัดเพียงแค่นั้นในประเทศญี่ปุ่น โดยทุกคนบนโลกสามารถรับข้อมูลฟาร์มต่าง ๆ ของฟาร์มสเตย์เหล่านี้ได้อย่างรวดเร็วและเข้าถึงได้ง่ายซึ่งเป็นการสร้างจุดแข็งให้กับตัวฟาร์มสเตย์เอง

- ผู้ประกอบการสามารถผลิตกิจกรรมต่าง ๆ ได้เอง โดยไม่พึ่งพาเทคโนโลยีจากภายนอก

เจ้าของกิจการสามารถดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองไม่ต้องพึ่งพาใคร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการลดต้นทุนของกิจการ ผู้ประกอบการเป็นผู้จัดการวัตถุดิบต่าง ๆ ตั้งแต่ขั้นตอนการปลูกจนไปถึงการแปรรูป และระหว่างทางของกระบวนการผลิตทั้งหมด ผู้ประกอบการได้นำมาสร้างเป็นกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมได้ตั้งแต่การช่วยปลูกวัตถุดิบ การช่วยเก็บวัตถุดิบ และการนำวัตถุดิบมาช่วยแปรรูป เช่น การนำผักต่าง ๆ มาร่วมทำอาหารเย็นในฟาร์มสเตย์บ้านพักครอบครัวเซกิยะ (house of Sekiya family) (ขั้นตอนการเก็บวัตถุดิบ) การเก็บผลส้มในฟาร์มสเตย์โคะมินกะเกะซุโตะอะฮะซุเปียโนะ (古民家ゲストハウスピあの) (ขั้นตอนการเก็บวัตถุดิบ) และการเก็บผลลูเบอร์รี่เพื่อนำมาทำแยม ในฟาร์มสเตย์เด็นเอ็นรันปุ (田園ランプ) (ขั้นตอนการแปรรูป)

จากกิจกรรมข้างต้นที่ได้กล่าวไปเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมในแต่ละฟาร์ม ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ได้สร้างจุดแข็งให้กับนักท่องเที่ยวประเภทนี้ให้ไม่เหมือนใคร

ภาพที่ 78 การเก็บผลไม้ในฟาร์มสเตย์เปียนเนสเฮาส์ (ขั้นตอนการเก็บวัตถุดิบ)
ที่มา : <https://www.instagram.com/p/CVnRZXWBi82/> (2022)

(79)

(80)

ภาพที่ (79) และ (80) การทำแยมจากผลไม้ (ขั้นตอนการแปรรูป) ในฟาร์มสเตย์เดินเอ็นรันปุ
ที่มา : <https://www.facebook.com/morihimenouen/photos/427178154117642>
และ <https://www.facebook.com/morihimenouen/photos/1475905759244871> (2022)

- ผู้ประกอบการบางรายจัดทำฟาร์มสเตย์เองโดยไม่ได้จ้างแรงงานมาช่วยเหลือ

จากข้อมูลที่ปรากฏในหัวข้อ 4.1 รูปแบบของฟาร์มสเตย์ในจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการเป็นผู้ดำเนินธุรกิจเองทั้งหมดตั้งแต่ขั้นตอนการต้อนรับ การร่วมทำกิจกรรม และการไปส่งนักท่องเที่ยวที่ขนส่งสาธารณะเพื่อเดินทางกลับ เนื่องจากการท่องเที่ยวฟาร์มสเตย์นั้นเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบที่นักท่องเที่ยวได้เข้ามาเรียนรู้ชีวิตของชาวบ้าน รวมถึงการเข้าพักในที่พักของชาวบ้านในพื้นที่ได้เลย จึงไม่ปรากฏการจ้างแรงงานเพื่อเข้ามาช่วยบริการนักท่องเที่ยว ดังปรากฏในฟาร์มสเตย์บ้านพักครอบครัวเซกิยะ (House of Sekiya family) ที่ จะเห็นได้ว่าเมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางมาถึง เจ้าของฟาร์มสเตย์จะเป็นผู้เริ่มบริการตั้งแต่ขั้นตอนการต้อนรับนักท่องเที่ยว หลังจากนั้นจะนำนักท่องเที่ยวเข้าไปในบ้านเพื่อแนะนำสมาชิกภายในครอบครัว

และทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน และเมื่อจบจากกิจกรรมต่าง ๆ เจ้าของฟาร์มสเตย์ก็จะบอกลานักท่องเที่ยวด้วยความอบอุ่นราวกับนักท่องเที่ยวเป็นญาติคนหนึ่งในครอบครัวที่เข้ามาพักผ่อน

ภาพที่ 81 เจ้าของฟาร์มสเตย์บ้านพักครอบครัวเซกียะ บอกลานักท่องเที่ยวที่เข้ามา
ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=ghoVFcFkxf8> (2022)

4.2.2 ประเด็นจุดอ่อน

- ผู้ประกอบการบางรายไม่มีช่องทางการติดต่อผ่านสื่อออนไลน์

จากประเด็นเรื่องการสร้างช่องทางการติดต่อผ่านสื่อออนไลน์ นอกจากจะสร้างจุดแข็งให้กับผู้ประกอบการได้แล้ว ยังเป็นจุดด้อยให้กับผู้ประกอบการบางรายได้ด้วย ซึ่งผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากประเด็นนี้ คือ ผู้ประกอบการที่ไม่สามารถปรับตัวและเรียนรู้ให้เท่าทันกับเทคโนโลยีในปัจจุบันได้ อาจกล่าวได้ว่า หากผู้ประกอบการไม่มีช่องทางการติดต่อออนไลน์ ซึ่งเป็นช่องทางที่สะดวกและกระจายข้อมูลได้อย่างกว้างขวาง ก็อาจทำให้ผู้ประกอบการเสียรายได้และได้รับความสนใจน้อยกว่าฟาร์มสเตย์ที่กระจายข้อมูลของตนเองผ่านสื่อออนไลน์

- กิจกรรมที่เกิดขึ้นในฟาร์มสเตย์แต่ละแห่งต้องรอทำตามฤดูกาลที่มีวัตถุดิบนั้น ๆ เท่านั้น เนื่องจากวัตถุดิบที่ฟาร์มสเตย์แต่ละพื้นที่ใช้สร้างกิจกรรมเป็นวัตถุดิบที่ปลูกขึ้นเองและเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะฤดูกาล จึงส่งผลให้กิจกรรมของฟาร์มสเตย์ในแต่ละฤดูกาลฟาร์มสเตย์แตกต่างกัน หากนักท่องเที่ยวต้องการทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งจึงจำเป็นต้องเช็คข้อมูลกิจกรรมให้ดี และมาท่องเที่ยวให้ถูกช่วงเวลา หากมิเช่นนั้นอาจต้องรอไปอีกหนึ่งปีเพื่อรอทำกิจกรรมนั้น ๆ จึงถือได้ว่าประเด็นนี้เป็นจุดด้อยของการท่องเที่ยวประเภทนี้

ภาพที่ 82 หน้าเว็บไซต์ของฟาร์มสเตย์เปียโนเกสเฮาส์ที่แสดงกิจกรรมในแต่ละฤดูกาล
ที่มา : <https://guesthousepianoyumin89.jimdofree.com/ぴあので遊ぶワーク>
シヨ ップ (2022)

4.2.3 ประเด็นโอกาส

- นโยบาย Cool japan

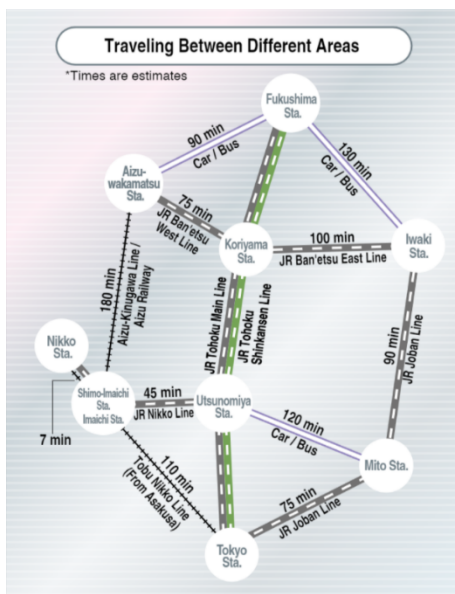
ภาพที่ 83 Logo Cool Japan

ที่มา : https://www.cao.go.jp/cool_japan/index.html (2022)

นโยบาย Cool japan เป็นนโยบายในการสร้างฐานตลาดญี่ปุ่นในต่างประเทศ โดยการใช้สินค้าและบริการที่มีความเป็นเอกลักษณ์ในแต่ละท้องถิ่นมานำเสนอผ่านสื่อและสร้างแพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อเป็นช่องทางในการเผยแพร่คอนเทนต์ต่าง ๆ โดยสินค้าและบริการที่ใช้นำเสนอมีหลายประเภท หนึ่งในนั้น คือ การท่องเที่ยว ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้ฟาร์มสเตย์จึงถูกผลักดันเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น เนื่องจาก ฟาร์มสเตย์เป็นการท่องเที่ยวที่ใช้วัฒนธรรมในท้องถิ่นเป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเรียนรู้วิถีชีวิตชาวบ้าน และเป็นการท่องเที่ยวเทรนด์ใหม่ในปัจจุบัน ด้วยเหตุนี้ นโยบาย

Cool japan จึงส่งเสริมการท่องเที่ยวประเภทนี้มากขึ้น ส่งผลดีให้การท่องเที่ยวประเภทนี้สามารถเติบโตได้ในอนาคต

- เส้นทาง Diamond Route

(84)

(85)

ภาพที่ (84) และ (85) แผนที่แสดงเส้นทาง Diamond route ที่เชื่อมต่อจังหวัดต่าง ๆ
ที่มา : https://diamondroutejapan.com/img/drj_SightseeingGuide.pdf (2022)

ภายหลังจากการเกิดเหตุการณ์แผ่นดินไหวครั้งใหญ่ในภูมิภาคโทโฮกุปี 2554 ที่สร้างความเสียหายกับพื้นที่ในบริเวณนั้นเป็นอย่างมาก เพื่อฟื้นฟูสภาพลักษณะการท่องเที่ยวของญี่ปุ่นว่าปลอดภัย จากกัมมันตรังสี รัฐบาลญี่ปุ่นจึงสร้างเส้นทางท่องเที่ยว Diamond Route ขึ้นมาเพื่อให้ นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ที่เคยประสบอุบัติเหตุ โดยเส้นทางท่องเที่ยวนี้ประกอบไปด้วย จังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ ซึ่งเส้นทางของทั้ง 3 จังหวัดจะเชื่อมต่อกันโดยมี จุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของเส้นทางอยู่ที่เมืองหลวงอย่างโตเกียว ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางได้อย่างสะดวก ด้วยเหตุนี้เส้นทางท่องเที่ยวนี้จึงได้ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในพื้นที่ของ จังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิเป็นจำนวนมาก ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เข้ามาจะ ได้มาเรียนรู้ทั้งเรื่องวัฒนธรรม อาหาร และธรรมชาติที่สวยงาม จนนำไปสู่การสร้างสนใจในการ ท่องเที่ยวเมืองอื่นนอกจากเมืองหลวงได้ จึงเกิดกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจเฉพาะกลุ่มและได้ ลองเข้ามาสัมผัสการท่องเที่ยวแบบฟาร์มสเตย์มากขึ้น นำไปสู่การผลักดันให้ฟาร์มสเตย์เป็นที่รู้จักใน

วงกว้าง โดยวิธีการที่นักท่องเที่ยวได้ไปเล่าประสบการณ์บอกต่อคนอื่นภายหลังการจบทริป รวมถึงการที่นักท่องเที่ยวได้อัปเดตช่วงเวลาการท่องเที่ยวผ่านสื่อออนไลน์ เป็นต้น

- กระแสการท่องเที่ยว ecotourism ที่เพิ่มมากขึ้น

ในปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ecotourism) เป็นการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมมากขึ้น เนื่องจากนักท่องเที่ยวในปัจจุบันได้เริ่มมาสนใจกระแสการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้อยู่อย่างยั่งยืน อีกทั้งยังต้องการหนีความวุ่นวายในเมืองใหญ่ที่มีแต่ปัญหามลภาวะ และปัญหาสิ่งแวดล้อมมาพักผ่อนกับธรรมชาติเพื่อรับอากาศบริสุทธิ์แทน การท่องเที่ยวแบบฟาร์มสเตย์จึงกลายเป็นตัวเลือกหนึ่งของการท่องเที่ยวประเภทนี้ เพราะ ฟาร์มสเตย์นั้นตอบโจทย์ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่ต้องการอยู่ธรรมชาติ อีกทั้งยังได้รับประสบการณ์การทำเกษตรกับชาวบ้านในชุมชน ด้วยเหตุนี้กระแสการท่องเที่ยว ecotourism ที่เพิ่มขึ้น จึงส่งผลให้การท่องเที่ยวแบบฟาร์มสเตย์ได้รับความสนใจและมีโอกาสกระจายตัวมากขึ้นในแต่ละพื้นที่ จนนำไปสู่การแข่งขันและพัฒนาฟาร์มของตนเองให้ดีขึ้นเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว

4.2.4 ประเด็นอุปสรรค

- ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งในพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศญี่ปุ่น

จากลักษณะภูมิประเทศของญี่ปุ่นที่เป็นหมู่เกาะ และวางตัวอยู่ในพื้นที่ของวงแหวนแห่งไฟ (Ring of fire) จึงทำให้ประเทศญี่ปุ่นประสบกับปัญหาภัยพิบัติอยู่บ่อยครั้งอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ นักท่องเที่ยวหลาย ๆ คนจึงตระหนักถึงความปลอดภัยในขณะที่อยู่ในช่วงการท่องเที่ยว ปัจจุบันนี้จึงกลายมาเป็นประเด็นสำคัญที่ประเทศญี่ปุ่นต้องพยายามหาทางรับมือและออกมาตรการต่าง ๆ เพื่อรับประกันความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวได้รู้สึกอุ่นใจ โดยบริเวณที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา (บริเวณจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ) ก็เป็นบริเวณที่เคยเกิดแผ่นดินไหวครั้งใหญ่จนเกิดการรั่วไหลของกัมมันตรังสี เหตุการณ์ครั้งนั้นได้สร้างความเสียหายกับญี่ปุ่นในหลาย ๆ ด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจที่ตกต่ำลงจนผู้ประกอบการหลายรายได้รับความเสียหายและไม่สามารถดำเนินธุรกิจได้ มีการหยุดชะงักของอุตสาหกรรมในหลาย ๆ โรงงาน ด้านความเป็นอยู่ของประชากรที่ต้องประสบกับปัญหาขาดแคลนทั้งอาหาร น้ำ ที่อยู่อาศัย ด้านสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการปนเปื้อนจากกัมมันตรังสีจนส่งผลกระทบต่อระยะยาว เหตุนี้ประเทศญี่ปุ่นจึงออกมาตรการต่าง ๆ เพื่อฟื้นฟูความเสียหายและสร้างเชื่อมั่นให้นักท่องเที่ยวเรื่องความปลอดภัยอีกครั้ง จากข้อมูลที่กำลังกล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่าภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในประเทศญี่ปุ่นนั้น เป็นเรื่องที่ไม่สามารถควบคุมได้ มีเพียงแต่วิธีการรับมือในช่วงเวลา ก่อนเกิดเหตุการณ์ระหว่างเกิดเหตุการณ์ และหลังเกิดเหตุการณ์เท่านั้น ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่าธุรกิจฟาร์ม

สเตย์เองก็ต้องเผชิญกับอุปสรรคเรื่องนี้ และต้องหาแนวทางปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เช่นกัน

- การแข่งขันระหว่างเมือง จังหวัด และภูมิภาคอื่น ๆ

ในประเด็นก่อนหน้าได้กล่าวถึงเรื่องนโยบาย Cool japan ว่าเป็นนโยบายที่สร้างโอกาสในการขยายตัวของการท่องเที่ยวแบบฟาร์มสเตย์ให้กลายเป็นที่รู้จักในหมู่นักท่องเที่ยวจนได้รับความนิยม แต่ภายใต้ความเป็นโอกาสนั้นก็ได้กลายเป็นอุปสรรคได้เช่นเดียวกัน เพราะ เมื่อเกิดการส่งเสริมการท่องเที่ยวประเภทนี้จนได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวแล้ว จะส่งผลให้เกิดการแข่งขันกันในกลุ่มเจ้าของฟาร์มสเตย์กันเองตามมา เจ้าของฟาร์มสเตย์รายต่าง ๆ จึงมีคู่แข่งในการดำเนินธุรกิจจนกลายเป็นอุปสรรคที่ต้องพยายามหาจุดขายให้กับฟาร์มตัวเองเพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาสนใจ ซึ่งตัวอย่างของฟาร์มสเตย์อื่น ๆ เช่น ฟาร์มสเตย์คะมะโตะมินชยุคุ (農家民宿) ในจังหวัดอะคิตะ ซึ่งอยู่ภูมิภาคโทโฮกุเช่นเดียวกับฟาร์มสเตย์ที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา โดยกิจกรรมในฟาร์มสเตย์แห่งนี้เองก็เปลี่ยนแปลงไปตามฤดูกาลเช่นเดียวกัน ตัวอย่างเช่น กิจกรรมการตกปลา ทำอาหารโดยวัตถุดิบในท้องถิ่น snow mobile เป็นต้น

อาจกล่าวได้ว่าการดำเนินฟาร์มสเตย์นั้นไม่ได้ดำเนินกิจการเพียงพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเท่านั้น จึงไม่ใช่ธุรกิจผูกขาด ดังนั้น เจ้าของฟาร์มสเตย์จึงจำต้องพยายามหาจุดขายให้กับตัวเอง

(86)

(87)

ภาพที่ (86) และ (87) ฟาร์มสเตย์คะมะโตะมินชยุคุ ในจังหวัดอะคิตะ

ที่มา : <https://semboku-gt.jp/en/stay/kamado/> (2022)

จากประเด็นต่าง ๆ ที่กล่าวในข้างต้น สรุปได้ว่าการประกอบธุรกิจฟาร์มสเตย์ในประเทศญี่ปุ่นนั้น จุดขายหลักของฟาร์มที่นำมาสร้างเป็นจุดแข็ง คือ การนำสิ่งที่มีในท้องถิ่นมาสร้างเอกลักษณ์ของตนเองให้น่าสนใจ ทั้งนี้ก็ได้ใช้ทุนที่มีอยู่อย่างฟาร์มและบ้านมาทำเป็นที่พักอาศัยและบริเวณที่ใช้ทำกิจกรรมให้กับนักท่องเที่ยว ซึ่ง

เป็นการลดต้นทุนในการดำเนินกิจการและสร้างเสน่ห์อย่างหนึ่งให้กับการท่องเที่ยวประเภทนี้ นอกจากนี้ฟาร์มสเตย์ของประเทศญี่ปุ่นยังมีจุดแข็งในเรื่องการทำการตลาดผ่านสื่อออนไลน์ที่ผู้ประกอบการบางรายพยายามเรียนรู้ให้เท่าทันกระแสโลกและมอบความสะดวกสบายให้กับนักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ได้ง่าย อีกทั้งยังมีประเด็นเรื่องการทำเจ้าของฟาร์มสเตย์สามารถดำเนินธุรกิจด้วยตัวเองโดยไม่จ้างแรงงานและเป็นผู้ผลิตกิจกรรมได้ด้วยตนเองโดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพาข้างนอก ซึ่งก็เป็นประเด็นที่น่าสนใจและสามารถนำมาปรับใช้ให้เข้ากับบริบทของประเทศไทยได้ ทั้งนี้ภายใต้จุดแข็งในการดำเนินฟาร์มสเตย์ที่ประเทศญี่ปุ่นจากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยก็ได้พบอุปสรรคในการดำเนินฟาร์มสเตย์ของประเทศญี่ปุ่นด้วย โดยอุปสรรคที่พบ คือ เรื่องภัยพิบัติและการมีคู่แข่งทางธุรกิจจำนวนมาก เนื่องจากปัจจัยภายนอกที่ฟาร์มสเตย์ไม่สามารถควบคุมได้ ฟาร์มสเตย์จึงทำได้เพียงรับมือกับอุปสรรคนั้นให้ดีที่สุด ในส่วนของเรื่องภัยพิบัติ การรับมือนั้นอาจทำได้ตั้งแต่การเตรียมพร้อมก่อนการเกิดภัยพิบัติด้วยการศึกษาลักษณะภูมิศาสตร์ของตนให้ดีและเลือกวิธีจัดการกับความเสียหายจากภัยพิบัติได้อย่างเหมาะสมเพื่อลดความสูญเสียให้ได้มากที่สุด และในเรื่องการมีคู่แข่งทางธุรกิจจำนวนมาก อาจรับมือได้โดยการสร้างจุดขายให้กับธุรกิจของตัวเองมีความเป็นเอกลักษณ์ น่าสนใจและไม่เหมือนใคร

4.3 แนวทางการพัฒนาฟาร์มสเตย์ในประเทศไทย

จากข้อมูลที่กล่าวในหัวข้อ 4.1 รูปแบบของฟาร์มสเตย์ในจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ และหัวข้อ 4.2 ศักยภาพและอุปสรรคในการดำเนินการฟาร์มสเตย์ในจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัด โทชิกิ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลดังกล่าวมาเปรียบเทียบกับข้อมูลกับฟาร์มสเตย์ในประเทศไทย เพื่อนำไปสู่การหาข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 3 ตารางเปรียบเทียบเพื่อหาข้อเสนอแนะ

ประเด็น		ประเทศญี่ปุ่น	ประเทศไทย
ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย		
6 M	วัตถุดิบ (Material)	- ฟาร์มสเตย์มีวัตถุดิบที่เป็นเอกลักษณ์ของตัวเองขึ้นอยู่กับลักษณะภูมิประเทศของพื้นที่ - วัตถุดิบในฟาร์มสเตย์มีเพียงบางฤดูกาลเท่านั้น	- ฟาร์มสเตย์มีวัตถุดิบที่เป็นเอกลักษณ์ของตัวเองขึ้นอยู่กับลักษณะภูมิประเทศของพื้นที่ - วัตถุดิบในฟาร์มสเตย์มีเพียงบางฤดูกาลเท่านั้น
	แรงงาน (Man power)	- ผู้ประกอบการเป็นผู้ดำเนินงานในฟาร์มด้วยตนเองทั้งหมด โดยไม่จ้างแรงงาน ผู้ประกอบการทำหน้าที่ตั้งแต่เป็นคนต้อนรับ รวมไปถึงผู้ร่วมทำกิจกรรมกับนักท่องเที่ยว	- ผู้ประกอบการจ้างชาวบ้านในท้องถิ่นมาเป็นแรงงาน เพื่อสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน เช่น จ้างชาวบ้านมาปลูกและตัดผัก
	ทุน (Money)	- ผู้ประกอบการมีฟาร์มของตนเองเป็นต้นทุน ทั้งบ้าน ฟาร์ม และวัตถุดิบต่าง ๆ ที่ปลูกด้วยตนเอง ทั้งนี้ทางฟาร์มสเตย์ยังเปิดใช้พื้นที่บ้านของตนเองเป็นที่พักของนักท่องเที่ยวด้วย	- ผู้ประกอบการมีฟาร์มของตนเองเป็นต้นทุน ทั้งนี้ยังได้รับความร่วมมือจากชาวบ้านในชุมชนโดยการช่วยเหลือเรื่องการจัดการกิจกรรมจากทุนทางธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น และภูมิปัญญาของชาวบ้าน
	การตลาด (Marketing)	- ทำการตลาดผ่านสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ทั้งเว็บไซต์ของตนเอง	- ทำการตลาดผ่านสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ทั้งเว็บไซต์ของตนเอง

ประเด็น		ประเทศญี่ปุ่น	ประเทศไทย
ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย		
		<p>เว็บไซต์แนะนำการท่องเที่ยวของเมืองตนเอง แพลตฟอร์ม Facebook, Instagram</p> <p>- ฟาร์มสเตย์บางแห่งอนุญาตให้นักท่องเที่ยวสามารถถ่ายภาพกิจกรรมในฟาร์ม เพื่อนำเสนอข้อมูลของตนผ่านแพลตฟอร์ม Youtube</p>	<p>เว็บไซต์การท่องเที่ยวของหน่วยงานเอกชน แพลตฟอร์ม Facebook, Instagram</p> <p>- ฟาร์มสเตย์อนุญาตให้นักท่องเที่ยวสามารถถ่ายภาพกิจกรรมในฟาร์ม เพื่อนำเสนอข้อมูลของตนผ่านแพลตฟอร์ม Youtube</p> <p>- ฟาร์มสเตย์บางแห่งเปิดให้รายการต่าง ๆ เข้าไปทำรายการในพื้นที่ของตน เพื่อแนะนำให้นักท่องเที่ยวรู้จัก โดยรายการนั้น ๆ นำเสนอข้อมูลของฟาร์มสเตย์ผ่านแพลตฟอร์ม Youtube</p>
	การจัดการ (Management)	- ผู้ประกอบการจัดการกิจกรรมภายในฟาร์มด้วยตนเองทั้งหมด	<p>- ผู้ประกอบการจัดการกิจกรรมภายในฟาร์มของตนเอง และจ้างชาวบ้านมาช่วยดูแลในส่วนหนึ่งของกิจกรรม แต่มีบางฟาร์มสเตย์พึ่งพาชาวบ้านในการดำเนินกิจกรรมภายนอกฟาร์มสเตย์ของตนด้วย</p> <p>- ฟาร์มสเตย์บางแห่งพึ่งพาการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวจากหน่วยงานรัฐ</p> <p>- ฟาร์มสเตย์บางแห่งพึ่งพาหน่วยงานภายนอกในการออกแบบโลโก้ และลักษณะบรรจุภัณฑ์ของตนเอง</p>

ประเด็น		ประเทศญี่ปุ่น	ประเทศไทย
ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย		
	เครื่องจักร (Machine)	- ผู้ประกอบการสามารถผลิตกิจกรรมได้ด้วยตนเอง โดยไม่พึ่งพาเทคโนโลยีจากภายนอก	- ผู้ประกอบการสามารถผลิตกิจกรรมได้ด้วยตนเอง โดยไม่พึ่งพาเทคโนโลยีจากภายนอก
นโยบาย (Policy)		- นโยบาย Cool japan ที่ใช้เอกลักษณ์ของสินค้าและบริการของประเทศญี่ปุ่นนำเสนอเชิงอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศ โดยสินค้าที่นโยบายนี้ให้ความสำคัญมีมากมาย เช่น อาหาร ชุมชน วิถีชีวิต วัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์ จึงนำไปสู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนให้ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาสนใจ ทั้งนี้นโยบายนี้เป็นนโยบายที่นำทีมโดยรัฐบาลและกระทรวงต่าง ๆ ทุกภาคส่วน ซึ่งเป็นการร่วมมือกันแบบ All Japan	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ร่วมจัดตั้งทีมคณะทำงานเพื่อศึกษาและวางแผนงานในเชิงปฏิบัติร่วมกันเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2558) - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดตั้งคณะทำงานความร่วมมือการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อทำเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร สนับสนุนมาตรการของรัฐบาลในการกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศไทย โดยเน้นการส่งเสริมท่องเที่ยวชุมชน สนับสนุนสินค้าเกษตรและการจัดการทรัพยากรทางการเกษตรในพื้นที่ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2563)

ที่มา : ผู้วิจัย (2565)

จากตารางผู้วิจัยได้ใช้หลัก 5 M (Material, Man power, Money, Marketing, Management, Machine) และนโยบายของประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทยมาเปรียบเทียบหาความเหมือนต่างระหว่างฟาร์มสเตย์และนำมาสู่การสรุปเพื่อเป็นข้อเสนอแนะ ซึ่งประเด็นต่าง ๆ มีรายละเอียด ดังนี้

1. ประเด็น 6 M สามารถแบ่งอธิบายตามหัวข้อต่าง ๆ ได้ดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์

จากข้อมูลในหัวข้อ 4.2 ศักยภาพและอุปสรรคในการดำเนินการฟาร์มสเตย์ในจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิและจังหวัดโทชิกิและข้อมูลของฟาร์มสเตย์ในประเทศไทย แสดงให้เห็นว่าฟาร์มสเตย์ทั้ง 2 พื้นที่มีส่วนที่เหมือนกัน คือ มีวัตถุประสงค์ที่เป็นเอกลักษณ์ของตัวเองซึ่งจะแตกต่างกันไปตามลักษณะภูมิประเทศ โดยวัตถุประสงค์ดังกล่าวนั้นจะมีเพียงในฤดูกาลใดฤดูกาลหนึ่งเท่านั้น เช่น ในฟาร์มสเตย์บ้านพักครอบครัวเซกิยะ (House of Sekiya) ของประเทศญี่ปุ่นจะมีกิจกรรมการเก็บหน่อไม้ในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงมิถุนายน และฟาร์มสเตย์บ้านแม่สาตในประเทศไทย มีกิจกรรมการเก็บและปลูกผัก ซึ่งวัตถุประสงค์ที่นำมาทำกิจกรรมนั้นก็เป็วัตถุประสงค์ที่ผลัดเปลี่ยนไปตามฤดูกาล

ข้างต้นจึงแสดงให้เห็นถึงความเหมือนของฟาร์มสเตย์ในประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทย จุดที่เหมือนกันในทางหนึ่งก็อาจเป็นข้อดีที่สร้างเอกลักษณ์ให้กับฟาร์มสเตย์ แต่ในอีกทางหนึ่งก็อาจเป็นข้อเสียได้ เพราะ การที่วัตถุประสงค์นั้น ๆ มีไม่เหมือนกันในแต่ละฤดูกาลอาจทำให้นักท่องเที่ยวที่ต้องการทำกิจกรรมเดิมซ้ำต้องรอเวลาเพื่อให้ฤดูกาลนั้น ๆ มาถึง และอาจไม่ทราบถึงตารางกิจกรรมที่แน่นอนของฟาร์มสเตย์ได้

1.2 แรงงาน

จากข้อมูลในหัวข้อ 4.1 รูปแบบของฟาร์มสเตย์ในจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ และหัวข้อ 4.2 ศักยภาพและอุปสรรคในการดำเนินการฟาร์มสเตย์ในจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิและจังหวัดโทชิกิ แสดงให้เห็นว่าฟาร์มสเตย์ในประเทศญี่ปุ่นส่วนใหญ่มีการดำเนินธุรกิจในแนวทางที่เจ้าของฟาร์มสเตย์เป็นผู้ทำกิจกรรมทั้งหมดด้วยตนเอง โดยไม่ต้องพึ่งแรงงาน ตั้งแต่การทำหน้าที่เป็นผู้ต้อนรับ ผู้ดูแลนักท่องเที่ยว รวมไปถึงผู้ร่วมทำกิจกรรมกับนักท่องเที่ยว เหตุนี้จึงทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกสบายใจราวกับได้มาเที่ยวในบ้านญาติต่างจังหวัดจริง ๆ ในขณะที่ฟาร์มสเตย์ในประเทศไทย มีการดำเนินธุรกิจในขนาดที่ค่อนข้างใหญ่ เจ้าของฟาร์มสเตย์จึงจำเป็นต้องจ้างแรงงานมาช่วยดูแลในธุรกิจของตน โดยฟาร์มสเตย์ในประเทศไทยจะมีการจ้างชาวบ้านในพื้นที่มาเป็นแรงงาน ในทางหนึ่งก็เพื่อให้ชาวบ้าน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาในท้องถิ่นของตนได้ออกมานำเสนอความรู้เหล่านั้นแก่นักท่องเที่ยว และอีกในอีกทางหนึ่งเพื่อเป็นการกระจายรายได้ให้คนในท้องถิ่นและส่งเสริมการสร้างรายได้พิเศษให้กับชาวบ้านด้วย

อาจกล่าวสรุปได้ว่า ด้วยลักษณะที่แตกต่างกันของฟาร์มสเตย์ในประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่นในประเด็นนี้ได้สร้างจุดน่าสนใจให้กับฟาร์มสเตย์ทั้งสองพื้นที่ ซึ่งจุดนี้เป็นจุดที่เกิดมาจากขนาดของธุรกิจที่แต่ละประเทศดำเนินแตกต่างกัน ดังนั้น เราสามารถหยิบยกข้อดีดังกล่าวมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่ของตนเองในภายภาคหน้าได้

1.3 ทุน

จากข้อมูลในหัวข้อ 4.1 รูปแบบของฟาร์มสเตย์ในจังหวัดพุทูนิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ, หัวข้อ 4.2 ศักยภาพและอุปสรรคในการดำเนินการฟาร์มสเตย์ในจังหวัดพุทูนิมะ จังหวัดอิบาระกิและจังหวัดโทชิกิ และข้อมูลของฟาร์มสเตย์ในประเทศไทย แสดงให้เห็นว่าทั้งฟาร์มสเตย์ญี่ปุ่นและไทยมีทุนที่เป็นของตัวเอง ทั้งบ้าน ฟาร์มและวัดตุดิบต่าง ๆ ซึ่งทางฟาร์มสเตย์ได้นำทุนเหล่านี้มาสร้างเป็นกิจกรรมและจัดเป็นบริเวณในการทำกิจกรรมด้วย โดยในส่วนของประเทศญี่ปุ่นนั้น เจ้าของฟาร์มสเตย์ได้เปิดใช้ห้องในบ้านของตนเองเป็นที่พักให้กับนักท่องเที่ยวจึงทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกใกล้ชิดกับเจ้าของฟาร์มมาก ดังนั้น การมาเที่ยวในฟาร์มสเตย์ของประเทศญี่ปุ่น นักท่องเที่ยวไม่เพียงแค่ว่าจะได้รับความรู้เกี่ยวกับการทำการเกษตรและความประทับใจจากกิจกรรม แต่ยังสามารถได้รับความอบอุ่นจากเจ้าของฟาร์มสเตย์ที่ต้อนรับอย่างเป็นกันเองด้วย ในส่วนของฟาร์มสเตย์ของประเทศไทยถึงแม้จะมีทุนเช่นเดียวกันกับในประเทศญี่ปุ่น แต่การดำเนินธุรกิจฟาร์มสเตย์นั้นมักจะดำเนินในลักษณะที่ร่วมมือกับชาวบ้านในพื้นที่ ดังนั้น ฟาร์มสเตย์จึงไม่แค่มีสวนของตนเองเป็นทุน แต่ยังมีพื้นที่ของแหล่งธรรมชาติในท้องถิ่นและภูมิปัญญาของชาวบ้านมาสร้างเป็นกิจกรรมได้ด้วย โดยผู้ร่วมดำเนินกิจกรรมกับนักท่องเที่ยวนั้น คือ ชาวบ้านในพื้นที่เจ้าของฟาร์มสเตย์ได้จ้างมา เพื่อเป็นการส่งเสริมการสร้างรายได้ให้กับชุมชนดังที่ได้กล่าวไปในหัวข้อที่ 1.2 แร่งงาน ทั้งนี้ในส่วนของฟาร์มสเตย์ในประเทศไทยถึงแม้จะดำเนินกิจกรรมในลักษณะที่คล้ายคลึงกับฟาร์มสเตย์ในประเทศญี่ปุ่น แต่มีส่วนหนึ่งที่แตกต่าง คือ บริเวณที่พักของนักท่องเที่ยวเป็นคนละส่วนกันกับบริเวณที่พักของเจ้าของฟาร์ม ซึ่งเป็นเหมือนกับการเข้าพักในโรงแรม การจัดพื้นที่พักในลักษณะนี้เป็นการจัดที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับลักษณะวัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่ เหตุนี้อาจทำให้ความใกล้ชิดระหว่างเจ้าของฟาร์มและนักท่องเที่ยวอาจไม่เท่ากับประเทศญี่ปุ่น

1.4 การตลาด

จากข้อมูลในหัวข้อ 4.1 รูปแบบของฟาร์มสเตย์ในจังหวัดพุทูนิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ และข้อมูลของฟาร์มสเตย์ในประเทศไทย แสดงให้เห็นว่าฟาร์มสเตย์ในประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทยมีลักษณะการทำการตลาดที่คล้ายคลึงกัน คือ มีการทำการตลาดผ่านสื่อออนไลน์และแพลตฟอร์มต่าง ๆ โดยแตกต่างไปตามสื่อออนไลน์และแพลตฟอร์มที่เลือกใช้ เช่น เว็บไซต์ของตนเอง เว็บไซต์แนะนำการท่องเที่ยวของเมือง เว็บไซต์การท่องเที่ยวของหน่วยงานเอกชน แพลตฟอร์ม Facebook และ Instagram ซึ่งเป็นช่องทางทางการทำการตลาดที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย สะดวกและรวดเร็ว ทั้งนี้ฟาร์มสเตย์ของทั้ง 2 ประเทศยังอนุญาตให้นักท่องเที่ยวสามารถถ่ายกิจกรรมที่มีในฟาร์มสเตย์ได้ด้วย เพื่อเป็นการนำเสนอข้อมูลของตนเองให้ปรากฏในหลากหลายช่องทาง อีกทั้งยังเป็นการถ่ายทอดกิจกรรมจริง ๆ ที่เกิดขึ้นในฟาร์มสเตย์ผ่านมุมมองของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวจริงด้วย สิ่งเหล่านี้จึงเป็นตัวส่งเสริมช่วยดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาสนใจกิจกรรมในฟาร์มสเตย์นั้น ๆ และช่วยให้นักท่องเที่ยวสามารถตัดสินใจเข้ามาท่องเที่ยวสถานที่นั้น ๆ ได้ง่ายยิ่งขึ้น โดยช่องทาง

ที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มักจะนำเสนอฟาร์มสเตย์เหล่านี้ คือ แพลตฟอร์ม Youtube ดังนั้น จึงเป็นการสร้างโอกาสให้ฟาร์มสเตย์นั้น ๆ เป็นรู้จักอย่างกว้างขวาง ถึงแม้ฟาร์มสเตย์ทั้ง 2 ประเทศมีการทำการตลาดในลักษณะเดียวกัน แต่สิ่งหนึ่งที่เพิ่มเติมขึ้นมาเพื่อให้ฟาร์มสเตย์ของตนเป็นที่รู้จักมากขึ้น คือ ฟาร์มสเตย์ในประเทศไทยบางแห่งได้เปิดโอกาสให้รายการโทรทัศน์ของหน่วยงานต่าง ๆ เข้าไปทำรายการในพื้นที่ของตนเพื่อชี้แนะความน่าสนใจของฟาร์มสเตย์ให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักผ่านการนำเสนอในแพลตฟอร์ม Youtube ด้วย เช่น รายการบ้านและสวนของช่องอมรินทร์ทีวี รายการชื่นใจไทยแลนด์ของช่องอมรินทร์ทีวี

(88)

(89)

ภาพที่ (88) และ (89) รายการบ้านและสวน และรายการชื่นใจไทยแลนด์ของช่องอมรินทร์ทีวี ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=N4PpBXqxjLM> และ <https://www.youtube.com/watch?v=PBqj9UZBTvo> (2022)

1.5 การจัดการ

จากข้อมูลในหัวข้อ 4.1 รูปแบบของฟาร์มสเตย์ในจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ, หัวข้อ 4.2 ศักยภาพและอุปสรรคในการดำเนินการฟาร์มสเตย์ในจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ และข้อมูลของฟาร์มสเตย์ในประเทศไทย แสดงให้เห็นว่าฟาร์มสเตย์ในประเทศไทยญี่ปุ่น เจ้าของฟาร์มสเตย์ได้ดำเนินธุรกิจและกิจกรรมต่าง ๆ ของฟาร์มสเตย์ด้วยตนเองทั้งหมด โดยไม่มีการพึ่งพาแรงงานและหน่วยงานจากภายนอกให้เข้ามาช่วยเหลือ ซึ่งแตกต่างจากฟาร์มสเตย์ในประเทศไทยที่เจ้าของฟาร์มสเตย์ไม่ได้เป็นผู้จัดการกิจกรรมในฟาร์มสเตย์ด้วยตนเองทั้งหมด เจ้าของฟาร์มสเตย์ยังพึ่งพาชาวบ้านมาช่วยดูแลในส่วนองกิจกรรมภายใน และภายนอกฟาร์มสเตย์ด้วย เนื่องจากชาวบ้านในพื้นที่เป็นผู้ที่รู้เกี่ยวกับทรัพยากรในชุมชนของตนเองอย่างดีเยี่ยม และเจ้าของฟาร์มสเตย์ต้องการเผยแพร่ภูมิปัญญาของชาวบ้านให้นักท่องเที่ยวได้รับรู้ จึงจำเป็นต้องพึ่งพาชาวบ้านในชุมชนมาช่วยในการจัดกิจกรรม ทั้งนี้ ฟาร์มสเตย์ในประเทศไทยยังต้องพึ่งการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวจากหน่วยงานรัฐ และพึ่งพาหน่วยงานภายนอกในการออกแบบโลโก้และลักษณะ

บรรจุกิจกรรมของตนเองด้วย โดยชาวบ้านในชุมชนจะตัดสินใจในการเลือกแบบของโลโก้และบรรจุกิจกรรมของชุมชนที่หน่วยงานนั้น ๆ ออกแบบมาให้ร่วมกัน

(90)

(91)

ภาพที่ (90) และ (91) โลโก้และลักษณะบรรจุกิจกรรมที่หน่วยงานภายนอกออกแบบให้ชาวบ้านเลือก

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=dsQF2fAwClo> (2022)

1.6 เครื่องจักร

จากข้อมูลในหัวข้อ 4.1 รูปแบบของฟาร์มสเตย์ในจังหวัดพุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ, หัวข้อ 4.2 ศักยภาพและอุปสรรคในการดำเนินการฟาร์มสเตย์ในจังหวัดพุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิและจังหวัดโทชิกิ และข้อมูลของฟาร์มสเตย์ในประเทศไทย แสดงให้เห็นว่าฟาร์มสเตย์ของทั้ง 2 ประเทศสามารถผลิตกิจกรรมได้ด้วยตนเอง ซึ่งไม่จำเป็นต้องพึ่งไม่จำเป็นต้องพึ่งจากเทคโนโลยีภายนอก ทั้งกิจกรรมการปลูกผัก การทำแยม การทำเครื่องจักรสาน ฯลฯ โดยแสดงให้เห็นจากข้อมูลที่ได้กล่าวมาในหัวข้อก่อนหน้า

2. นโยบาย

2.1 นโยบายของประเทศญี่ปุ่น

นโยบายที่สนับสนุนการท่องเที่ยวฟาร์มสเตย์ของประเทศญี่ปุ่น คือ นโยบาย Cool Japan ซึ่งเป็นนโยบายที่ประเทศญี่ปุ่นใช้เอกลักษณ์ของสินค้าและบริการในประเทศมานำเสนอในเชิงอุตสาหกรรมสร้างสรรค์เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติให้เข้ามา และส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศให้เกิดการบริโภคจนเกิดการจ้างงานขึ้นมาในอนาคตเพื่อแก้ปัญหาการถดถอยลงของอุตสาหกรรมยานยนต์และเครื่องใช้ไฟฟ้าที่เคยรุ่งเรืองในอดีต เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวรัฐบาลญี่ปุ่นจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนแนวทางอื่นเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจให้ดีขึ้นเหมือนเช่นเคย โดยสินค้าที่นโยบายนี้ให้ความสำคัญมีมากมาย เช่น อาหาร ชุมชน วิถีชีวิต วัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์

จึงนำไปสู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนเพื่อให้ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาสนใจในความเป็นญี่ปุ่นที่ได้ยกขึ้นมาเสนอ โดย Talon Japan (2560) ได้กล่าวว่า รัฐบาลญี่ปุ่นเองได้เริ่มมีการวางแผนสร้าง 500 ฟาร์ม และชุมชนชาวประมงทั่วประเทศให้กลายเป็นที่พักแบบฟาร์มสเตย์หวังช่วยให้นักท่องเที่ยวเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยมีการตั้งเป้าไว้สูงถึง 40 ล้านรายในปี 2020 หรือเพิ่มขึ้นกว่า 1 เท่าตัวจากปี 2015 ตามแผนการดำเนินงานฉบับร่างเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วย จึงแสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า รัฐบาลญี่ปุ่นได้ใช้นโยบายนี้เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวแบบฟาร์มสเตย์

ทั้งนี้ นโยบาย Cool Japan นี้ ยังเป็นนโยบายที่นำทีมโดยรัฐบาลและกระทรวงต่าง ๆ ทุกภาคส่วน เหตุนี้จึงเป็นการประสานงานและประสานร่วมมือกันแบบ All Japan จึงทำให้การดำเนินนโยบายมีความต่อเนื่องและทุกหน่วยงานในประเทศรู้ข้อมูลต่าง ๆ ในการพัฒนาประเทศเหมือนกัน จึงสามารถดำเนินงานได้ในลักษณะที่เป็นหนึ่งเดียวกันได้ ทั้งนี้ทุกหน่วยงานยังสามารถแบ่งกันปฏิบัติหน้าที่ ส่งเสริมและช่วยกันแก้ปัญหา จนนำไปสู่การประสบความสำเร็จได้ในที่สุด (สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงโตเกียว, 2559)

2.2 นโยบายของประเทศไทย

นโยบายที่สนับสนุนการท่องเที่ยวฟาร์มสเตย์ของประเทศไทยมีหลายนโยบาย โดยมีรายละเอียดดังนี้

- นโยบายการร่วมจัดตั้งทีมคณะทำงานเพื่อศึกษาและวางแผนงานในเชิงปฏิบัติร่วมกันเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาในปีพ.ศ. 2558 ที่นำเสนอในการประชุมระหว่างหลายภาคส่วน เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมการท่องเที่ยว ฯลฯ โดยในการประชุมครั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้นำเสนอและหารือนโยบายทางเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิต เพิ่มมูลค่าทางการเกษตรโดยการแปรรูป รวมถึงเพิ่มกิจกรรมการท่องเที่ยววิถีเกษตรด้วย เช่น การชิมอาหาร Long Stay การจำหน่ายหมอนใหม่ โดยมีเป้าหมายเพื่อต้องการนำการเกษตรมารวมบูรณาการกับการท่องเที่ยว และปฏิรูปแหล่งท่องเที่ยวให้มีมาตรฐาน ทั้งนี้กรมการท่องเที่ยวที่อยู่ภายใต้สังกัดของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬามีแผนที่จะนำชุมชนไปดูงานด้านนวัตกรรมเกษตรที่ประเทศญี่ปุ่น เพื่อเรียนรู้การแปรรูปในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าและพัฒนาเนื้อหา (Content) ให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้น ทั้งนี้ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) หน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่อยู่ภายใต้การดูแลของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้เสนอให้มีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมแสดง Content ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่ม Nich Market ด้วย เช่น การเชิญนักออกแบบดีไซน์เนอร์ชื่อดังมาเที่ยว น่าน สุรินทร์ กาฬสินธุ์ มาเที่ยวมาชมผ้าไทย รวมถึงการเชิญสื่อหรือผู้จัดทัวร์การท่องเที่ยวขนาดใหญ่มาทดลองเส้นทางท่องเที่ยวที่พัฒนาขึ้นใหม่นี้ และในท้ายที่สุดจึงได้มีการจัดตั้งทีมคณะทำงานเพื่อศึกษาและวางแผนงานในเชิงปฏิบัติร่วมกันเกี่ยวกับการ

ท่องเที่ยวเชิงเกษตรระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2558)

- นโยบายจัดตั้งคณะกรรมการความร่วมมือการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในปีพ.ศ. 2563 ซึ่งจัดตั้งโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อทำเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยเชิญชวนประชาชนชาวไทยเที่ยวเมืองไทยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สนับสนุนมาตรการของรัฐบาลในการกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศไทย โดยเน้นการส่งเสริมท่องเที่ยวชุมชน สนับสนุนสินค้าเกษตรและการจัดการทรัพยากรทางการเกษตรในพื้นที่เพื่อสร้างงานและรายได้ให้กับคนในชุมชน รวมถึงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้ได้มาตรฐานและมีความยั่งยืน ซึ่งจะขับเคลื่อนการท่องเที่ยวประเภทนี้ด้วยภาครัฐ เอกชน และท้องถิ่น โดยเส้นทางท่องเที่ยวเบื้องต้น มีดังนี้

1. กรุงเทพฯ - มวกเหล็ก - สระบุรี ได้แก่ องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย, ฟาร์มสายทอง สาธิตการแปรรูปหม่อน, สวนผักครูสรรเสริญ แหล่งผลิตผักปลอดสารพิษ
2. กรุงเทพฯ - วังน้ำเขียว - นครราชสีมา ได้แก่ วังน้ำเขียวฟาร์ม มีการท่องเที่ยวและศึกษาดูงานโรงเพาะเห็ดที่ใหญ่ที่สุดในภาคอีสาน, รักจัง ฟาร์มเมล่อนวังน้ำเขียว มีการเรียนรู้วิธีการปลูกเมล่อนปลอดสารพิษ, สวนสับปะรดสีบ้านพระอังคาร ชมแหล่งเพาะพันธุ์ต้นสับปะรดสีมากกว่า 200 สายพันธุ์
- 3) กรุงเทพฯ - เพชรบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนแพปลาชุมชน, วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้านทุ่งสะท้อน, มาลัยฟาร์ม ศูนย์การเรียนรู้ด้านปศุสัตว์
- 4) เชียงใหม่ ได้แก่ อุทยานหลวงราชพฤกษ์ (พืชสวนโลก), ศูนย์ผึ่งเชียงใหม่, I Love Flower Farm เป็นต้น (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2563)

จากนโยบายสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในประเทศไทยที่ได้กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการดำเนินนโยบายในประเทศไทยนั้น ไม่ได้เป็นการดำเนินนโยบายด้วยความต่อเนื่อง มีการสร้างนโยบายใหม่ ๆ เพื่อรองรับการท่องเที่ยวประเภทนี้เสมอ และถึงแม้จะมีการดำเนินที่ร่วมมือกันหลาย ๆ ฝ่าย แต่การสร้างนโยบายใหม่ขึ้นมาเสมอก็อาจทำให้แต่ละฝ่ายรู้ข้อมูลในแต่ละส่วนไม่เท่ากัน ดังนั้นอาจส่งผลให้การดำเนินนโยบายในระยะยาวและไม่สำเร็จเท่าที่ควร

จากประเด็นต่าง ๆ ที่กล่าวไปในข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า**ประเด็นที่เหมือนกัน**ของฟาร์มสเตย์ของประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทย คือ

1. ฟาร์มสเตย์ทั้งในประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทยมีวัตถุประสงค์ที่เป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง โดยวัตถุประสงค์นั้น ๆ จะมีเพียงบางฤดูกาลเท่านั้น

2. ผู้ประกอบการฟาร์มสเตย์ทั้งในประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทยมีฟาร์ม บ้านและวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เป็นทุนในการดำเนินกิจการ
3. ฟาร์มสเตย์ทั้งในประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทยมีการทำการตลาดผ่านสื่อออนไลน์
4. ฟาร์มสเตย์ทั้งในประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทยดำเนินกิจกรรมโดยไม่พึ่งพาเทคโนโลยีจากภายนอก

และประเด็นที่ต่างกัน คือ

1. ประเทศญี่ปุ่นเปิดใช้พื้นที่บ้านของตนเองให้นักท่องเที่ยวเข้ามาพัก แตกต่างจากฟาร์มสเตย์ในประเทศไทยที่เปิดให้นักท่องเที่ยวพักแยกออกไปเหมือนการพักในโรงแรม
2. เจ้าของฟาร์มสเตย์ในประเทศญี่ปุ่นจัดการกิจกรรมด้วยตนเอง โดยไม่จ้างแรงงานเพิ่มเติมและไม่พึ่งพาหน่วยงานภายนอก
3. นโยบายที่สนับสนุนการดำเนินฟาร์มสเตย์ในประเทศญี่ปุ่นเป็นนโยบายที่ชัดเจนและต่อเนื่อง ต่างจากนโยบายในประเทศไทยที่สร้างนโยบายใหม่ ๆ ขึ้นมาเสมอ จนอาจส่งผลให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่รับผิดชอบการท่องเที่ยวประเภทนี้รู้จำไม่เท่ากัน และดำเนินงานอย่างขาดตอน ไม่ต่อเนื่อง

จากการเปรียบเทียบฟาร์มสเตย์ในประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทยข้างต้น ผู้วิจัยสามารถนำผลการเปรียบเทียบที่ได้มาหาข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาฟาร์มสเตย์ในประเทศไทยต่อไปได้ ดังนี้

1. เปิดให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าพักในพื้นที่บ้านของเจ้าของฟาร์มสเตย์ได้เลย โดยไม่จำกัดที่พักของนักท่องเที่ยวแยกออกมา รวมถึงจัดให้มีกิจกรรมที่ทำร่วมกันระหว่างเจ้าของฟาร์มสเตย์และนักท่องเที่ยวด้วย เช่น การร่วมจัดที่นอนของตนเองกับเจ้าของฟาร์มสเตย์เพื่อขายวิถีชีวิตชาวบ้านที่เจ้าของฟาร์มสเตย์ดำเนินในทุกวันเพื่อสร้างความประทับใจและความรู้สึกอบอุ่นใจราวกับว่านักท่องเที่ยวได้มาเที่ยวบ้านพักของญาติต่างจังหวัดจริง ๆ แต่ข้อเสนอข้อนี้อาจปรับเปลี่ยนไปตามความพร้อมของเจ้าของฟาร์มสเตย์และขนาดของฟาร์มสเตย์ด้วย
2. กำหนดนโยบายให้ชัดเจนในเรื่อง การเปลี่ยนความธรรมดาให้เป็นสิ่งพิเศษ โดยการส่งเสริมให้ชุมชนนำวัตถุประสงค์ วิถีชีวิต และวัฒนธรรมต่าง ๆ ในท้องถิ่นมาสร้างเป็นกิจกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ให้กับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร รวมถึงจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อโปรโมทการท่องเที่ยวประเภทนี้อยู่เสมอ โดยกำหนดช่วงการโปรโมทอย่างชัดเจนเพื่อให้การท่องเที่ยวประเภทนี้เป็นที่รู้จักและได้รับความสนใจ นอกจากนี้ควรดำเนินการนโยบายนี้อย่างต่อเนื่องผ่านการสร้างภาพลักษณ์ใหม่ ๆ เพื่อให้กลายเป็นสิ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกสนใจและรอคอยการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นอยู่เสมอ ทั้งนี้ ก็ควรตรวจสอบนโยบายอยู่เป็นประจำเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นโดยวิธีการปรับโครงสร้างของนโยบาย (Restructure) หรือจัดระบบการ

จัดการใหม่ให้ดีขึ้น (Reorganize) ภายหลังจากวางแผนเมื่อประสบกับปัญหา นอกจากนี้ ก็ควรปรับภาพลักษณ์องค์กรใหม่ (Rebranding) เมื่อถึงจุดอิมิตัวในการท่องเที่ยวประเภทนี้ เพื่อให้การท่องเที่ยวนี้กลับมาได้รับความสนใจอีกครั้ง นโยบายที่กำหนดขึ้นจะได้ไม่ขาดช่วงและสัมฤทธิ์ผลอย่างต่อเนื่อง

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง Farm stay กลยุทธ์ขยายการท่องเที่ยวของญี่ปุ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบของฟาร์มสเตย์ในจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ เพื่อศึกษาศักยภาพและอุปสรรคในการดำเนินการฟาร์มสเตย์ในจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ และเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาฟาร์มสเตย์ในประเทศไทย ผลจากการศึกษาค้นคว้าและเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ สามารถนำมาสรุปผลการวิเคราะห์และอภิปรายผลได้ ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 การเปรียบเทียบรูปแบบของฟาร์มสเตย์ในจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ

ผลจากการศึกษาพบว่า ฟาร์มสเตย์แต่ละแห่งมีความเหมือนและต่างกัน โดยสามารถอธิบายเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้ ประเด็นกิจกรรมของฟาร์มสเตย์ ลักษณะที่มีร่วมกันของฟาร์มสเตย์ทั้ง 3 แห่ง คือ จัดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมร่วมกับเจ้าของฟาร์มสเตย์ แต่ขณะเดียวกันฟาร์มสเตย์บางแห่งก็จัดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวเป็นผู้รับชมเพียงอย่างเดียว โดยกิจกรรมที่สร้างขึ้นก็สร้างจากวัตถุดิบที่มีในท้องถิ่นของตนเอง ด้วยเหตุนี้ฟาร์มสเตย์แต่ละแห่งจึงมีลักษณะที่โดดเด่นไม่เหมือนกัน ประเด็นที่พัก ฟาร์มสเตย์บางแห่งอาจมีการปรับปรุงภายหลังจากการเกิดภัยพิบัติครั้งใหญ่ และกิจกรรมที่พบในขณะพัก คือ ให้นักท่องเที่ยวจัดที่นอนของตนเอง ประเด็นวัตถุดิบซึ่งเป็นประเด็นที่ทำให้ฟาร์มสเตย์แต่ละแห่งแตกต่างกัน เนื่องจากมีการใช้วัตถุดิบแตกต่างกันไปตามลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศมาสร้างกิจกรรม และประเด็นสุดท้าย คือ ประเด็นรูปแบบการทำการตลาด พบว่า ฟาร์มสเตย์ส่วนใหญ่ทำการการตลาดผ่านสื่อออนไลน์ แต่มีฟาร์มสเตย์บางแห่งที่ไม่พบช่องทางติดต่อผ่านสื่อออนไลน์เลย ซึ่งข้อมูลที่ผู้วิจัยค้นพบปรากฏในแพลตฟอร์ม youtube ที่นักท่องเที่ยวได้เข้าไปถ่ายด้านในฟาร์มสเตย์และอัปโหลดลงสื่อ

5.1.2 ศักยภาพและอุปสรรคในการดำเนินการฟาร์มสเตย์ในจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ

ผลจากการศึกษาพบว่า ฟาร์มสเตย์ในประเทศญี่ปุ่นมีศักยภาพในเรื่องการใช้วัตถุดิบที่มีอยู่มาสร้างเป็นจุดขายให้กับตนเอง ทั้งนี้ก็มีฟาร์มเป็นทุนเริ่มต้นซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินธุรกิจประเภทนี้ โดยการบริหารธุรกิจเจ้าของฟาร์มสเตย์เองก็ไม่จำเป็นต้องพึ่งพาเทคโนโลยีจากภายนอก ไม่ต้องจ้างแรงงาน เนื่องจากสามารถจัดการฟาร์มได้ด้วยตนเองทั้งหมด อีกทั้งมีช่องทางการติดต่อที่เข้าถึงง่ายอย่างสื่อออนไลน์ด้วย

นอกจากนี้ ยังได้รับการสนับสนุนจากนโยบายต่าง ๆ ซึ่งทำให้การท่องเที่ยวประเภทนี้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น แต่ฟาร์มสเตย์ในประเทศญี่ปุ่นเองก็ต้องประสบกับอุปสรรคที่เกิดจากปัจจัยภายใน เช่น มีฟาร์มสเตย์บางแห่งที่เจ้าของฟาร์มไม่สามารถสร้างช่องทางติดต่อออนไลน์ได้ อีกทั้งเรื่องวัตถุดิบที่มีความจำเพาะกับฤดูกาลด้วย ทำให้นักท่องเที่ยวจำเป็นต้องตรวจสอบช่วงเวลากิจกรรมอย่างรอบคอบเสมอ นอกจากนี้ ยังมีอุปสรรคที่เกิดจากปัจจัยภายนอกด้วย เช่น การมีคู่แข่งจากเหตุที่ฟาร์มสเตย์ไม่ได้เป็นธุรกิจผูกขาด และปัญหาภัยพิบัติที่ต้องเตรียมตัวรับมืออยู่เสมอ

5.1.3 แนวทางการพัฒนาฟาร์มสเตย์ในประเทศไทย

ผลจากการศึกษาพบว่า ส่วนที่ต่างกันของฟาร์มสเตย์ทั้งสองประเทศ มีประเด็นที่น่าสนใจ คือ ผู้ประกอบการของฟาร์มสเตย์ประเทศญี่ปุ่นมักเปิดใช้ห้องในบ้านเป็นที่พักของนักท่องเที่ยว ต่างจากฟาร์มสเตย์ของไทยที่มักจะจัดที่พักของนักท่องเที่ยวให้อยู่แยกออกไปอีกอาคารหนึ่ง และอีกประเด็นที่น่าสนใจ วิเคราะห์ คือ นโยบาย พบว่านโยบายของประเทศญี่ปุ่นมีการดำเนินในรูปแบบ All Japan ต่างจากของประเทศไทยที่สร้างนโยบายหลายชุดจนทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่อง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเสนอแนวทางในการพัฒนาฟาร์มสเตย์ในประเทศไทย 2 ประการ ดังนี้ ประการแรก คือ เปิดพื้นที่บ้านของเจ้าของฟาร์มสเตย์เป็นพื้นที่พักของนักท่องเที่ยว โดยพิจารณาจากความเหมาะสมของขนาดพื้นที่และความพร้อมของเจ้าของฟาร์มสเตย์ และประการถัดมา คือ ดำเนินนโยบายส่งเสริมการนำวัตถุดิบในท้องถิ่นมาสร้างเป็นกิจกรรมอย่างชัดเจน และดำเนินในลักษณะที่นำเสนอสิ่งใหม่ ๆ เพื่อให้นักท่องเที่ยวรอคอยการเปลี่ยนแปลงของนโยบายอยู่เสมอ ทั้งนี้ ควรจัดระบบของนโยบายใหม่เมื่อนโยบายเกิดปัญหา และปรับภาพลักษณ์องค์กรใหม่เมื่อถึงจุดอิ่มตัวเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินนโยบาย

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง Farm stay กลยุทธ์ขยายการท่องเที่ยวของญี่ปุ่นพบว่า ฟาร์มสเตย์ของประเทศญี่ปุ่นเป็นการดำเนินธุรกิจลักษณะที่จัดให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาพักและทำกิจกรรมในฟาร์ม โดยผู้ประกอบการได้มอบความรู้เกี่ยวกับการทำการเกษตร รวมถึงร่วมทำกิจกรรมในระหว่างที่นักท่องเที่ยวเข้ามาพัก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ทั้งนี้การท่องเที่ยวประเภทนี้ เมื่อนำมาวิเคราะห์ร่วมกับแนวคิดและทฤษฎีของลักษณะภูมิศาสตร์ของจังหวัดฟุกุชิมะ จังหวัดอิบาระกิ และจังหวัดโทชิกิ พบว่าพื้นที่ทั้งสามแห่งเป็นพื้นที่ที่มีการทำการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ โดยสินค้าเกษตรที่สำคัญ คือ ข้าว มันฝรั่ง ยาสูบ ธัญพืช ผลไม้ เป็นต้น ดังนั้นพื้นที่เหล่านี้จึงเหมาะสมกับการท่องเที่ยวประเภทนี้ โดยผู้ประกอบการสามารถใช้วัตถุดิบและวัฒนธรรมในท้องถิ่นมาสร้างกิจกรรมได้ จึงส่งผลให้กิจกรรมที่เกิดขึ้นในฟาร์มสเตย์มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ และสามารถสร้างความรู้ ความเพลิดเพลินให้กับนักท่องเที่ยวได้อย่างดีเยี่ยม ซึ่ง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ Krystyn R. Moon, Jennifer Rhode Ward, José Vazquez Rodriguez and Jorge Foyo (2021) ที่ศึกษาเรื่อง La Picadora: A Case Study in Cuban Agroecotourism ที่กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ La Picadora แสดงให้เห็นถึงศักยภาพของการท่องเที่ยวที่ขับเคลื่อนโดยชุมชน ชนบท โดยคนในท้องถิ่นได้แบ่งปันความรู้และทักษะต่าง ๆ ให้กับนักท่องเที่ยวผ่านการทำกิจกรรมการเกษตร อบรมของคิวา และเสิร์ฟอาหารที่สะท้อนให้เห็นถึงการผสมผสานระหว่างประเพณีวัฒนธรรมและวิถีชีวิตในท้องถิ่นให้กับนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ในประเด็นการทำตลาดของการท่องเที่ยวประเภทนี้ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นการทำตลาดผ่านสื่อออนไลน์ ซึ่งเป็นช่องทางที่เข้าถึงได้ง่ายและสะดวกรวดเร็วตอบโจทย์ของโลกาภิวัตน์ในปัจจุบัน

ด้านศักยภาพ และอุปสรรคของฟาร์มสเตย์ พบว่าผู้ประกอบการของฟาร์มสเตย์ประเทศญี่ปุ่น มักดำเนินงานภายในฟาร์มด้วยตัวคนเดียวโดยไม่พึ่งพาเทคโนโลยีจากภายนอกและไม่จ้างแรงงานมาช่วยเหลือเพิ่มเติม ซึ่งถือเป็นจุดเด่นที่สามารถช่วยลดต้นทุนให้กับเจ้าของฟาร์มสเตย์และนักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับวิถีชีวิตในชนบทอย่างแท้จริง จนนำไปสู่ความน่าสนใจและเป็นตัวเลือกในอันดับต้นๆ ของนักท่องเที่ยวที่กำลังหาแหล่งท่องเที่ยว โดยสอดคล้องกับวิจัยของ Dey Banasree, Mathew Jones and Chee-Hua Chin (2020) และวิจัยของลิขิต กนก-หิรัญญากร (2559) ที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องแรงจูงใจในการเลือกสถานที่ท่องเที่ยวในชนบท และแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวแบบฟาร์มสเตย์ที่เหมาะสมกับประเทศไทย โดยได้กล่าวว่าปัจจัยที่ทำให้แหล่งท่องเที่ยวน่าดึงดูดใจ คือ สถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมชนบท และตำแหน่งของแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงการคมนาคมด้วย ส่วนลำดับสิ่งที่สร้างความพึงพอใจให้การท่องเที่ยวประเภทนี้ คือ ทัศนคติของเจ้าของบ้าน สิ่งดึงดูดใจต่าง ๆ ลักษณะที่พัก ความยากลำบากในการเข้าถึงที่พัก สิ่งอำนวยความสะดวก ตามลำดับ ทั้งนี้ การท่องเที่ยวประเภทนี้ยังมีนโยบาย Cool Japan ซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดศักยภาพในการท่องเที่ยวประเภทนี้ด้วย โดยสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับนโยบาย Cool Japan ที่กล่าวว่า เป็นนโยบายที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศญี่ปุ่น โดยใช้สินค้าที่มีเอกลักษณ์มานำเสนอนักท่องเที่ยว เช่น มังงะ ภาพยนตร์ วัฒนธรรม ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น เป็นต้น ในด้านอุปสรรค จากเหตุปัจจัยภายนอกเรื่องภัยพิบัติส่งผลให้ฟาร์มสเตย์จำเป็นต้องเตรียมรับมือ และปรับตัวเมื่อเกิดความสูญเสียอยู่เสมอ เมื่อนำมาวิเคราะห์ร่วมกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภูมิศาสตร์และเหตุการณ์ภัยพิบัติครั้งใหญ่ที่เกิดขึ้นในปีพ.ศ. 2554 พบว่า เหตุการณ์ครั้งนั้นบริเวณภูมิภาคโทโฮกุเป็นบริเวณศูนย์กลางแผ่นดินไหว จึงก่อให้เกิดคลื่นสึนามิขนาดใหญ่และเกิดการรั่วไหลของกัมมันตรังสีตามมาในภายหลัง ซึ่งได้สร้างความเสียหายให้กับประเทศญี่ปุ่นเป็นอย่างมาก ดังนั้น เพื่อปรับสายตาให้นักท่องเที่ยวกล้าเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ประสบภัยที่ได้รับการปนเปื้อนจากกัมมันตรังสีอีกครั้ง รัฐบาลญี่ปุ่นจึงได้ฟื้นฟูพื้นที่เหล่านั้น โดยปรับเปลี่ยนพื้นที่เกษตรกรรมที่เป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ในบริเวณนี้มาเป็นการท่องเที่ยวแบบฟาร์มสเตย์ รวมถึงกำหนดเส้นทางท่องเที่ยว Diamond Route ขึ้น เพื่อเป็นจุดหมายใหม่ให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาตามรอยการท่องเที่ยวในพื้นที่ต่าง ๆ ของเส้นทางที่ได้กำหนดขึ้น ทั้งนี้ยัง

สอดคล้องกับวิจัยของ Hiroki Takakura (2018) ที่ศึกษาเรื่อง Local Agricultural Knowledge as Time Manipulation : Paddy Field Farmers after the Great East Japan Earthquake of 2011 ที่กล่าวว่าหลังจากเหตุการณ์การเกิดภัยพิบัติในภูมิภาคโทโฮคุในปี 2554 เกษตรกรก็ได้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาช่วยจัดการสภาพดินที่เสียหายให้กลับมาฟื้นฟูและสามารถปลูกข้าวได้อีกครั้ง

ด้านแนวทางในการพัฒนาฟาร์มสเตย์ในประเทศไทย พบว่า ทั้งในประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทยมีนโยบายสนับสนุนการดำเนินธุรกิจฟาร์มสเตย์ ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยของธัญญลักษณ์ ศิริวรรณางกุล (2555) ที่ศึกษาเรื่องแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบฟาร์มสเตย์ จังหวัดสระบุรี กล่าวว่าฟาร์มสเตย์เป็นธุรกิจเอกชนที่ไม่ค่อยได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ เนื่องจากยังไม่ได้รับความนิยมนอย่างแพร่หลายซึ่งแตกต่างจากข้อมูลที่ผู้วิจัยค้นพบ เนื่องจากในปัจจุบันการท่องเที่ยวรูปแบบฟาร์มสเตย์เป็นการท่องเที่ยวที่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมากภายหลังจากกระแสการท่องเที่ยวแบบ Eco tourism ได้รับความนิยม ดังนั้นนโยบายของประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่นจึงสนับสนุนการท่องเที่ยวประเภทนี้ ทั้งนี้ผลการวิเคราะห์ที่แตกต่างกันอาจเป็นผลมาจากการวิเคราะห์นโยบายที่สร้างขึ้นในปีที่แตกต่างกันด้วย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาเรื่อง “Farm stay กลยุทธ์ขยายการท่องเที่ยวของญี่ปุ่น” สามารถนำงานวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการวางแผนนโยบายสำหรับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มุ่งเน้นการสนับสนุนการใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นมาสร้างเป็นกิจกรรม และสนับสนุนให้นักท่องเที่ยวทั้งในประเทศ และต่างประเทศได้เข้ามาเรียนรู้วิถีชีวิตชาวบ้าน ผ่านการทำโฆษณาดึงดูดความสนใจ และสร้างแคมเปญต่าง ๆ ที่ชวนให้นักท่องเที่ยวรู้สึกอยากติดตามความเปลี่ยนแปลงเสมอ

5.3.2 ข้อเสนอแนะงานวิจัย

ในปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมมากขึ้น โดยเฉพาะการท่องเที่ยวฟาร์มสเตย์ ทั้งนี้ประเทศไทยก็เป็นอีกประเทศหนึ่งที่เรียนรู้วิธีการดำเนินกิจการการท่องเที่ยวประเภทนี้มาจากประเทศญี่ปุ่นและปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับตนในภายหลัง ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีประเด็นในการนำเสนองานวิจัยในอนาคต เรื่อง ผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินฟาร์มสเตย์ในประเทศไทยภายหลังการเรียนรู้จากประเทศญี่ปุ่น

5.4 ข้อจำกัดในการศึกษา

5.4.1 ผู้วิจัยมีข้อจำกัดทางด้านระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้าและดำเนินวิจัย

5.4.2 ผู้วิจัยมีข้อจำกัดในด้านข้อมูล เนื่องจาก ข้อมูลของฟาร์มสเตย์ในแต่ละพื้นที่เป็นข้อมูลที่มีความเฉพาะ จึงไม่มีแหล่งในการศึกษามากนัก อีกทั้งข้อมูลบางประการอาจต้องเข้าไปเก็บในสถานที่จริง เนื่องจากทางฟาร์มสเตย์ไม่ได้อัปเดตลงในแพลตฟอร์มของฟาร์มสเตย์เอง จึงไม่เพียงพอสำหรับการวิเคราะห์ในบางประเด็น

บรรณานุกรม

หนังสือแปล

คณะกรรมการหนังสือคู่มือฟูจิมะ. (2558). **10 บทเรียนจากฟูจิมะ การลดความเสี่ยงและปกป้องชุมชนจากภัยน้ำท่วมโคลนเคี้ยว**. แปลโดย อาริยา ติวะสุระเดชและคณะ. ม.ป.ท.: คณะกรรมการอาสาสมัครไทยเพื่อการแปลและพิมพ์หนังสือคู่มือฟูจิมะ.

บทความในวารสาร

ณัฐ ลีละวัฒน์. (2562). “ฟูจิมะกับ 8 ปีแห่งการฟื้นฟูจากภัยพิบัติ.” **คอมมิวนิตีฟูจิมะ: แหล่งให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมแห่งฟูจิมะ**, 269(พฤษภาคม): 42-44.

Dey, Banasree, Mathew, Jones and Chee-Hua, Chin. (2020). “Influence of destination attractiveness factors and travel motivations on rural homestay choice: the moderating role of need for uniqueness.” **International Journal of Culture, Tourism and Hospitality Research** 14, 4: pp. 639-666

Hiroki, Takakura. (2018). “Local Agricultural Knowledge as Time Manipulation: Paddy Field Farmers after the Great East Japan Earthquake of 2011.” **Asian Ethnology** 77,1/2 (2018): pp. 257-284.

Krystyn R. Moon, Jennifer Rhode Ward, José Vazquez Rodriguez and Jorge Foyo. (2021). “La Picadora: A Case Study in Cuban Agroecotourism.” **International Journal of Cuban Studies** 13,1 (Summer2021): pp. 5-7.

เว็บไซต์ภาษาไทย

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2558). **การท่องเที่ยววิถีเกษตรและการกระจายรายได้สู่ภาคการเกษตร**. เข้าถึงเมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2565. เข้าถึงได้จาก <https://www.mots.go.th/News-view.php?nid=6638>

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2563). **กระทรวงเกษตรฯ ตั้งคณะทำงานความร่วมมือการท่องเที่ยวเชิงเกษตรพร้อมเตรียมจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร ชวนคนไทยเที่ยวเมืองไทย หวังกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศ ปี 2564**. เข้าถึงเมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2565. เข้าถึงได้จาก <https://www.moac.go.th/news-preview-422991792462>

ชิลไปไหน. (2561). แพลงร่างเป็นชาวนา พักฟาร์มสเตย์สุดน่ารัก “อาสาฟาร์มสเตย์” ที่พักสุดสโลว์ไลฟ์ ณ เชียงราย. เข้าถึงเมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2565. เข้าถึงได้จาก

<https://www.chillpainai.com/scoop/10193/>

ตามติดชีวิตผีบ้า. (2561). **ชุมชนแม่สาด**. เข้าถึงเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2565. เข้าถึงได้จาก

<https://m.facebook.com/bobOaPeebah/posts/2102789843105172>

รุจพร ชนะชัย. (2554). ผลกระทบของโรงไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์ระเบิดที่เมืองฟูกูชิมะ ประเทศญี่ปุ่น.

เข้าถึงเมื่อ 19 กันยายน 2564. เข้าถึงได้จาก

<https://www.si.mahidol.ac.th/th/healthdetail.asp?aid=858>

วิฑูรย์ สิมะโชคดี. (2560). **คุณภาพคือความอยู่รอด : Cool Japan**. เข้าถึงเมื่อ 19 กันยายน 2564.

เข้าถึงได้จาก https://www.matichon.co.th/columnists/news_582367

สุคนธ์เมธ จิตรมหันตกุล. (2556). **แผ่นดินไหวโทโฮะกุ ญี่ปุ่น 11 มี.ค. 2554**. เข้าถึงเมื่อ 19 กันยายน 2564.

เข้าถึงได้จาก <https://www.geothai.net/2011-tohoku-earthquake/>

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงโตเกียว. สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ

กรุงโตเกียว. (2559). **นโยบาย Cool Japan**. เข้าถึงเมื่อ 19 กันยายน 2564.

เข้าถึงได้จาก https://www.ditp.go.th/contents_attach/148923/148923.pdf

Ahsa Farm Stay. (2565). **Ahsa Farm Stay**. เข้าถึงเมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2565. เข้าถึงได้จาก

<https://ahsafarmstay.com>

_____. (2565). **Instagram : Ahsafarmstay**. เข้าถึงเมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2565. เข้าถึงได้จาก

<https://www.instagram.com/ahsafarmstay/>

Ahsa Farmstay อาสา ฟาร์มสเตย์. (2565). **Facebook : Ahsa Farm Stay**. เข้าถึงเมื่อ

26 กุมภาพันธ์ 2565. เข้าถึงได้จาก <https://www.facebook.com/ahsafarmstay/>

Hold hands journey. (2564). **Walk Camp**. เข้าถึงเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2565. เข้าถึงได้จาก

<https://www.facebook.com/917634548402107/posts/1797260837106136/>

Sugoi Japan. (2562). **Kamado**. เข้าถึงเมื่อ 20 กันยายน 2564. เข้าถึงได้จาก

http://www.sugoi.jp.com/travel_details.php?id=972&fbclid=IwAR

Talon Japan. (2564). **ญี่ปุ่นเลี้ยงพัฒนา 500 ฟาร์มทั่วประเทศ เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวแบบฟาร์มสเตย์.**
เข้าถึงเมื่อ 8 สิงหาคม 2564. เข้าถึงได้จาก

<https://www.talonjapan.com/farm-homestay-boost/>

Walk Camp. (2565). **Facebook : Walk Camp.** เข้าถึงเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2565. เข้าถึงได้จาก

<https://www.facebook.com/walkcamp/>

Walk Camp. (2565). **Walk Camp.** เข้าถึงเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2565. เข้าถึงได้จาก

<https://walk-camp.com/booking/>

We love local. (2565). **Agro Tourism Village ชุมชนแม่สาด จ.เชียงราย.** เข้าถึงเมื่อ

25 กุมภาพันธ์ 2565. เข้าถึงได้จาก <https://www.welovelocal.asia/agro-tourism-village/245#>

เว็บไซต์ภาษาอังกฤษ

Climate-Data.org. (2021). **CLIMATE FUKUSHIMA (JAPAN).** Accessed 19 September 2021.

Available from <https://en.climate-data.org/asia/japan/fukushima/fukushima-5396/>

_____. (2021). **CLIMATE IBARAKI(JAPAN).** Accessed 19

September 2021. Available from <https://en.climate-data.org/asia/japan/osaka-prefecture/ibaraki-4850/>

_____. (2021). **CLIMATE TOCHIGI (JAPAN).** Accessed 19

September 2021. Available from

<https://en.climate-data.org/asia/japan/tochigi/tochigi-5787/>

Ecotourism world. (2021). **What is Agritourism.** Accessed 18 September 2021.

Available from <https://nationalaglawcenter.org/overview/agritourism/>

guesthousepiano. (2021). **古民家ゲストハウスぴあの.** Accessed 4 October 2021.

Available from <https://guesthousepianoyumin89.jimdofree.com/>

Morihimenouen. (2022). **森姫農園.** Accessed 4 October 2021. Available from

<https://www.facebook.com/morihimenouen>

NPO 喜多方グリーン・ツーリズム サポート センター. (2011). **田園ランプ**.

Accessed 4 October 2021. Available from

<http://www.kitakata-gt.jp/farmers/detail.php?i=3>

SEMBOKU CITY RURAL EXPERIENCE ASSOCIATION. (2022). **Experience Japanese Rural Life in**

Semboku,Akita!. Accessed 26 February 2022. Available from

<https://semboku-gt.jp/en/stay/kamado/>

The Editors of Encyclopaedia Britannica. (2021). **Fukushima**. Accessed 19 September 2021.

Available from <https://www.britannica.com/place/Fukushima-prefecture-Japan>

_____. (2021). **Ibaraki**. Accessed 19 September 2021.

Available from <https://www.britannica.com/place/Ibaraki>

_____. (2021). **Tochigi**. Accessed 19 September 2021.

Available from <https://www.britannica.com/place/Tochigi>

The National Agricultural Law Center. (2021). **Agritourism – An Overview**. Accessed 18

September 2021. Available from

<https://nationalaglawcenter.org/overview/agritourism/>

Tsushima trip. (2021). **About Nohaku (homestay with local experience)**. Accessed 8

August 2021. Available from <https://tsushima-gbt.com/nouhaku-about-en>

วิทยานิพนธ์

ธัญญลักษณ์ ศิริวรรณางกุล. (2555). “**แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบฟาร์มสเตย์ จังหวัดสระบุรี**.”

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ลิขิต กนกหิรัญญากร. (2559). “**แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวแบบฟาร์มสเตย์ที่เหมาะสมกับประเทศไทย**.”

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ) คณะการจัดการการท่องเที่ยว สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

Mahaliyanaarachchi, Rohana P. (2015). “**Agritourism farm and Farmstay**.” Senior Professor

Department of Agri Business Management Faculty of Agricultural Sciences

Sabaragamuwa University of Sri Lanka.

รายงานประจำปี

กฤษฎา ทองจิบ, จิรวัดน์ วิศิษฐ์ผล และปานทิพย์ ศรีรัตน์. 2561. การท่องเที่ยวแบบฟาร์มสเตย์ (FARM STAY). ในรายงานการท่องเที่ยวแบบฟาร์มสเตย์ (FARM STAY) ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 (เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

วิดีโอ

เที่ยวให้คนอิจฉา. Walk Camp นอนกระท่อม เลี้ยงช้าง 2 วัน 1 คืน | Vlog | เที่ยวให้คนอิจฉา.

24 กุมภาพันธ์ 2564 [เข้าถึงเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2565]. เข้าถึงได้จาก

<https://www.youtube.com/watch?v=Vnvpd0LTzxE>

AMARINTV : อมรินทร์ทีวี. บ้านและสวน | นอกบ้าน | Asha Farmstay.

1 มีนาคม 2563 [เข้าถึงเมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2565]. เข้าถึงได้จาก

<https://www.youtube.com/watch?v=N4PpBXqxjLM>

_____. บ้านแม่สาด จังหวัดเชียงราย | ขึ้นใจไทยแลนด์ | 20 ม.ค. 61 (1/4).

22 มกราคม 2561 [เข้าถึงเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2565].

เข้าถึงได้จาก <https://www.youtube.com/watch?v=PBqj9UZBTvo&t=136s>

_____. บ้านแม่สาด จังหวัดเชียงราย | ขึ้นใจไทยแลนด์ | 20 ม.ค. 61 (2/4).

22 มกราคม 2561 [เข้าถึงเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2565].

เข้าถึงได้จาก <https://www.youtube.com/watch?v=1NPLlffPyn0>

_____. บ้านแม่สาด จังหวัดเชียงราย | ขึ้นใจไทยแลนด์ | 20 ม.ค. 61 (3/4).

22 มกราคม 2561 [เข้าถึงเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2565].

เข้าถึงได้จาก https://www.youtube.com/watch?v=go43j2g6l_8

_____. บ้านแม่สาด จังหวัดเชียงราย | ขึ้นใจไทยแลนด์ | 20 ม.ค. 61 (4/4).

22 มกราคม 2561 [เข้าถึงเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2565].

เข้าถึงได้จาก <https://www.youtube.com/watch?v=dsQF2fAwClo>

Daisuki Japan. ใช้ชีวิตติดฟาร์มกับครอบครัวชาวสวนญี่ปุ่น (Otawara) EP.7 | Daisuki Japan [Video].

31 กรกฎาคม 2560 [เข้าถึงเมื่อ 4 ตุลาคม 2564]. เข้าถึงได้จาก

<https://www.youtube.com/watch?v=n11gkPa7u0Y>

_____ . ทำงานแฮนด์เมดสร้างสรรค์สไตล์ชาวสวนญี่ปุ่น (Otagawa) EP.8 | Daisuki Japan [Video].

6 สิงหาคม 2560 [เข้าถึงเมื่อ 4 ตุลาคม 2564]. เข้าถึงได้จาก

<https://www.youtube.com/watch?v=ghoVFcFkxf8>

Hold Hands Journey. Hold Hands Journey | Ep.5 ความสุขข้างมือสมัครเล่นที่ไร้อ้อมกอดภูเขา.

16 พฤษภาคม 2563 [เข้าถึงเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2565]. เข้าถึงได้จาก

<https://www.youtube.com/watch?v=N6ali8FNlcQ&t=110s>

PeckaNew Channel. “ อาสา ฟาร์มสเตย์ “ ปักหมุด หลุดความวุ่นวายไปใช้ชีวิตเรียบง่าย สบายๆ ที่

เชียงราย Journeyที่รัก EP 16. 24 พฤษภาคม 2563 [เข้าถึงเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2565].

เข้าถึงได้จาก <https://www.youtube.com/watch?v=eNbVm9oPtSw>

We love local Thailand. ชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตร. 29 สิงหาคม 2561 [เข้าถึงเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2565].

เข้าถึงได้จาก <https://www.youtube.com/watch?v=JxuaQ1QcTEk>

ภาคผนวก

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	ณัฐริญา สิทธิพรต
วันเกิด	4 กรกฎาคม พ.ศ. 2542
ที่อยู่	28/61 หมู่ 3 ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84000
ประวัติการศึกษา	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียน สุราษฎร์ธานี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะอักษรศาสตร์ สาขาเอเชียศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวัง สนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม

แบบโอนลิขสิทธิ์สารนิพนธ์

เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ข้าพเจ้า	นางสาวณัฐริญา สิทธิพรต
นักศึกษาชั้นปีที่ 4	วิชาเอกเอเชียศึกษา ภาษาญี่ปุ่น
ชื่อสารนิพนธ์	Farm stay กลยุทธ์ขยายการท่องเที่ยวของญี่ปุ่น
ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.อภิเศก ปั่นสุวรรณ
ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้	28/61 หมู่ 3 ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84000

ลิขสิทธิ์ของสารนิพนธ์อันเป็นผลจากการศึกษาเล่าเรียน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรระดับปริญญาบัณฑิต ข้าพเจ้ายินดีโอนลิขสิทธิ์ตามมาตรา 17 วรรค 2 แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 เป็นของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีกำหนดตลอดอายุการคุ้มครองสิทธิ์

ลงนามผู้โอน.....

(ณัฐริญา สิทธิพรต)

ลงนามผู้รับโอน.....

(.....)